

**UNIwersYTET
WSB MERITO
BYDGOSZCZ**

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

**Uniwersytet WSB Merito w Toruniu
Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia)**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i rachunkowość

1. Poziom/y studiów: **pierwszego i drugiego stopnia**
  2. Forma/y studiów: **stacjonarna i niestacjonarna**
  3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek
- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	144	80

Studia drugiego stopnia:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	96	80

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia:

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	36	20

Studia drugiego stopnia:

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	24	20

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ - PROFIL PRAKTYCZNY STUDIA PROWADZĄCE DO UZYSKANIA TYTUŁU ZAWODOWEGO LICENCJATA

Symbol efektu uczenia się na kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się dla poziomu 6
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
FIR_I_W01	terminologię używaną w finansach i rachunkowości	P6S_WG
FIR_I_W02	miejsce nauki o finansach i rachunkowości w systemie nauk społecznych i jej odniesienia do praktyki	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W03	normy życia społecznego	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W04	wybrane koncepcje dotyczące opisu i wyjaśniania rzeczywistości ekonomicznej i ich zastosowanie w praktyce	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W05	procesy i systemy ekonomiczne na świecie	P6S_WG
FIR_I_W06	funkcje państwa w gospodarce i zasady gospodarki finansowej państwa	P6S_WG
FIR_I_W07	przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce i ich zastosowanie w praktyce zawodowej	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W08	w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania rynku finansowego i rodzaje instrumentów finansowych	P6S_WG
FIR_I_W09	instytucje finansowe oraz ich zadania i znaczenie dla gospodarki	P6S_WG
FIR_I_W10	w zaawansowanym stopniu powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą	P6S_WG
FIR_I_W11	sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania sprawozdania finansowego	P6S_WG
FIR_I_W12	metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości	P6S_WG
FIR_I_W13	metody i narzędzia wykorzystywane do oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa i ich zastosowanie w praktyce	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W14	zagadnienie zmiany wartości pieniądza w czasie oraz możliwości jego zastosowania w finansach i rachunkowości	P6S_WG
FIR_I_W15	zasady organizowania i rozwoju przedsiębiorczości	P6S_WK
FIR_I_W16	zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów	P6S_WK
FIR_I_W17	rolę i znaczenie społecznej odpowiedzialności w działalności gospodarczej	P6S_WG P6S_WK
FIR_I_W18	istotę i znaczenie własności intelektualnej	P6S_WK
UMIĘTNOŚCI - absolwent potrafi:		
FIR_I_U01	posługiwać się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów	P6S_UW
FIR_I_U02	wykorzystywać poznane teorie finansów i rachunkowości do analizy oraz interpretacji zjawisk lub procesów ekonomicznych w ujęciu przyczyn, przebiegu i skutków	P6S_UW
FIR_I_U03	analizować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz interpretować uzyskane wyniki	P6S_UW

FIR_I_U04	przeprowadzić analizę ekonomiczną jednostek gospodarczych	P6S_UW
FIR_I_U05	oceniać efektywność i ryzyko wariantów rozwiązań problemów z zakresu finansów	P6S_UW
FIR_I_U06	ewidencjonować operacje gospodarcze, wyceniać składniki majątku oraz sporządzać sprawozdanie finansowe	P6S_UW
FIR_I_U07	stosować przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością	P6S_UW
FIR_I_U08	łączyć wiedzę i umiejętności z finansów i rachunkowości, zdobywane na studiach, z wiedzą i umiejętnościami nabywanymi w praktyce zawodowej	P6S_UW
FIR_I_U09	komunikować się z otoczeniem mono i wielokulturowym oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (zarówno w języku polskim jak i obcym)	P6S_UK
FIR_I_U10	prezentować zdobytą wiedzę i umiejętności w mowie i piśmie z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	P6S_UK
FIR_I_U11	stosować metody matematyki finansowej w procesie oceny opłacalności inwestycji rzeczowych i kapitałowych oraz wyceny instrumentów finansowych	P6S_UW
FIR_I_U12	stosować niezbędne narzędzia informatyczne	P6S_UW
FIR_I_U13	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
FIR_I_U14	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych	P6S_UU
FIR_I_U15	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - absolwent jest gotów do:		
FIR_I_K01	dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_KK
FIR_I_K02	doceniania znaczenia wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
FIR_I_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
FIR_I_K04	inicjowania i współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P6S_KO
FIR_I_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową	P6S_KR
FIR_I_K06	przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	P6S_KR

EFEKTY UCZENIA SIĘ
DLA STUDIÓW DRUGIEGO STOPNIA NA KIERUNKU FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ - PROFIL PRAKTYCZNY
STUDIA PROWADZĄCE DO UZYSKANIA TYTUŁU ZAWODOWEGO MAGISTRA

Symbol efektu uczenia się na kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się dla poziomu 7
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
FIR_II_W01	w pogłębionym stopniu terminologię używaną w finansach i rachunkowości, jej historię i źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W02	w pogłębionym stopniu szczegółowe cele, organizację i uwarunkowania prawne funkcjonowania jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym;	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W03	w pogłębionym stopniu relacje między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W04	w pogłębionym stopniu potrzebę harmonizacji i standaryzacji prawnych regulacji w rachunkowości	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W05	w pogłębionym stopniu akty prawa finansowego obowiązujące w Unii Europejskiej	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W06	w pogłębionym stopniu rodzaje i metody zarządzania ryzykiem w finansach i rachunkowości	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W07	w pogłębionym stopniu metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania jednostek gospodarczych oraz metody oceny rzetelności i wiarygodności ich sytuacji ekonomicznej	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W08	w pogłębionym stopniu współczesne koncepcje zarządzania kosztami w przedsiębiorstwie	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W09	w pogłębionym stopniu nowoczesne nurty rachunkowości zarządczej i możliwość ich zastosowania w praktyce	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W10	w pogłębionym stopniu zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów, skutki nadużyć gospodarczych oraz zasady ochrony własności intelektualnej	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W11	w pogłębionym stopniu instrumenty finansowe oraz ich zastosowanie i wykorzystanie, z uwzględnieniem ryzyka	P7S_WG P7S_WK
FIR_II_W12	w pogłębionym stopniu zasady organizowania i rozwoju różnych form przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI - absolwent potrafi:		
FIR_II_U01	samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości	P7S_UW
FIR_II_U02	stosować międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki z wykorzystaniem norm etyki gospodarczej	P7S_UW

FIR_II_U03	wykorzystać wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej lub zespołowej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczywistości ekonomicznej, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych	P7S_UW P7S_UO
FIR_II_U04	ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretować uzyskane wyniki	P7S_UW
FIR_II_U05	korzystać z metod zarządzania różnymi rodzajami ryzyka w działalności gospodarczej	P7S_UW
FIR_II_U06	wykorzystywać akty z zakresu prawa finansowego do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów	P7S_UW
FIR_II_U07	wykorzystywać narzędzia rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji, także w nieprzewidzialnych warunkach	P7S_UW
FIR_II_U08	opracować, samodzielnie lub w zespole, projekty, raporty, sprawozdania, przeglądy na temat zagadnień typowych dla finansów i rachunkowości, z wykorzystaniem wybranej literatury przedmiotu i innych udokumentowanych źródeł informacji oraz baz danych	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
FIR_II_U09	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców, także prowadząc debatę oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu, w tym narzędzi informatycznych	P7S_UW P7S_UK
FIR_II_U10	dobierać właściwą metodę badawczą, przedstawiać i interpretować wyniki badań	P7S_UW P7S_UK
FIR_II_U11	posługiwać się językiem obcym, w tym specjalistyczną terminologią z zakresu finansów i rachunkowości, na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
FIR_II_U12	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
FIR_II_U13	współdziałać i pracować w zespole, przyjmując w nim różne role, w tym rolę lidera	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - absolwent jest gotów do:		
FIR_II_K01	dokonania krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy oraz uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK P7S_KR
FIR_II_K02	doceniania znaczenia wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK
FIR_II_K03	myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	P7S_KO
FIR_II_K04	inicjowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego oraz inspirowania innych do podejmowania tego typu przedsięwzięć	P7S_KO
FIR_II_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą i pełnioną rolą zawodową, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych	P7S_KO
FIR_II_K06	przestrzegania, promowania i rozwijania zasad etyki zawodowej, a także podtrzymywania etosu zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Magdalena Kucińska-Głogowska	Doktor / Adiunkt / Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia)
Piotr Sieńko	Doktor / Adiunkt / Prodzikan Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia)
Jolanta Ciak	Doktor hab. / Profesor / Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów
Tadeusz Kufel	Prof. dr hab. / Profesor / Członek Komisji ds. jakości kształcenia
Piotr Prewysz-Kwinto	Doktor / Adiunkt / Menedżer kierunku <i>finanse i rachunkowość</i>
Arkadiusz Doczyk	Magister/ Dyrektor Działu Dydaktyki i Rozwoju Produktów CRSW Merito / Przedstawiciel założyciela, członek Senatu
Monika Żuchlińska	Magister / Dyrektor Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem
Małgorzata Suchomska	Magister inżynier / Dyrektor Działu ds. jakości kształcenia i organizacji dydaktyki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	44
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	54
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	60
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	66
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	70
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	74
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	78
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	83
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	84
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	87

Prezentacja uczelni

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu (UWSB Merito w Toruniu, wcześniej Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu) to największa niepubliczna uczelnia biznesowa w regionie kujawsko-pomorskim, powstała w 1998 r. W skład UWSB Merito w Toruniu wchodzi: Wydział Finansów i Zarządzania w Toruniu, Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia) oraz Wydział Studiów Stosowanych w Łodzi (Filia). Uczelnia od lat ściśle współpracuje z wiodącymi instytucjami i przedsiębiorstwami z regionu. Do partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego związanych bezpośrednio z kierunkiem finanse i rachunkowość należy zaliczyć: Nicolaus Bank, Bank Spółdzielczy w Piotrkowie Kujawskim, Bazy i Systemy Bankowe, Centrum Wsparcia Biznesu, Norian Accounting, Opus Capita, Kujawsko-Pomorski Oddział Krajowej Izby Doradców Podatkowych, KCB Interlight, Druk Intro, ING Bank Śląski, Santander Bank, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce - Oddziały w Bydgoszczy i Toruniu, Związek Banków Polskich, KDR Solutions, Urząd Miasta w Bydgoszczy, Ivy Technology, Fundacja Przedsiębiorczy Toruń, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziały w Bydgoszczy oraz w Toruniu, NEUCA, Mondi, Urząd Marszałkowski w Toruniu, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Hydro-Vacuum, Henkell Freixenet Polska, CUK Ubezpieczenia, Frosta, Alior Bank, Narodowy Bank Polski, Izba Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, Związek Banków Polskich.

Wydział w Bydgoszczy posiada obecnie uprawnienia do kształcenia na 25 kierunkach studiów, w tym 15 pierwszego stopnia, 9 drugiego stopnia oraz 1 na kierunku jednolitych studiów magisterskich, na których studiuje ponad 4 tys. osób. Wszystkie kierunki studiów posiadają profil praktyczny.

Kształcenie na kierunku *finanse i rachunkowość* odbywa się w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Osobą współodpowiedzialną za kierunek *finanse i rachunkowość*, oprócz Dziekana, jest Menedżer kierunku. Ważną rolę w zapewnieniu jakości kształcenia na ww. kierunku studiów pełni Instytut Ekonomii i Finansów. Efektem ewaluacji działalności naukowej pracowników Instytutu za lata 2017 – 2021 było uzyskanie kategorii naukowej B+ w dyscyplinie naukowej *ekonomia i finanse*, jednakże będąc członkiem Federacji Naukowej WSB-DSW Merito od roku 2022 Uniwersytet WSB Merito w Toruniu posiada kategorie naukowe A w dyscyplinach: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Jednostką wpierającą jest Dział Jakości Kształcenia i Organizacji Dydaktyki.

UWSB Merito w Toruniu jest Uczelnią, która jako pierwsza uczelnia w regionie opracowała i wdrożyła system zapewniania jakości kształcenia zgodny z międzynarodowym standardem ISO 9001 i w czerwcu 2015 r. otrzymała certyfikat TÜV SÜD Management Service GmbH. W 2017 r. Uczelnia dostosowała system do wymagań nowej normy ISO 9001:2015. W wyniku kolejnego audytu zewnętrznego w 2021 r. Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Szerokie zmiany w życiu społeczno-gospodarczym polskiego społeczeństwa, w tym także przeobrażenia systemu funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce, stały się główną przesłanką formowania koncepcji kształcenia w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość* opracowano z uwzględnieniem zapisów Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 742 z późniejszymi zmianami), Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 226 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministra Edukacji i Nauki.

Głównymi celami kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym są:

- przekazanie nowoczesnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie finansów i rachunkowości w nawiązaniu do innych nauk;
- stymulowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy studentów i absolwentów, dostosowanej do wyzwań współczesnego świata;
- wzbogacenie rynku pracy o profesjonalistów, mających wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy w różnych obszarach finansów i rachunkowości, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym.

Głównymi celami kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym, są:

- wykorzystanie wiedzy i praktycznych umiejętności uzyskanych na poziomie studiów pierwszego stopnia, pogłębienie ich oraz połączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi;
- przygotowanie do samodzielnego i nieustannego rozwoju w trakcie późniejszej pracy oraz działalności pozazawodowej;
- wykształcenie wysoko wykwalifikowanej, profesjonalnej i przedsiębiorczej kadry, która zasili szerokie spektrum przedsiębiorstw i instytucji krajowych oraz międzynarodowych.

Służy temu ciągła aktualizacja programów studiów o profilu praktycznym, tak aby sprostać zmieniającym się wymogom rynku pracy. Większy nacisk kładziony jest na kształcenie pod kątem oczekiwań pracodawców oraz udział praktyków w realizacji zajęć.

Głównym zadaniem UWSB Merito w Toruniu jest przygotowanie studentów do skutecznego stawiania czoła współczesnym wyzwaniom społeczno-gospodarczym poprzez przekazanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych. Ponadto przygotowanie absolwentów do samodzielnego i nieustannego rozwoju w trakcie późniejszej pracy oraz działalności pozazawodowej. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość* stwarzają możliwość kształcenia na takim poziomie teoretycznymi i praktycznym, aby cele te zostały zrealizowane. Koncepcja kształcenia uwzględnia przedmioty, które pozwolą absolwentom kierunku *finanse i rachunkowość* na rozwiązywanie zasadniczych problemów, jakie napotkają w przyszłej pracy zawodowej i życiu społecznym. Przygotowane programy studiów zapewniają:

- równomierne rozłożenie treści kształcenia,
- właściwą sekwencję wprowadzanych zagadnień,
- dobór właściwych metod do realizacji treści kształcenia,
- weryfikację założonych efektów uczenia się dla przedmiotów,

- spójność tematyczną realizowanych treści.

Programy studiów uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem narzędzi kształcenia na odległość, które realizowane jest w trybie synchronicznym i asynchronicznym. W ramach kształcenia synchronicznego zajęcia odbywają się w bezpośrednim kontakcie prowadzącego z uczestnikami tych zajęć w czasie rzeczywistym również przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość. Tryb asynchroniczny odbywa się w formie zajęć e-learningowych, na podstawie podręczników multimedialnych i bazuje na aktywnościach studentów, które mają na celu poszerzenie wiedzy, umiejętności i postaw. W tym zakresie wykorzystywana jest platforma e-learningowa Moodle.

Plan studiów uwzględnia odpowiednią liczbę godzin różnych form zajęć, których celem jest umożliwienie studentowi zastosowania wiedzy teoretycznej do zrealizowania zaplanowanych zadań praktycznych. Istotnym elementem programu studiów jest praktyka zawodowa, która umożliwia studentom obserwację procesów zachodzących w poszczególnych obszarach działalności właściwej dla kierunku. Uczelnia kładzie nacisk na praktyczną znajomość języków obcych, umiejętność ich stosowania w pracy zawodowej oraz korzystania z fachowej literatury obcojęzycznej.

Absolwentom studiów pierwszego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* Uczelnia oferuje możliwość kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia, podczas których będą mogli doskonalić swoje kompetencje i podnosić kwalifikacje zawodowe w ramach wybranej specjalności.

Na studiach pierwszego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* w roku akademickim 2023/2024, oferowane są następujące specjalności:

- Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw,
- Nowoczesne usługi księgowe dla firm,
- Bankowość i innowacje finansowe,
- Finanse małych i średnich przedsiębiorstw,
- Podatki w praktyce.

Na studiach drugiego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* w roku akademickim 2023/2024, oferowane są następujące specjalności:

- Rachunkowość przedsiębiorstw i kontrola finansowa,
- Kadry i płace,
- Podatki i doradztwo podatkowe,
- Finanse przedsiębiorstw.

Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Koncepcja i cele kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* pozostają zgodne ze Strategią Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu na lata 2022- 2025 z perspektywą do roku 2030.

Misja Uczelni: *Inspirowani rzeczywistością kreujemy ofertę wyprzedzającą czas, a jej wizja: Stabilny i przyjazny Partner kształcący praktycznie w cyfrowym świecie*, wytyczają strategiczne kierunki działań w rozwoju Uczelni do 2025 r.

Misja UWSB Merito w Toruniu stanowi odwzorowanie głównego celu, jaki Uczelnia realizuje, czyli kształcenia praktycznego, mającego znaczący wpływ na pozycję absolwentów na konkurencyjnym rynku pracy. W koncepcji kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* założono, że studenci powinni pozyskać umiejętności praktyczne cenione przez pracodawców, tak aby studia i osiągnięte w ich trakcie efekty uczenia się dawały przewagę konkurencyjną absolwentom UWSB Merito w Toruniu.

Z kolei ambicje Uczelni wyrażone zostały w jej wizji. Dążeniem Uczelni jest więc takie kształcenie, aby łączenie studiów i pracy było możliwe oraz stanowiło wartość samą w sobie. Dzięki interakcjom na

zajęciach dydaktycznych studenci wymieniają się aktualną wiedzą praktyczną, doświadczeniami oraz umiejętnościami. Jednocześnie budowany jest potencjał przewag konkurencyjnych absolwentów UWSB Merito w Toruniu na rynku pracy poprzez rozwijanie ich kompetencji społecznych.

Strategia rozwoju UWSB Merito w Toruniu to działania zmierzające do szybkiego reagowania na wyzwania rynku pracy oraz zapewniające harmonijny i efektywny rozwój. Poszerzenie oferty kształcenia w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu w perspektywie 2025 r. wynika z przyjętej decyzji o przejściu w kierunku uczelni szerokoprofilowej.

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu w koncepcji kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* odwzorowuje dwa elementy, które stanowią atrybuty marki, tj. praktyczność oraz przyjazność.

Założeniem strategicznym jest kształcenie praktyczne, możliwie mocno osadzone w realiach zawodowych, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu przygotowania merytorycznego studentów. Cel ten realizowany jest poprzez zaangażowanie w prowadzenie zajęć wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich oraz praktyków życia gospodarczego, a także prowadzenie zajęć w profesjonalnie przygotowanych laboratoriach komputerowych.

Koncepcja kierunku *finanse i rachunkowość* jest spójna z misją i wizją UWSB Merito w Toruniu oraz założeniami strategicznymi. Różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia oraz możliwość jej elastycznego ukierunkowania (w tym poszerzenie oferty specjalistycznej) zagwarantowana jest dzięki udziałowi interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu koncepcji kształcenia oraz jej modyfikowaniu z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i umiejętności pożądaných na rynku pracy.

Uczelnia wspiera aktywność społeczną studentów, promuje ich rozwój intelektualny oraz wspomaga współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Powiązania koncepcji kształcenia z obszarami działalności zawodowej oraz z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy

Finanse i rachunkowość to jeden z najpopularniejszych kierunków studiów według danych Ministerstwa Edukacji i Nauki [\[link\]](#), [\[link\]](#) i [\[link\]](#). *Finanse i rachunkowość* w UWSB Merito w Toruniu to studia, które pozwalają zdobyć studentom wszechstronną wiedzę oraz praktyczne umiejętności m.in. z zakresu ekonomii, finansów, rachunkowości, podatków, ubezpieczeń, bankowości. Efekty uczenia się, określone dla kierunku *finanse i rachunkowość*, mają charakter praktyczny, co odpowiada potrzebom rynku pracy.

Dzięki zastosowaniu różnorodnych form aktywizujących, takich jak: ćwiczenia, laboratoria, lektoraty, seminaria, projekty, gra biznesowa, wizyty studyjne i praktyki zawodowe, studenci zdobywają umiejętności praktyczne niezbędne w każdym miejscu pracy. Wysokie kompetencje dydaktyczne prowadzących zajęcia na kierunku, poparte osiągnięciami w pracy naukowej oraz doświadczeniem praktycznym, zapewniają wysoką jakość kształcenia. Kadra wykładowców to głównie doświadczeni praktycy specjaliści z zakresu finansów, rachunkowości, podatków, ubezpieczeń, bankowości oraz dydaktycy o znaczącym dorobku naukowym. Wykorzystują oni w pracy dydaktycznej doświadczenie zdobyte poza uczelnią, pokazując studentom konkretne przykłady zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Realizacja praktyk zawodowych zapewnia studentom bezpośredni kontakt ze specjalistami i umożliwia poznanie profesji związanych z kierunkiem.

Studia na kierunku *finanse i rachunkowość* o profilu praktycznym w ramach praktyk zawodowych w wymiarze 960 godzin na studiach pierwszego stopnia i 480 godzin na studiach drugiego stopnia

wyposażają studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do funkcjonowania w środowisku pracy.

Rynek pracy dla absolwentów kierunku *finanse i rachunkowość* sukcesywnie poszerza się [\[link\]](#). Dobrze wykształcona kadra z odpowiednim przygotowaniem, obejmującym praktyczne umiejętności oraz kompetencje z zakresu finansów i rachunkowości, jest gwarancją prawidłowego funkcjonowania oraz rozwoju podmiotów sektora publicznego i prywatnego. Absolwenci kierunku *finanse i rachunkowość* mogą znaleźć zatrudnienie m.in. jako: księgowi, specjaliści w zakresie kadr i płac, jak również w instytucjach wspomagających funkcjonowanie systemu finansowego, m.in. firmach ubezpieczeniowych, biurach podatkowych i rachunkowych, izbach i urzędach skarbowych, nadzorze finansowym, audycie i kontroli wewnętrznej. Ponadto mogą zostać doradcami podatkowymi, analitykami i doradcami finansowymi, pośrednikami finansowymi itp.

Rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Realizacja i formowanie koncepcji kształcenia w UWSB Merito w Toruniu uwzględnia interesy kluczowych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych:

- studentów,
- absolwentów,
- pracodawców,
- nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia,
- pracowników administracyjnych,
- partnerów biznesowych,
- założyciela.

Interesariuszami wewnętrznymi biorącymi udział w procesie opracowywania programu kształcenia są: kadra dydaktyczna oraz studenci uczestniczący w pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Akademickiej. Interesariuszami zewnętrznymi są pracodawcy oraz założyciel Uczelni – Centrum Rozwoju Szkół Wyższych Merito. Prace nad programem odbywają się w ramach zespołu nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku oraz szerokich konsultacji ze środowiskiem akademickim (w tym studentów i absolwentów), jak i przedstawicielami praktyki gospodarczej. Oferta specjalności oraz realizacja programu studiów są weryfikowane m.in. w oparciu o wyniki corocznego Badania Atrybutów Marki (BAM).

Uczelnia nawiązała i utrzymuje liczne kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wykładowcy planowani do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku *finanse i rachunkowość* współpracują z urzędami, przedsiębiorstwami, bankami oraz innego rodzaju instytucjami sektora publicznego i prywatnego.

SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Studia pierwszego stopnia

W ramach koncepcji kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* – studia pierwszego stopnia określono następującą sylwetkę absolwenta:

Studia pierwszego stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość* dostarczają szerokiej oraz gruntownej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości. W procesie dydaktycznym szczególną uwagę zwraca się na praktyczne aspekty jej wykorzystania poprzez rozwiązywanie problemów finansowych, księgowych

i podatkowych występujących w działalności gospodarczej zarówno małych, jak i dużych przedsiębiorstw oraz szeroko rozumianego sektora instytucji finansowych (banki, instytucje finansowo-ubezpieczeniowe, firmy leasingowe, faktoringowe), funduszy (inwestycyjnych, powierniczych, emerytalnych, poręczeniowych), a także podmiotów sektora finansów publicznych.

Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada kompetencje zawodowe obejmujące m.in.:

- prowadzenie ksiąg rachunkowych, ewidencjonowanie operacji gospodarczych, wycenianie składników majątku oraz sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z polskimi normami rachunkowości,
- analizowanie bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa,
- rozumienie zasad funkcjonowania finansów państwa i samorządu terytorialnego oraz UE,
- znajomość zasad funkcjonowania rynku finansowego i instrumentów finansowych oraz instytucji finansowych w kontekście ich zadań i znaczenia dla gospodarki,
- znajomość przepisów prawa i innych norm regulujących funkcjonowanie podmiotów w gospodarce, w tym również tych właściwych dla finansów i rachunkowości (np. prawo podatkowe),
- ocenę efektywności i ryzyka wariantów rozwiązań problemów z zakresu finansów,
- uwzględnianie zasad odpowiedzialności i etycznego podejścia w rzeczywistości gospodarczej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* zna i rozumie mechanizm działania gospodarki rynkowej; potrafi zidentyfikować przyczyny i skutki występowania określonych zjawisk gospodarczych w skali makro- i mikroekonomicznej. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem specjalistycznym z zakresu finansów i rachunkowości.

2. Studia drugiego stopnia

W ramach koncepcji kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość – studia drugiego stopnia* określono następującą sylwetkę absolwenta:

Studia drugiego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość dostarczają pogłębionej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości. W szczególności specjalistyczną wiedzę obejmującą cele, organizację i uwarunkowania prawne funkcjonowania jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w wymiarze zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. W procesie dydaktycznym szczególną uwagę zwraca się na rozwijanie umiejętności praktycznych związanych m.in. z wykorzystaniem regulacji prawnych z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania złożonych problemów, stosowaniem właściwych metod i narzędzi rachunkowych, wykorzystaniem wiedzy do podejmowania racjonalnych i odpowiedzialnych decyzji ekonomicznych.

Absolwent będzie potrafił korzystać w pogłębionym stopniu z metod analitycznych w celu badania zjawisk i procesów gospodarczych oraz modelowania ich przebiegu w skali mikro- i makroekonomicznej w warunkach zmieniającej się sytuacji w gospodarce światowej oraz dużej konkurencji. Będzie również przygotowany do opracowywania projektów, świadczenia usług doradczych w zakresie finansów i rachunkowości.

Absolwent studiów drugiego stopnia posiada kompetencje zawodowe obejmujące m.in.:

- pogłębioną wiedzą o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki

- pogłębioną znajomość regulacji z zakresu prawa finansowego krajowego, jak i międzynarodowego, a także międzynarodowych norm i standardów wykorzystywanych do sporządzania sprawozdań finansowych,
- wykorzystanie narzędzi rachunkowości zarządczej pozwalających na dostarczanie menedżerom właściwych informacji do podejmowania prawidłowych decyzji ekonomicznych,
- znajomość rodzajów i metod zarządzania ryzykiem w finansach i rachunkowości, w tym na rynku finansowym, a także metod służących do oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania jednostek gospodarczych,
- umiejętność wykorzystania wiedzy specjalistycznej oraz właściwych regulacji prawnych do rozwiązywania problemów z praktyki gospodarczej,
- umiejętność opracowywania danych i komunikowania się przy użyciu fachowej terminologii a także narzędzi informatycznych,
- gotowości do podtrzymywania etosu zawodów związanych z finansami i rachunkowością.

Ponadto absolwent studiów drugiego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* posiada umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania zadań, w tym zadań złożonych oraz przeprowadzania analiz procesów i zjawisk typowych dla rzeczywistości ekonomicznej. Absolwent docenia wiedzę i angażuje się w rozwój kompetencji zawodowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcja kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* zakłada:

Po pierwsze, *finanse i rachunkowość* to kierunek, na którym dominują przedmioty realizujące treści mieszczące się w ramach następujących dyscyplin: ekonomia i finanse (wiodąca), nauki o zarządzaniu i jakości oraz przedmiotów je uzupełniających, dzięki czemu absolwent zyskuje gruntowną wiedzę, umiejętności i kompetencje do podjęcia zatrudnienia, jak też do kontynuowania edukacji na studiach wyższego stopnia.

Po drugie, praktyczność opierająca się z jednej strony na doborze wykładowców rekrutowanych spośród wysokiej klasy specjalistów praktyków w swoich dziedzinach, z drugiej natomiast realizację przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne. Są to np. *księgowość informatyczna, uproszczone formy ewidencji, umowy w obrocie gospodarczym czy gra biznesowa*. Ponadto przedmioty realizowane w ramach specjalności bazują na najnowszej wiedzy oraz metodach i technikach stosowanych m.in. w zakresie księgowości, rozliczeń podatkowych czy bankowości i ubezpieczeń.

Po trzecie, koncepcja kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* zakłada realizację przedmiotów specjalnościowych na studiach pierwszego stopnia od trzeciego semestru, a na studiach drugiego stopnia od pierwszego semestru, dzięki czemu studenci mogą wcześniej zacząć zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności w zakresie wybranych specjalności.

Po czwarte, koncepcja kształcenia, poza obszarem wiodącym dotyczącym *finansów i rachunkowości*, uwzględnia także treści z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz ogólne przedmioty o charakterze praktycznym.

Koncepcja kształcenia wykorzystuje dobre praktyki i doświadczenia krajowe utrwalone w standardach kształcenia wypracowanych przez środowisko akademickie. W zakresie zarządzania procesem dydaktycznym wykorzystano także wzorce międzynarodowe. Najwięcej doświadczenia zaczerpnięto

z przykładu Franklin University w Columbus, Ohio, w Stanach Zjednoczonych oraz Windesheim University w Zwolle w Holandii. Korzystano także z doświadczeń uczelni partnerskich: Hogeschool w Gent (Belgia), Uniwersytetu w Puli (Chorwacja), Masaryk University w Brnie (Czechy), Uniwersytetu Mykolasza Romerisa w Wilnie (Litwa), Uniwersytetu Doyuz Eylul (Turcja), Uniwersytetu w Modenie i Regio Emilia (Włochy).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów

Kluczowe efekty uczenia się dla **studiów pierwszego stopnia** na kierunku *finanse i rachunkowość* prowadzące do uzyskania tytułu zawodowego licencjata to:

W zakresie WIEDZY – absolwent zna i rozumie:

FIR_I_W07 - przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce i ich zastosowanie w praktyce zawodowej

FIR_I_W10 - w zaawansowanym stopniu powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą

FIR_I_W11 - sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania sprawozdania finansowego

FIR_I_W12 - metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości

Powyższe efekty realizują koncepcję kształcenia na studiach pierwszego stopnia, która zakłada między innymi, że absolwent posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości w ścisłym powiązaniu z działalnością gospodarczą i przepisami prawa. Ponadto zna metody ilościowe i techniki informacyjne wykorzystywane w praktyce finansów i rachunkowości.

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi:

FIR_I_U01 - posługiwać się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów

FIR_I_U03 - analizować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz interpretować uzyskane wyniki

FIR_I_U07 - stosować przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością

FIR_I_U15 - planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole

Efekty te realizują koncepcję kształcenia studiów pierwszego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent zyskuje umiejętności zawodowe obejmujące pozyskiwanie, analizowanie i interpretowanie danych ilościowych i jakościowych w celu oceny procesów ekonomiczno-społecznych w przedsiębiorstwie. Ponadto posługiwanie się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i etycznymi w celu rozwiązania konkretnych problemów w zakresie finansów i rachunkowości.

W zakresie KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH – absolwent jest gotów do:

FIR_I_K01 - dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości

FIR_I_K02 - doceniania znaczenia wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów poznawczych i praktycznych

FIR_I_K05 - brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową

FIR_I_K06 - przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem.

Efekty te realizują koncepcję kształcenia studiów pierwszego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent kierunku jest świadomy odpowiedzialności prawnej, społecznej i etycznej związanej z wykonywaniem zawodów związanych z finansami i rachunkowością.

Kluczowe efekty uczenia się dla **studiów drugiego stopnia** prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego magistra to:

W zakresie WIEDZY – absolwent zna i rozumie:

FIR_II_W01 - w pogłębionym stopniu terminologię używaną w finansach i rachunkowości, jej historię i źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce

FIR_II_W02 - w pogłębionym stopniu szczegółowe cele, organizację i uwarunkowania prawne funkcjonowania jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym

FIR_II_W07 - w pogłębionym stopniu metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania jednostek gospodarczych oraz metody oceny rzetelności i wiarygodności ich sytuacji ekonomicznej

FIR_II_W10 - w pogłębionym stopniu zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów, skutki nadużyć gospodarczych oraz zasady ochrony własności intelektualnej

Powyższe efekty realizują koncepcję kształcenia studiów drugiego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent posiada pogłębioną wiedzę w zakresie finansów i rachunkowości zarówno w aspekcie krajowym, jak i międzynarodowym z uwzględnieniem zasad etyki; zna metody pomiaru i oceny efektywności prowadzenia działalności gospodarczej.

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi:

FIR_II_U01 samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości

FIR_II_U02 stosować międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki z wykorzystaniem norm etyki gospodarczej

FIR_II_U03 wykorzystać wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej lub zespołowej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczywistości ekonomicznej, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych

FIR_II_U04 ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretować uzyskane wyniki

FIR_II_U08 opracować, samodzielnie lub w zespole, projekty, raporty, sprawozdania, przeglądy na temat zagadnień typowych dla finansów i rachunkowości, z wykorzystaniem wybranej literatury przedmiotu i innych udokumentowanych źródeł informacji oraz baz danych

Powyższe efekty w zakresie umiejętności realizują koncepcję kształcenia studiów drugiego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent posiada umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy finansowej i rachunkowej w praktyce, tj. do krytycznej analizy, formułowania sądów, interpretacji i oceny zjawisk oraz procesów rzeczywistości ekonomicznej zachodzących w różnej skali; samodzielnego jak i grupowego rozwiązywania złożonych problemów z zakresu finansów i rachunkowości.

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH – absolwent jest gotów do:

FIR_II_K01 dokonania krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy oraz uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych

FIR_II_K04 inicjowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego oraz inspirowania innych do podejmowania tego typu przedsięwzięć

FIR_II_K05 brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą i pełnioną rolą zawodową, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych

FIR_II_K06 przestrzegania, promowania i rozwijania zasad etyki zawodowej, a także podtrzymywania etosu zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem

Efekty te realizują koncepcję kształcenia studiów drugiego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia określonych ról, postępuje w sposób etyczny i zgodnie z przyjętymi normami i regułami.

Treści programowe wybranych przedmiotów w odniesieniu do kluczowych efektów przedmiotowych i kierunkowych - studia pierwszego stopnia prowadzące do uzyskania tytułu zawodowego licencjata:

Kluczowe efekty kierunkowe (symbol)	Kluczowy efekt kierunkowy (treść)	Kluczowy efekt przedmiotowy (symbol)	Kluczowy efekt przedmiotowy (treść)	Przedmiot	Wybrane aspekty treści programowych
FIR_I_W07	przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce i ich zastosowanie w praktyce zawodowej	FIR1_KO_PPC_W2	Student przedstawia prawne uwarunkowania udziału podmiotów w obrocie cywilnoprawnym.	Wiedza: student zna i rozumie Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	<p>Pojęcie wpływu norm moralnych na obowiązujące normy prawa.</p> <p>Podmioty prawa cywilnego (osoby fizyczne, zdolność do czynności prawnych, zdolność prawna, osoby prawne, ułamne osoby prawne).</p> <p>Pojęcie konsumenta, przedsiębiorcy i innych podmiotów obowiązujących w obrocie prawnym, podmioty w obrocie gospodarczym.</p> <p>Omówienie zagadnienia dotyczącego czynności prawnych.</p> <p>Omówienie form czynności prawnych i wskazanie sankcji za ich niezastosowanie.</p> <p>Omówienie wady oświadczenia woli, a także sytuacji, w których można się na nie powołać.</p> <p>Omówienie zasad prawnych związanych z prawidłowym wykonaniem zobowiązania.</p> <p>Omówienie terminów "zaliczka", "zadatek"</p> <p>Omówienie tematyki czynów niedozwolonych i odpowiedzialności cywilnoprawnej tj. deliktowej.</p>
		FIR1_KO_PPG_W2	Student identyfikuje i tłumaczy główne przepisy prawa regulujące funkcjonowanie podmiotów gospodarczych.	Podstawy prawa gospodarczego	<p>Podstawy ustroju gospodarczego. Podstawowe pojęcie prawa gospodarczego.</p> <p>Firma.</p> <p>Prokura.</p> <p>Ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Rejestrowanie działalności gospodarczej - CEIDG.</p> <p>Spółka cywilna.</p> <p>Spółka jawna.</p> <p>Spółka partnerska. Spółka komandytowa. Spółka komandytowo-akcyjna.</p> <p>Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.</p> <p>Spółka akcyjna.</p> <p>Rejestrowanie działalności gospodarczej - KRS.</p>
		FIR1_KO_FIN_W2	Student wskazuje i identyfikuje obowiązujące akty prawa finansowego obowiązujące w Polsce w zakresie finansów publicznych.	Finanse	<p>Ogólna charakterystyka finansów. Pojęcie finansów, polityki i gospodarki finansowej, warunki prawidłowej polityki finansowej, formy prawne realizacji finansów. Klasyfikacja zjawisk finansowych (ujęcie ogólne, podmiotowe i przedmiotowe).</p> <p>System budżetowy w Polsce. Budżet państwa, dochody, wydatki, deficyt budżetowy, dług publiczny krajowy i zagraniczny, polityka budżetowa.</p> <p>Istota i zakres rachunkowości</p> <p>Zasady funkcjonowania kont księgowych</p> <p>Organizacja rachunkowości w jednostce gospodarczej</p>
		FIR1_KO_RACHU_W3	Student wskazuje i identyfikuje przepisy prawa i inne normy regulujące	Rachunkowość	

					Sprawozdawczość finansowa jednostki gospodarczej
FIR_I_W10	w zaawansowanym stopniu powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą	FIR1_KO_UwOG_W1	funkcjonowanie podmiotów w gospodarce. Student charakteryzuje pojęcia z zakresu prawa cywilnego w szczególności w obszarze umów gospodarczych.	Umowy w obrocie gospodarczym	Umowy w obrocie gospodarczym –najistotniejsze zasady w obrocie gospodarczej Obowiązki stron wykonywania umów, skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umów przez przedsiębiorcę, odpowiedzialność przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów. Umowy w obrocie towarowym Umowy o świadczenie usług- Umowy w pośrednictwie handlowym Umowa z bankami i instytucjami finansowymi Umowy w obrocie towarowym j Umowa leasingu, umowy w dziedzinie usług
		FIR1_KO_FIN_W3	Student wskazuje pojęcia i zasady z zakresu szeroko rozumianych finansów i ich wpływ na działalność gospodarczą prowadzoną przez jednostki.	Finanse	System budżetowy w Polsce. Budżet państwa, dochody, wydatki, deficyt budżetowy, dług publiczny krajowy i zagraniczny, polityka budżetowa. System pieniężno-kredytowy w Polsce Bank centralny a banki komercyjne, polityka pieniężna BC, instrumenty BC, Nadzór bankowy w Polsce. System kapitałowy w Polsce. GPW – istota, zasady organizacji i działania, papiery wartościowe jako przedmiot obrotu na GPW w Warszawie.
		FIR1_KO_PKRZ_W1	Student wyjaśnia powiązania rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej z działalnością gospodarczą	Podstawy rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej	Rachunek kosztów jako źródło informacji zarządczej Metody szacowania kosztów stałych i zmiennych dla celów decyzyjnych Analiza progno rentowności Analiza wrażliwości zysku Decyzje cenowe
		FIR1_KO_FP_W2	Student wyjaśnia powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą	Finanse przedsiębiorstwa	Kształtowanie struktury majątku i kapitału w przedsiębiorstwie. Omówione zostają: zasady analizy progno rentowności, mechanizm działania dźwigni operacyjnej oraz wykorzystanie dźwigni w planowaniu zysku operacyjnego. Ponadto zaprezentowane zostaną zasady dźwigni finansowej, jej dodatni i ujemny efekt i wpływ zadłużenia na rentowność firmy.
		FIR1_KO_IPWDG_W2	Student opisuje zagadnienia z zakresu alternatywnych form prowadzenia działalności gospodarczej oraz źródeł finansowania pomysłów biznesowych	Inicjowanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej	Wybór formy prowadzenia własnego biznesu Dofinansowanie na rozpozycie działalności gospodarczej Pozostałe formy wsparcia finansowego firmy Biznesplan Modele biznesowe Rozwój firmy
		FIR1_KO_UFE_W2	Student opisuje system informacyjny rachunkowości oraz uproszczone formy rachunkowości małych i średnich podmiotów gospodarczych	Uproszczone formy ewidencji	Mikro, małe i średnie jednostki gospodarcze oraz ich obowiązki ewidencyjne Uproszczenia w rachunkowości mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych Karta podatkowa Rozliczanie działalności na zasadach ogólnych – księga przychodów i rozchodów Przychody, koszty, wynik z działalności gospodarczej Zyczałtowany podatek dochodowy od przychodów ewidencjonowanych Koszty, przychody - podatkowa księga przychodów i rozchodów Uproszczona ewidencja zakupu i sprzedaży VAT Zyczałtowany podatek dochodowy w formie karty podatkowej Zasady prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów

FIR_I_W11	sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzenia sprawozdania finansowego	FIR1_KO_Ep_W1	Student wskazuje zaawansowane metody i narzędzia pozyskiwania i analizowania danych statystycznych oraz ich prezentacji.	Ekonometria i prognozowanie	Ewidencja środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wyposażenia Rozliczenie z tytułu podatku VAT Ekonomiczne zdarzenia, zmienne i procesy. Model ekonometryczny jako narzędzie analizy ekonometrycznej. Szacowanie parametrów modelu ekonometrycznego przy pomocy metod najmniejszych kwadratów (MNK). Weryfikacja przydatności modelu. Przykłady realizacji z wykorzystaniem programu GRETL. Ekonometryczne modele trendu i sezonowości. Estymacja modeli trendu i sezonowości. Prognozowanie na podstawie modeli trendu i sezonowości. Zmienne zero-jedynkowe. Estymacja modeli trendu i sezonowości. Prognozowanie na podstawie modeli trendu i sezonowości. Modele autoregresyjne AR(p). Przykłady realizacji z wykorzystaniem programu GRETL. Sformułowanie hipotezy modelowej. Specyfikacja czynników modelu. Inwentarz i bilans Operacje gospodarcze i ich udokumentowanie Charakterystyka i klasyfikacja dowodów księgowych Zasady funkcjonowania kont księgowych Organizacja rachunkowości w jednostce gospodarczej
FIR1_KO_RACHU_W2		FIR1_KO_Kl_W2	Student objaśnia znaczenie norm i standardów w obszarze księgowości - opisuje zasady sporządzania, grupowania i dekretnowania dokumentów księgowych oraz ewidencji operacji gospodarczych i sporządzenia sprawozdania finansowego. Student opisuje metody wyceny składników majątkowych i zasady sporządzania wszystkich elementów sprawozdania finansowego	Rachunkowość	
FIR1_KO_St_W1		FIR1_KO_RAFIN_W2	Student wymienia metody i narzędzia pozyskiwania i analizowania danych statystycznych oraz ich prezentacji.	Księgowość informatyczna	Praca z programem Sage Symfonia FK – korzystanie z raportów i zestawień dostępnych w programie, analiza finansowa; zamknięcie miesiąca i roku obrotowego, otwarcie nowego roku obrotowego danymi z poprzedniego okresu
				Statystyka	Zbiorowość i jednostka. Rodzaje cech statystycznych. Rodzaje badań. Etapy badań statystycznych. Kontrola materiału statystycznego. Porządkowanie i grupowanie materiału statystycznego. Szeregi, tablice, wykresy. Pojęcie rozkładu empirycznego. Typy rozkładów empirycznych. Miary przeciętne (klasyczne, pozycyjne). Miary rozproszenia (klasyczne, pozycyjne; bezwzględne, względne). Miary asymetrii (mierniki i współczynniki asymetrii). Miary koncentracji. Podstawowe parametry opisujące rozkład zmiennej losowej. Rozkład normalny. Pojęcie próby (celowa, losowa). Schematy losowania. Pojęcie statystyki. Rozkład dokładny i graniczny statystyki. Podstawowe rozkłady statystyk z próby (normalny, t-Studenta, chi-kwadrat). Badanie związku dwóch zjawisk mierzalnych powiązanych liniowo. Badanie związku dwóch zjawisk niemierzalnych. Model dwuwymiarowej regresji liniowej. Wnioskowanie statystyczne w analizie korelacji i regresji. Istota i zasady ewidencji środków pieniężnych.
				Rachunkowość finansowa	

<p>FIR_I_W12</p> <p>metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości</p>	<p>FIR1_KO_MAT_W2</p> <p>FIR1_KO_MAT_W3</p> <p>FIR1_KO_MAT_W4</p>	<p>Student wskazuje metody wyceny składników majątkowych i zasady sporządzania wszystkich elementów sprawozdania finansowego</p> <p>Student rozróżnia podstawy rachunku macierzowego i główne algorytmy rozwiązywania układów równań liniowych. Student definiuje pojęcia i metody rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych zmiennej. Student definiuje pojęcia i metody rachunku całkowego funkcji jednej zmiennej.</p> <p>Student wskazuje zaawansowane metody i narzędzia pozyskiwania i analizowania danych statystycznych oraz ich prezentacji. Student wskazuje metody analizy współzależności zjawisk. Student wskazuje metody analizy dynamiki zjawisk i prognozowania procesów.</p>	<p>Matematyka</p>	<p>Zasady ewidencji księgowej i wyceny wartości: niematerialnych i prawnych środków trwałych trwałych w budowie inwestycji długoterminowych materiałów produktów pracy rozrachunków charakterystyka rozrachunków z pracownikami rozrachunków publicznoprawnych rozliczeń kosztów i przychodów kapitałów (funduszy), rezerw i funduszy specjalnych Projekt związany z rozwiązaniem zadań wraz z wygenerowaniem dokumentów księgowych dla każdej operacji gospodarczej zgodnie z treścią Wyznacznik i rząd macierzy. Klasyfikacja i rozwiązywanie układów równań liniowych. Pochodne cząstkowe pierwszego i drugiego rzędu Wyznaczanie ekstremów lokalnych funkcji wielu zmiennych Metody wyznaczania funkcji pierwotnej. Obliczanie ciekawych oznaczonych i ich zastosowanie</p>	<p>Ekonomiczne zdarzenia, zmienne i procesy. Model ekonometryczny jako narzędzie analizy ekonometrycznej. Model ekonometryczny – zapis, klasyfikacje. Rodzaje modeli. Etapy budowy modeli. Przykłady modeli empirycznych. Interpretacja ocen parametrów modelu. Szacowanie parametrów modelu ekonometrycznego przy pomocy metod najmniejszych kwadratów (MINK). Weryfikacja przydatności modelu. Badanie istotności i stabilności parametrów modelu. Badanie istotności współczynnika determinacji. Badanie własności składnika losowego: normalność rozkładu, autokorelacja, heteroskedastyczność. Badanie poprawności postaci analitycznej modelu. Realizacja z wykorzystaniem programu GRET. Założenia predykcji. Predykcja ekonometryczna – statyczna i dynamiczna. Błędy prognoz typu ex ante i ex post. Predykcja ekonometryczna – statyczna i dynamiczna. Błędy prognoz typu ex ante i ex post. Ocena dopuszczalności prognoz. Horyzont prognozy. Ocena trafności prognoz: RSME, MAPE, współczynnik Theilla. Realizacja z wykorzystaniem programu GRET. Ekonometryczne modele trendu i sezonowości. Estymacja modeli trendu i sezonowości. Prognozowanie na podstawie modeli trendu i sezonowości. Modele autoregresyjne AR(p). Realizacja z wykorzystaniem programu GRET.</p>
	<p>FIR1_KO_Ep_W1</p> <p>FIR1_KO_Ep_W2</p> <p>FIR1_KO_Ep_W3</p>	<p>Student wskazuje zaawansowane metody i narzędzia pozyskiwania i analizowania danych statystycznych oraz ich prezentacji. Student wskazuje metody analizy współzależności zjawisk. Student wskazuje metody analizy dynamiki zjawisk i prognozowania procesów.</p>	<p>Ekonometria i prognozowanie</p>		

	<p>FIR1_KO_St_W1</p> <p>FIR1_KO_St_W2</p> <p>FIR1_KO_St_W3</p>	<p>Student wymienia metody i narzędzia pozyskiwania i analizowania danych statystycznych oraz ich prezentacji.</p> <p>Student opisuje metody analizy współzależności zjawisk.</p> <p>Student charakteryzuje metody analizy dynamiki zjawisk i procesów.</p>	<p>Statystyka</p>	<p>Zbiorowość i jednostka. Rodzaje cech statystycznych. Rodzaje badań. Etapy badań statystycznych.</p> <p>Kontrola materiału statystycznego. Porządkowanie i grupowanie materiału statystycznego. Szeregi, tablice, wykresy. Pojęcie rozkładu empirycznego. Typy rozkładów empirycznych.</p> <p>Miary przeciętne (klasyczne, pozycyjne). Miary rozproszenia (klasyczne, pozycyjne; bezwzględne, względne). Miary asymetrii (mierniki i współczynniki asymetrii).</p> <p>Miary koncentracji.</p> <p>Podstawowe parametry opisujące rozkład zmiennej losowej. Rozkład normalny. Pojęcie próby (celowa, losowa). Schematy losowania. Pojęcie statystyki. Rozkład dokładny i graniczny statystyki. Podstawowe rozkłady statystyk z próby (normalny, t-Studenta, chi-kwadrat).</p> <p>Rodzaje i techniki estymacji. Pojęcie estymatora. Właściwości estymatorów.</p> <p>Metody znajdowania estymatorów.</p> <p>Badanie związku dwóch zjawisk mierzalnych powiązanych liniowo. Badanie związku dwóch zjawisk niemierzalnych. Model dwuwymiarowej regresji liniowej. Wnioskowanie statystyczne w analizie korelacji i regresji.</p>
<p>FIR_I_U01</p> <p>poślugiwac się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów</p>	<p>FIR1_KO_FIN_U2</p> <p>FIR1_KO_FIN_U2</p> <p>FIR1_KO_FIN_U2</p>	<p>Student dokonuje interpretacji zjawisk finansowych, posługując się terminologią z zakresu finansów.</p> <p>Student dokonuje interpretacji zjawisk finansowych, posługując się terminologią z zakresu finansów.</p>	<p>Finanse</p> <p>Rachunkowość</p> <p>Rachunkowość finansowa</p>	<p>Ogólna charakterystyka finansów. Pojęcie finansów, polityki i gospodarki finansowej, warunki prawidłowej polityki finansowej, formy prawne realizacji finansów. Klasyfikacja zjawisk finansowych (ujęcie ogólne, podmiotowe i przedmiotowe).</p> <p>System budżetowy w Polsce. Budżet państwa, dochody, wydatki, deficyt budżetowy, dług publiczny krajowy i zagraniczny, polityka budżetowa.</p> <p>System pieniężno kredytowy w Polsce Bank centralny a banki komercyjne, polityka pieniężna BC, instrumenty BC. Nadzór bankowy w Polsce.</p> <p>System kapitałowy w Polsce. GPW – istota, zasady organizacji i działania, papiery wartościowe jako przedmiot obrotu na GPW w Warszawie.</p> <p>Studenti przygotowują prezentację bądź esej na temat związany z finansami. W ramach zajęć prowadzona jest dyskusja nad prezentowanymi przez studentów kwestiami mająca na celu zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu finansów i umiejętnością odnoszenia się i rozumienia zjawisk finansowych obserwowanych w rzeczywistości gospodarczej.</p> <p>Ogólna charakterystyka finansów. Pojęcie finansów, polityki i gospodarki finansowej, warunki prawidłowej polityki finansowej, formy prawne realizacji finansów. Klasyfikacja zjawisk finansowych (ujęcie ogólne, podmiotowe i przedmiotowe).</p> <p>System budżetowy w Polsce. Budżet państwa, dochody, wydatki, deficyt budżetowy, dług publiczny krajowy i zagraniczny, polityka budżetowa.</p> <p>Studenti przygotowują prezentację bądź esej na temat związany z finansami. W ramach zajęć prowadzona jest dyskusja nad prezentowanymi przez studentów kwestiami mająca na celu zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu finansów i umiejętnością odnoszenia się i rozumienia zjawisk finansowych obserwowanych w rzeczywistości gospodarczej.</p> <p>Istota i zasady ewidencji środków pieniężnych</p>

				<p>Zasady ewidencji księgowej i wyceny: wartości niematerialnych i prawnych środków trwałych w budowie inwestycji długoterminowych materiałów produktów pracy rozrachunków charakterystyka rozrachunków z pracownikami rozrachunków publicznoprawnych rozliczeń kosztów i przychodów kapitałów (funduszy), rezerw i funduszy specjalnych wyniku finansowego</p> <p>Podstawowe informacje dotyczące analizy finansowej; omówione zostaną pojęcia analizy finansowej, jej rodzaje oraz etapy przeprowadzania Bilans i rachunek zysków i strat w wersji sprawozdawczej i analitycznej. Studenci na podstawie danych sprawozdawczych przygotowanych przez prowadzących ćwiczenia będą przekształcać sprawozdania syntetyczne z formularzy F-02, w wersje analityczne</p> <p>Student brał udział w spotkaniu działu/firmowym/institucji. Student skutecznie komunikował się z pracownikami firmy i wykonywał polecenia praktykodawcy. Student brał udział w dyskusji branżowej. Student stosował zasady współpracy jednostki z podmiotami zewnętrznymi, w tym z klientami, bankami, instytucjami publiczno-prawnymi, zakładami ubezpieczeń i innymi podmiotami Student komunikował się za pomocą nowoczesnych technologii.</p>
		Student postępuje się terminologią z rachunkowości finansowej	FIR1_KO_AF_U1	<p>Analiza finansowa</p>
		Student postępuje się terminologią z zakresu analizy finansowej	FIR1_KO_PZ-k_U4	<p>Praktyka zawodowa</p>
		Student skutecznie komunikuje się w środowisku zawodowym, stosując różne techniki i z użyciem specjalistycznej terminologii.		
FIR_1_U03	analizować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz interpretować uzyskane wyniki	Student analizuje zjawiska społeczne i ekonomiczne.	FIR1_KO_FIN_U3	<p>Finanse</p> <p>Funkcja lokacyjna, redystrybucyjna i stabilizacyjna finansów. System budżetowy w Polsce. System pieniężno kredytowy w Polsce. System kapitałowy w Polsce. Finanse Unii Europejskiej. Studenci zapoznają się z elektronicznymi bazami danych, w tym z bazą EBSCO, EMIS i IBUK jako źródłami informacji o finansach. Studenci przygotowują prezentację bądź esej na temat związków z finansami. W ramach zajęć prowadzona jest dyskusja nad prezentowanymi przez studentów kwestiami mająca na celu zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu finansów i umiejętnością odnoszenia się i rozumienia zjawisk finansowych obserwowanych w rzeczywistości gospodarczej. Źródła informacji wykorzystywane w ocenie sytuacji finansowej, ze szczególnym uwzględnieniem danych ewidencyjnych w postaci sprawozdania finansowego Analiza wstępna bilansu - analiza wskaźników struktury, dynamiki i pokrycia. Wstępne czytanie sprawozdań finansowych wybranego przedsiębiorstwa. Studenci oceniają dane w układzie czasowym, przestrzennym. Szukają przyczyn dokonanych się zmian. Odnoszą to do danych sektorowych, czy też najbliższych konkurentów ocenianego podmiotu. Analiza wskaźnikowa. Studenci wyciągają wskaźniki produktywności, płynności, zadłużenia i rentowności. Oceniają zachodzące zmiany w czasie, porównują z</p>
		Student wyciąga na podstawie danych ze sprawozdania finansowego wartość różnych wskaźników finansowych określających kondycję finansową przedsiębiorstwa oraz dokonuje interpretacji uzyskanych wyników.	FIR1_KO_AF_U2	<p>Analiza finansowa</p>

				<p>wielkościami wzorcowymi (teoretycznymi) a przede wszystkim z wielkościami sektorowymi (ewentualnie najbliższych konkurentów).</p> <p>Projekt - przygotowywanie przez studentów (w grupach) całościowej analizy finansowej dowolnie wybranego sprawozdania finansowego</p> <p>Rodzaje ubezpieczeń na życie. Produkty ubezpieczeń na życie na polskim rynku, zakres ochrony. Umowy dodatkowe. Problem UFK. Ubezpieczenia grupowe. Zakres ochrony i OWU pozostałych typów ubezpieczeń majątkowych. Nowoczesne ubezpieczenia dla podmiotów gospodarczych. Likwidacja szkód. Zasady dochodzenia roszczeń.</p> <p>Otoczenie instytucji</p> <p>Proces planowania</p> <p>Procesy decyzyjne we współczesnych instytucjach (w formie e-learningu)</p> <p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów</p> <p>Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych.</p>
			Ubezpieczenia	<p>wielkościami wzorcowymi (teoretycznymi) a przede wszystkim z wielkościami sektorowymi (ewentualnie najbliższych konkurentów).</p> <p>Projekt - przygotowywanie przez studentów (w grupach) całościowej analizy finansowej dowolnie wybranego sprawozdania finansowego</p> <p>Rodzaje ubezpieczeń na życie. Produkty ubezpieczeń na życie na polskim rynku, zakres ochrony. Umowy dodatkowe. Problem UFK. Ubezpieczenia grupowe. Zakres ochrony i OWU pozostałych typów ubezpieczeń majątkowych. Nowoczesne ubezpieczenia dla podmiotów gospodarczych. Likwidacja szkód. Zasady dochodzenia roszczeń.</p> <p>Otoczenie instytucji</p> <p>Proces planowania</p> <p>Procesy decyzyjne we współczesnych instytucjach (w formie e-learningu)</p> <p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów</p> <p>Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych.</p>
			Zarządzanie	<p>wielkościami wzorcowymi (teoretycznymi) a przede wszystkim z wielkościami sektorowymi (ewentualnie najbliższych konkurentów).</p> <p>Projekt - przygotowywanie przez studentów (w grupach) całościowej analizy finansowej dowolnie wybranego sprawozdania finansowego</p> <p>Rodzaje ubezpieczeń na życie. Produkty ubezpieczeń na życie na polskim rynku, zakres ochrony. Umowy dodatkowe. Problem UFK. Ubezpieczenia grupowe. Zakres ochrony i OWU pozostałych typów ubezpieczeń majątkowych. Nowoczesne ubezpieczenia dla podmiotów gospodarczych. Likwidacja szkód. Zasady dochodzenia roszczeń.</p> <p>Otoczenie instytucji</p> <p>Proces planowania</p> <p>Procesy decyzyjne we współczesnych instytucjach (w formie e-learningu)</p> <p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów</p> <p>Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych.</p>
			Rachunkowość	<p>wielkościami wzorcowymi (teoretycznymi) a przede wszystkim z wielkościami sektorowymi (ewentualnie najbliższych konkurentów).</p> <p>Projekt - przygotowywanie przez studentów (w grupach) całościowej analizy finansowej dowolnie wybranego sprawozdania finansowego</p> <p>Rodzaje ubezpieczeń na życie. Produkty ubezpieczeń na życie na polskim rynku, zakres ochrony. Umowy dodatkowe. Problem UFK. Ubezpieczenia grupowe. Zakres ochrony i OWU pozostałych typów ubezpieczeń majątkowych. Nowoczesne ubezpieczenia dla podmiotów gospodarczych. Likwidacja szkód. Zasady dochodzenia roszczeń.</p> <p>Otoczenie instytucji</p> <p>Proces planowania</p> <p>Procesy decyzyjne we współczesnych instytucjach (w formie e-learningu)</p> <p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów</p> <p>Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych.</p>
			Podatki w działalności gospodarczej	<p>Opodatkowanie dochodów osiąganych poza krajem.</p> <p>Podatki pośrednie w działalności podmiotów gospodarczych.</p> <p>Podatki obciążające koszty przedsiębiorstwa.</p>
			Umowy w obrocie gospodarczym	<p>Umowy w obrocie gospodarczym – najistotniejsze zasady w obrocie gospodarczej, pojęcie, istota umowy, istotne elementy komparacji umów, strony umów – osoby fizyczne, osoby prawne, przedsiębiorcy, konsumenci, rodzaje umów, przedmiotowo i podmiotowo istotne elementy treści umowy, zabezpieczenie wykonania umów, dodatkowe klauzule umowne, formy umów, sposoby zawierania umów, postanowienia końcowe umów, różnice między zawieraniem umów w obrocie między przedsiębiorcami (B2B) i z konsumentami (B2C); obrót powszechny (B2X/Y)</p> <p>Obowiązki stron wykonywania umów, skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umów przez przedsiębiorcę, odpowiedzialność przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów.</p> <p>Umowy w obrocie towarowym, o świadczenie usług, w pośrednictwie handlowym, z bankami i instytucjami finansowymi, leasingu, umowy w dziedzinie usług</p> <p>Samodzielne sporządzenie przez studenta wybranej umowy- projekt</p>
			Etyka w rachunkowości i finansach	<p>Naruszenia prawa przy wykonywaniu zawodu w dziedzinie rachunkowości, biegłego rewidenta i doradcy podatkowego oraz ich konsekwencje na gruncie prawa cywilnego, karnego, karnoskarbowego i korporacyjnego</p>
			Bankowość	<p>Istota, rodzaje oraz klasyfikacja banków. Podstawy prawne działalności bankowej. Definicja banku, czynności bankowe. Formy prawne banków w Polsce. Banki komercyjne a banki spółdzielcze. Rola i znaczenie BGK. Postrzeganie banków, zaufanie do banków, stopień ubankowienia społeczeństwa.</p> <p>Działalność banków w ramach sektora i systemu bankowego. Elementy i struktura systemu bankowego, system bankowy a gospodarka krajowa i międzynarodowa. Aktywne operacje banków: kredyty, pożyczki bankowe, dyskonto weksli.</p> <p>Klasyfikacja i koszty kredytów. Portfel kredytowy w bankach. Ocena zdolności</p>
FIR1_KO_UBEZ_U2	Student ocenia cechy poszczególnych produktów ubezpieczeniowych oraz dobiera je właściwie do potrzeb i ryzyk.			
FIR1_KO_ZARZ_U1	Student analizuje wybrane zjawiska i procesy w instytucji i jej otoczeniu.			
FIR1_KO_RACHU_U3	Student wykorzystuje przepisy prawne oraz normy związane z rachunkowością.			
FIR1_KO_PWDG_U2	Student wykorzystuje przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością			
FIR1_KO_UwOG_U1	Student konstruuje w sposób prawidłowy umowy gospodarcze.			
FIR1_KO_ETYKA_U1	Student posługuje się normami prawnymi dotyczącymi finansów i rachunkowości			
FIR1_KO_BANK_U2	Student wykorzystuje przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością.			
FIR1_U07	stosować przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością			

FIR_I_U15	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	FIR1_KO_Ep_U5	Student samodzielnie organizuje i planuje badania oraz pracuje w zespole.	Ekonometria i prognozowanie	<p>Wstępne czytanie sprawozdań finansowych wybranego przedsiębiorstwa. Student oceniają dane w ukladzie czasowym, przestrzennym. Szukają przyczyn dokonanych się zmian. Odnoszą to do danych sektorowych, czy też najbliższych konkurentów ocenianego podmiotu.</p> <p>Analiza wskaźnikowa. Studenti wyliczają wskaźniki produktywności, płynności, zadłużenia i rentowności. Oceniają zachodzące zmiany w czasie, porównują z wielkościami wzorcowymi (teoretycznymi) a przede wszystkim z wielkościami sektorowymi (ewentualnie najbliższych konkurentów).</p> <p>Projekt - przygotowywanie przez studentów (w grupach) całościowej analizy finansowej dowolnie wybranego sprawozdania finansowego</p> <p>Opracowanie przez grupę studentów i przedstawienie w formie prezentacji przed grupą referatu na jedno z zadanych zagadnień</p> <p>Projekt grupowy - (w kilkuosobowych podgrupach), polegający na przygotowaniu i zaprezentowaniu na zajęciach analizy wybranego, specyficznego zagadnienia z obszaru bankowości.</p> <p>Student zorganizował pracę na swoim stanowisku (zgodnie z dokumentacją stanowiskową). Student stworzył harmonogram pracy oraz zgodnie z nim realizował poszczególne zadania. Student projektował swój dalszy rozwój zawodowy.</p> <p>Student indywidualnie wykonywał polecenia służbowe. Student pełnił różne role podczas pracy zespołowej. Student asystował przy wykonywaniu zadań na rzecz instytucji/przedsiębiorstwa/działu.</p>
		FIR1_KO_AF_U3	Student pracuje w grupie przyjmując w niej różne role.	Analiza finansowa	
		FIR1_KO_BANK_U3	Student aktywnie pracuje w grupie realizując wspólny projekt z zakresu bankowości.	Bankowość	
		FIR1_KO_PZ-k_U2	Student planuje i organizuje swoją pracę, w tym projektuje swój rozwój zawodowy	Praktyka	
		FIR1_KO_PZ-k_U6	Student pracuje indywidualnie i w zespole, w różnych grupach społecznych i różnych rolach.		
Kompetencje; student jest gotów do:					
FIR_I_K01	dokonywania samooceny stanu swojej wiedzy i	FIR1_KO_ZKIKB_K2	Zarządzanie karierą i komunikacja w biznesie	<p>Samoocena: zasady rozpoznawania posiadanego zasobu i budowania własnej wartości: Moje mocne strony – Skład o nich wiem? Jak najchętniej je wykorzystuję?</p>	

<p>umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości</p>	<p>FIR1_Ko_RACHU_K1</p>	<p>Student samodzielnie zdobywa wiedzę i doskonalą umiejętności zawodowe.</p>	<p>Rachunkowość</p>	<p>Moje słabsze strony – Skąd o nich wiem? W czym mi przeszkadzają? Metoda SWOT w aspekcie predyspozycji zawodowych Istota metody SMART. Budowanie celów krótko i długoterminowych zgodnie z metodą SMART. Jak siebie widzę/w jakim miejscu chcę być za 3..5 ..10 lat? – zadanie indywidualne, dyskusja grupowa.</p>
<p>FIR1_Ko_RACHU_K1</p>	<p>Student samodzielnie zdobywa wiedzę i doskonalą umiejętności zawodowe - w zakresie zmian przepisów prawa bilansowego.</p>	<p>Rachunkowość</p>	<p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów Operacje gospodarcze – pojęcie, rodzaje Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych. Konto księgowe – księgowanie operacji wynikowych Konto księgowe – ewidencja analityczna Poprawianie błędów księgowych</p>	<p>Sporządzanie bilansu – klasyfikacja aktywów, klasyfikacja pasywów Operacje gospodarcze – pojęcie, rodzaje Konto księgowe – księgowanie operacji bilansowych. Konto księgowe – księgowanie operacji wynikowych Konto księgowe – ewidencja analityczna Poprawianie błędów księgowych</p>
<p>FIR1_KO_PZ-k_K3</p>	<p>Student dokonuje samooceny stanu swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych ze studiowanym kierunkiem.</p>	<p>Podstawy rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej</p>	<p>Rachunek kosztów jako źródło informacji zarządczej Rachunkowość zarządcza jako system informacyjny Kryteria klasyfikacyjne kosztów Metody szacowania kosztów stałych i zmiennych dla celów decyzyjnych Analiza progno rentowności Analiza wrażliwości zysku Krótkookresowe rachunki decyzyjne Decyzje cenowe</p>	<p>Rachunek kosztów jako źródło informacji zarządczej Rachunkowość zarządcza jako system informacyjny Kryteria klasyfikacyjne kosztów Metody szacowania kosztów stałych i zmiennych dla celów decyzyjnych Analiza progno rentowności Analiza wrażliwości zysku Krótkookresowe rachunki decyzyjne Decyzje cenowe</p>
<p>FIR1_KO_FP_K1</p>	<p>Student doskonalą się przez pozyskiwanie nowej wiedzy i umiejętności dotyczącej podstaw rachunku kosztów oraz rachunkowości zarządczej</p>	<p>Finanse przedsiębiorstwa</p>	<p>Kształtowanie struktury majątku i kapitału w przedsiębiorstwie. Omówione zostaną: zasady analizy progno rentowności, mechanizm działania dźwigni operacyjnej oraz wykorzystanie dźwigni w planowaniu zysku operacyjnego. Ponadto zaprezentowane zostaną zasady dźwigni finansowej, jej dodatni i ujemny efekt i wpływ zadłużenia na rentowność firmy. Kapitały i fundusze podmiotów gospodarczych. Koszt kapitału. Omówione zostaną rodzaje kapitałów własnych i obcych w przedsiębiorstwie oraz ich wady i zalety. Zaprezentowane zostaną zasady ustalania kosztu kapitału własnego i obcego oraz średnioważonego kosztu kapitału (WACC).</p>	<p>Kształtowanie struktury majątku i kapitału w przedsiębiorstwie. Omówione zostaną: zasady analizy progno rentowności, mechanizm działania dźwigni operacyjnej oraz wykorzystanie dźwigni w planowaniu zysku operacyjnego. Ponadto zaprezentowane zostaną zasady dźwigni finansowej, jej dodatni i ujemny efekt i wpływ zadłużenia na rentowność firmy. Kapitały i fundusze podmiotów gospodarczych. Koszt kapitału. Omówione zostaną rodzaje kapitałów własnych i obcych w przedsiębiorstwie oraz ich wady i zalety. Zaprezentowane zostaną zasady ustalania kosztu kapitału własnego i obcego oraz średnioważonego kosztu kapitału (WACC).</p>
<p>FIR1_KO_PE_K1</p>	<p>Student docenia znaczenie wiedzy z zakresu ekonomii oraz opinii ekonomistów.</p>	<p>Podstawy ekonomii</p>	<p>Podstawy decyzji ekonomicznych producenta. Koszty produkcji Podstawowe kategorie i zależności makroekonomiczne.</p>	<p>Student zdawał relację z przebiegu realizowanych przez siebie zadań. Student dokonywał samooceny poziomu wykonywania przez siebie zadań i raportował to pracodawcy. Student wykonał dowolny test kompetencji.</p>
<p>FIR1_KO_MATFIN_K1</p>	<p>Student doskonalą się przez pozyskiwanie nowej wiedzy i umiejętności, korzystając z dorobku ekspertów.</p>	<p>Matematyka finansowa</p>	<p>Odsetki proste i złożone. Rozwiązywanie zadań kształtujących u studentów umiejętność ustalania zmiany wartości pieniądza w czasie. Zadania dotyczące będą wyznaczania kwoty narosłych odsetek, wartości przyszłej i bieżącej danej kwoty kapitału, a także stopy procentowej, przy jakiej lub czasie, po jakim uzyska się określony przyrost kapitału. Zadania dotyczyć będą odsetek prostych i złożonych oraz kapitalizacji ciągłej. Efektywna stopa procentowa. Rozwiązywanie zadań dotyczących ustalania i możliwości praktycznego wykorzystania efektywnej stopy procentowej.</p>	<p>Odsetki proste i złożone. Rozwiązywanie zadań kształtujących u studentów umiejętność ustalania zmiany wartości pieniądza w czasie. Zadania dotyczące będą wyznaczania kwoty narosłych odsetek, wartości przyszłej i bieżącej danej kwoty kapitału, a także stopy procentowej, przy jakiej lub czasie, po jakim uzyska się określony przyrost kapitału. Zadania dotyczyć będą odsetek prostych i złożonych oraz kapitalizacji ciągłej. Efektywna stopa procentowa. Rozwiązywanie zadań dotyczących ustalania i możliwości praktycznego wykorzystania efektywnej stopy procentowej.</p>

				<p>Platności okresowe. Rozwiązywanie zadań dotyczących ustalania wartości przyszłej i obecnej przepływów pieniężnych i rent oraz wykorzystania wartości obecnej w ocenie przedsięwzięć inwestycyjnych i wycenie instrumentów finansowych.</p> <p>Opodatkowanie dochodów osiągniętych poza krajem.</p> <p>Podatki pośrednie w działalności podmiotów gospodarczych.</p> <p>Podatki obciążające koszty przedsiębiorstwa.</p> <p>Składki ZUS jako element składowy kosztów pracy oraz pozostałe obciążenia fiskalne firm.</p> <p>Student prosił o wyjaśnienie i pomoc w zakresie zadań dla niego trudnych. Student potrafił zastosować udzielone mu porady i wskazówki w praktyce. Student brał udział w naradach eksperckich. Student brał udział w formach doskonalenia zawodowego proponowanych przez instytucję/firmę Student wyszukiwał informacje z różnych źródeł nt. możliwości rozwiązania problemu związanego ze studiowanymi kierunkami.</p>
FIR1_KO5	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową	FIR1_KO_Ep_K1	Student rekomenduje odpowiedzialne wykorzystanie metod ekonometrycznych i jest świadomych warunków ich stosowności.	<p>Podatki w działalności gospodarczej</p> <p>Praktyka zawodowa</p> <p>Ekonometria i prognozowanie</p>
FIR1_KO1	Student doskonalił się przez pozyskiwanie nowej wiedzy i umiejętności, korzystając z wiedzy specjalistycznej, w tym wiedzy ekspertów.	FIR1_KO_PZ-k_K4	Student korzysta z wiedzy ekspertów w celu rozwiązania trudności i problemów, których nie potrafi rozwiązać samodzielnie.	<p>Estymacja parametrów modelu.</p> <p>Weryfikacja modelu – ocena praktycznej przydatności modelu.</p> <p>Predykcja na podstawie modelu. Ocena użyteczności oszacowanych prognoz i ich błędów.</p>
FIR1_KO2	Student rekomenduje odpowiedzialne wykorzystanie metod statystycznych z uwzględnieniem warunków ich stosowności.	FIR1_KO_St_K1	Student rekomenduje odpowiedzialne wykorzystanie metod statystycznych z uwzględnieniem warunków ich stosowności.	<p>ZBIOROWOŚĆ I JEDNOSTKA. Rodzaje cech statystycznych. Rodzaje badań. Etapy badań statystycznych.</p> <p>Kontrola materiału statystycznego. Porządkowanie i grupowanie materiału statystycznego. Szeregi, tablice, wykresy. Pojęcie rozkładu empirycznego. Typy rozkładów empirycznych.</p>
FIR1_KO3	Student odpowiadał na zadania dotyczące ustalania wartości przyszłej i obecnej przepływów pieniężnych i rent oraz wykorzystania wartości obecnej w ocenie przedsięwzięć inwestycyjnych i wycenie instrumentów finansowych.	FIR1_KO_UFE_K2	Student odpowiadał na zadania dotyczące ustalania wartości przyszłej i obecnej przepływów pieniężnych i rent oraz wykorzystania wartości obecnej w ocenie przedsięwzięć inwestycyjnych i wycenie instrumentów finansowych.	<p>Mikro, małe i średnie jednostki gospodarcze oraz ich obowiązki ewidencyjne</p> <p>Zestawienie ewidencji podatkowych – zalety i wady</p>
FIR1_KO4	Student odpowiadał na zadania dotyczące ustalania wartości przyszłej i obecnej przepływów pieniężnych i rent oraz wykorzystania wartości obecnej w ocenie przedsięwzięć inwestycyjnych i wycenie instrumentów finansowych.	FIR1_KO_UwOG_K2	Student odpowiadał na zadania dotyczące ustalania wartości przyszłej i obecnej przepływów pieniężnych i rent oraz wykorzystania wartości obecnej w ocenie przedsięwzięć inwestycyjnych i wycenie instrumentów finansowych.	<p>Umowy w obrocie gospodarczym – najistotniejsze zasady w obrocie gospodarczym, pojęcie, istota umowy, istotne elementy komparacji umów, strony umów – osoby fizyczne, osoby prawne, przedsiębiorcy, konsumenci, rodzaje umów, przedmiotowo i podmiotowo istotne elementy treści umowy, zabezpieczenie wykonania umów, dodatkowe klauzule umowne, formy umów, sposoby zawierania umów, postanowienia końcowe umów, różnice między zawieraniem umów w obrocie między przedsiębiorcami (B2B) i z konsumentami (B2C); obrót powszechny (B2X/Y)</p> <p>Obowiązki stron wykonywania umów, skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umów przez przedsiębiorcę, odpowiedzialność przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów.</p> <p>Umowy w obrocie towarowym, o świadczenie usług, w pośrednictwie handlowym, z bankami i instytucjami finansowymi, leasingu, umowy w dziedzinie usług</p> <p>Samodzielne sporządzenie przez studenta wybranej umowy- projekt</p>

FIR1_K06	przestrzeganie etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	FIR1_KO_PZ-k_K1	Student bierze odpowiedzialność za powierzone działania oraz uczestniczy w działaniach na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego organizowanych w instytucji, w której odbywana jest praktyka.	Praktyka zawodowa	Student odpowiedzialnie traktował powierzone mu zadania i dążył do ich prawidłowego wykonania. Student wykonywał działania uwzględniające potrzeby środowiska społecznego lub/i interesu publicznego wynikające z polityki instytucji/przedsiębiorstwa.
FIR1_KO_ETYKA_K1	FIR1_KO_RK_K1	FIR1_KO_RK_K2	FIR1_KO_UWOG_K3	Etyka w rachunkowościach i finansach	Etyczne standardy księgowości. Etyczne problemy kontroli finansowej: audytu, firm ratingowych, organów, nadzoru i banków centralnych. Zachowania nieetyczne i etyka w rachunkowości (przykłady zachowań nieetycznych, zasady etyki w rachunkowości w oparciu o kodeks)
				Różnice kulturowe	Naruszenia prawa przy wykonywaniu zawodu w dziedzinie rachunkowości, biegłego rewidenta i doradcy podatkowego oraz ich konsekwencje na gruncie prawa cywilnego, karnego, karnoskarbowego i korporacyjnego Stereotypy i uprzedzenia. Religia, wartości, nastawienia, zwyczaje - i ich wpływ na biznes. Proces negocjacyjny w środowisku międzykulturowym
				Umowy w obrocie gospodarczym	Umowy w obrocie gospodarczym –najistotniejsze zasady w obrocie gospodarczej, pojęcie, istota umowy, istotne elementy komparacji umów, strony umów – osoby fizyczne, osoby prawne, przedsiębiorcy, konsumenci, rodzaje umów, przedmiotowo i podmiotowo istotne elementy treści umowy, zabezpieczenie wykonania umów, dodatkowe klauzule umowne, formy umów, sposoby zawierania umów, postanowienia końcowe umów, różnice między zawieraniem umów w obrocie między przedsiębiorcami (B2B) i z konsumentami (B2C); obrót powszechny (B2X/Y) Obowiązki stron wykonywania umów, skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umów przez przedsiębiorcę, odpowiedzialność przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów. Umowy w obrocie towarowym – sprzedaż jako przykład najczęściej występującej umowy w obrocie gospodarczym, Umowy o świadczenie usług- umowa leasingu, umowa zlecenia, o dzieło, o roboty budowlane, przewóz osób i towarów, spedycja Umowy w pośrednictwie handlowym – umowa agencji i komisji – istota systemu prawnego pośrednictwa. Umowa z bankami i instytucjami finansowymi – rachunek bankowy, kredyt, pożyczka, factoring, gwarancja bankowa.
				Ubezpieczenia	Wymogi kapitałowe, margines wypłacalności, Działalność aktuarialna, zarządzanie finansami zakładu ubezpieczeń, odwrócony cykl produkcji, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, Solvency II
				Ubezpieczenia	Student jest ukierunkowany na wysokie standardy etyczne niezbędne w działalności ubezpieczeniowej.

	FIR1_KO_PZ-k_K2	Student dba o dobry klimat i atmosferę w miejscu pracy oraz dba o dorobek i tradycje zawodu, którego dotyczy praktyka.	Praktyka zawodowa	Student w trakcie praktyki dbał o przyjazną atmosferę w miejscu pracy. Student brał udział w działaniach promocyjnych instytucji/przedsiębiorstwa. Student dostosował się do reguł/obyczajów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki.
--	-----------------	--	-------------------	---

Treści programowe wybranych przedmiotów w odniesieniu do kluczowych efektów przedmiotowych i kierunkowych - studia drugiego stopnia prowadzące do uzyskania tytułu zawodowego magistra:

Kluczowe efekty kierunkowe (symbol)	Kluczowy efekt kierunkowy (treść)	Kluczowy efekt przedmiotowy (symbol)	Kluczowy efekt przedmiotowy (treść)	Przedmiot	Wybrane aspekty treści programowych
FIR_IL_W01	Wiedza: student zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię używaną w finansach i rachunkowości, jej historię i źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce	FIR2_KO_PP_W1	Student definiuje zaawansowaną terminologię używaną w finansach i rachunkowości, wskazuje jej źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce- studenci definiują pojęcie polityki pieniężnej, podaży pieniądza, popytu na pieniądź, charakteryzują instrumenty polityki pieniężnej, tłumaczą proces transmisji impulsów monetarnych posiadając poszerzoną i uporządkowaną wiedzę o finansach i elementach systemu finansowego.	Polityka pieniężna	Istota i historyczna ewolucja pieniądza System bankowy i rola banków w gospodarce rynkowej Bank Centralny i cele polityki monetarnej Narzędzia kontrolowania podaży pieniądza przez Bank Centralny – instrumenty polityki pieniężnej Polityka monetarna na rynku europejskim – EUROSYSTEM Integracja Polski ze strefą euro
FIR2_KO_SSF_W1	Studenta wyjaśnia zasady sprawozdawczości finansowej. Opisuje obowiązujące standardy i wskazuje ich zastosowanie.	FIR2_KO_SSF_W1	Studenta wyjaśnia zasady sprawozdawczości finansowej. Opisuje obowiązujące standardy i wskazuje ich zastosowanie.	Standardy sprawozdawczości finansowej	Standardy sprawozdawczości finansowej – aktualne wyzwania i problemy – omówione zostaną: historia i rozwój sprawozdawczości finansowej w kontekście zapotrzebowania użytkowników na informacje finansowe; pojęcie harmonizacji i standaryzacji sprawozdań finansowych, krajowe i międzynarodowe regulacje w zakresie sprawozdawczości finansowej oraz obowiązki i możliwości ich zastosowania. Krajowe standardy sprawozdawczości finansowej – omówione zostaną zasady sporządzania sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i Krajowych Standardów Rachunkowości (KSR)
FIR2_SO_FOPL_W1	Student charakteryzuje zasady ustalania nakładów oraz wpływów związanych z danym przedsięwzięciem inwestycyjnym.	FIR2_SO_FOPL_W1	Student charakteryzuje zasady ustalania nakładów oraz wpływów związanych z danym przedsięwzięciem inwestycyjnym.	Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych	Główne informacje związane z oceną przedsięwzięć inwestycyjnych. Pojęcia, inwestycje i jej rodzaje; pojęcie oraz zasady szacowania nakładów i wpływów związanych z przedsięwzięciem inwestycyjnym oraz zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych związanych z danym przedsięwzięciem.
FIR2_KO_OZK_W1	Ocena zdolności kredytowej	FIR2_KO_OZK_W1	Ocena zdolności kredytowej	Ocena zdolności kredytowej	Ogólne zasady oceny zdolności kredytowej podmiotów gospodarczych, w tym: Pojęcie zdolności kredytowej, zakres badania oraz jej oceny w procesie kredytowania podmiotów gospodarczych, Elementy składające się na ocenę zdolności kredytowej [w tym - analiza

FIR_IL_W02	w pogłębionym stopniu szczegółowe cele, organizację i uwarunkowania prawne funkcjonowania jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym	Student wykazuje znajomość pojęć dotyczących formalno-prawnej i merytorycznej oceny wniosku kredytowego.	przedsięwzięcia) Etapy analizy wniosku kredytowego, w tym: ogólna charakterystyka kredytobiorcy, otoczenie ekonomiczne przedsiębiorstwa, charakterystyka stosunków klienta z Bankami oraz innymi podmiotami finansowymi, Analiza finansowa podmiotów gospodarczych finansowa (dla potrzeb oceny zdolności kredytowej) podmiotów gospodarczych prowadzących uproszczoną sprawozdawczość finansową, w tym: Analiza rachunku wyników sporządzonego w oparciu o podatkową księgę przychodów i rozchodów, analiza bilansu sporządzonego dla potrzeb kredytowych, badanie kondycji finansowej przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu analizy wskaźnikowej, ocena stopnia płynności podmiotu gospodarczego w oparciu o przepływy środków pieniężnych.
FIR2_KO_PP_W2	FIR2_KO_PP_W2	Student opisuje cele, organizację, uwarunkowania prawne i funkcjonowanie jednostek w obszarze finansów w aspekcie krajowym i międzynarodowym; ma wiedzę o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki. Student wskazuje powiązania systemu finansowego z innymi podmiotami systemu ekonomicznego i społecznego oraz tłumaczy rolę człowieka w kreowaniu polityki finansowej. Ponadto student identyfikuje prawidłowości funkcjonowania banku centralnego.	istota i historyczna ewolucja pieniądza Funkcje i cechy pieniądza. System bankowy i rola banków w gospodarce rynkowej Bank Centralny i cele polityki monetarnej. Cele polityki pieniężnej: (cel strategiczny i cel pośredni, cel operacyjny, polityka stałej zasady a polityka dyskrecyjna). Narzędzia kontrolowania podaży pieniądza przez Bank Centralny – instrumenty polityki pieniężnej: Niestandardowe instrumenty polityki pieniężnej (QE) Polityka monetarna na rynku europejskim – EUROSISTEM: - EBC. - ESBC. Integracja Polski ze strefą euro
FIR2_KO_PF_W1	FIR2_KO_PF_W1	Student wyjaśnia zagadnienie związane z problematyką funkcjonowania	Wprowadzenie; terminologia finansów publicznych i prawa finansowego w Polsce i UE; finanse publiczne w Konstytucji RP. System podatkowy; prawo podatkowe materialne, konstrukcja podatku, rodzaje podatków. Instytucje kredytowe i ich środowisko Polskie instytucje kredytowe – analiza sektora Zarządzanie instytucją kredytową na przykładzie banku
FIR2_SO_Biz_W1	FIR2_SO_Biz_W1	Student wyjaśnia zagadnienie związane z problematyką funkcjonowania	Rola planowania w działalności przedsiębiorstwa Części składowe biznes planu Część wstępna biznes planu Część merytoryczna biznes planu

			<p>systemu finansów publicznych.</p> <p>Student charakteryzuje zasady zarządzania instytucjami kredytowymi.</p> <p>Student charakteryzuje cele, organizację, uwarunkowania prawne i funkcjonowanie jednostek w obszarze prawa, finansów i rachunkowości</p>		<p>Część końcowa biznes planu</p> <p>Biznes plan a planowanie finansowe</p> <p>Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego - na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego</p> <p>Podstawy metodyczne sporządzania biznes planu.</p> <p>Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego - na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego</p>
FIR_II_W07	<p>w pogłębionym stopniu metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania</p> <p>Jednostek gospodarczych oraz metody oceny rzetelności i wiarygodności ich sytuacji ekonomicznej</p>	<p>FIR2_KO_RZ_W3</p> <p>FIR2_SO_FOPI_W2</p> <p>FIR2_SO_Biz_W2</p>	<p>Student identyfikuje i charakteryzuje wybrane metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania</p> <p>Student nazywa statyczne i dynamiczne mierniki oceny opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych.</p> <p>Student identyfikuje i charakteryzuje wybrane metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania</p>	<p>Rachunkowość zarządcza</p> <p>Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych</p> <p>Biznesplan</p> <p>Zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowości</p>	<p>Istota rachunkowości zarządczej i zaawansowanej rachunkowości zarządczej</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów</p> <p>Rachunek kosztów działań a rachunek kosztów działań sterowany czasem</p> <p>Statyczne i dynamiczne miary służące do oceny efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych.</p> <p>Omówione zostaną: zasady obliczania następujących mierników: okres zwrotu, prosta stopa zwrotu, wartość zaktualizowana netto, wewnętrzna stopa zwrotu, zasady szacowania stopy dyskontowej wykorzystywanej w dyskontowych metodach oceny przedsięwzięć inwestycyjnych; mierniki służące porównywaniu opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych, tj. wskaźnik NPV oraz B/C.</p> <p>Rola planowania w działalności przedsiębiorstwa</p> <p>Części składowe biznes planu</p> <p>Część wstępna biznes planu</p> <p>Część merytoryczna biznes planu</p> <p>Część końcowa biznes planu</p> <p>Biznes plan a planowanie finansowe</p> <p>Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego - na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego</p> <p>Podstawy metodyczne sporządzania biznes planu.</p> <p>Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego - na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego</p> <p>Informatyka w obsłudze informacyjnej organizacji.</p> <p>Zintegrowane systemy informatyczne.</p> <p>Główne klasy systemów informatycznych w organizacji.</p>

FIR_II_W10	w pogłębionym stopniu zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów, skutki nadużyć gospodarczych oraz zasady ochrony własności intelektualnej	FIR2_KO_SSF_W1	Student charakteryzuje rodzaje narzędzi służących do realizacji zadań rachunkowości zarządczej.	Standardy sprawozdawczości finansowej – aktualne wyzwania i problemy – omówione zostaną: historia i rozwój sprawozdawczości finansowej w kontekście zapotrzebowania użytkowników na informacje finansowe; pojęcie harmonizacji i standaryzacji sprawozdań finansowych, krajowe i międzynarodowe regulacje w zakresie sprawozdawczości finansowej oraz obowiązki i możliwości ich zastosowania. Krajowe standardy sprawozdawczości finansowej – omówione zostaną zasady sporządzania sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i Krajowych Standardów Rachunkowości (KSR) Instytucje kredytowe i ich środowisko Polskie instytucje kredytowe – analiza sektora Zarządzanie instytucją kredytową na przykładzie banku The concept and subject of ethics. The idea of ethics. Ethical aspects of the functioning of companies in the market system. The ethics of advertisements. Social capital in the labor market. Strategies of managing human capital – ethical aspect. The ethics of business against the pathologies of economic life. Compliance with ethical principles Manager and managing. Standards regarding Management of Ethical Program in the organization. Document: Standard of Ethical Program for companies and other organizations. Good practices – The Ethisphere Institute. Omówienie zasad dotyczących pisania pracy magisterskiej i kryteriów jej oceny – zapoznanie z pojęciami własności intelektualnej i praw autorskich w pracach naukowych oraz zapoznanie z bazami danych oraz dostępną literaturą. Dyskusje w ramach grupy seminaryjnej związane z problematyką badawczą. Przeprowadzenie badań, analiza wyników i opracowanie rozdziału empirycznego wraz z rekomendacjami dla biznesu.
FIR_II_U01	Umiejętności; student potrafi samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w	FIR2_KO_PP_U1	Student wykorzystuje krajowe regulacje prawne z zakresu finansów do rozwiązywania	Standardy sprawozdawczości finansowej Zarządzanie instytucjami kredytowymi Business Ethics Seminarium magisterskie Polityka pieniężna

kategoriiach finansów i rachunkowości		problemów praktyki, student obserwuje i analizuje politykę pieniężną prowadzoną przez NBP i EBC	Standardy sprawozdawczości finansowej	Integracja Polski ze strefą euro Zajęcia praktyczne związane ze sporządzeniem sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i w zależności od wielkości jednostki. Na podstawie danych finansowych studenci będą sporządzać bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych uwzględniając wielkość jednostki i zakres informacji niezbędnych do zaprezentowania. Prezentacja celów i problemu badawczego pracy magisterskiej przez poszczególnych studentów na forum grupy seminaryjnej. Prezentacja koncepcji pracy magisterskiej i przesłanie konspektu na platformę Moodle. Dyskusje w ramach grupy seminaryjnej związane z problematyką badawczą. Prezentacja tematu pracy w odniesieniu do źródeł wtórnych i aktualnych badań z wybranego zakresu. Przesłanie na Moodle rozdziałów teoretycznych (I i II) – dyskusja i ich szczegółowe omówienie Przygotowanie i przesłanie na Moodle szczegółowego planu badań i instrumentu badawczego. Student obserwował proces obsługi klientów/interesantów. Student przygotował analizę dotyczącą wybranego aspektu pracy instytucji/przedsiębiorstwa/działu. Student monitoruje zjawiska zachodzące w miejscu pracy/odbywania praktyki.
FIR_II_U02	stosować międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki z wykorzystaniem norm etyki gospodarczej	Student sporządza sprawozdanie finansowe.	Prawo finansowe	Wprowadzenie; terminologia finansów publicznych i prawa finansowego w Polsce i UE; finanse publiczne w Konstytucji RP. Budżet państwa. Budżet samorządowy. System podatkowy; prawo podatkowe materialne, konstrukcja podatku, rodzaje podatków.
FIR2_KO_SSF_U1	Student sporządza sprawozdanie finansowe.	Student samodzielnie identyfikuje zjawiska i procesy społeczno - gospodarcze oraz wzajemne ich relacje, wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce oraz formułuje wnioski, własne opinie, prognozuje i analizuje opisywane procesy.	Seminarium magisterskie	
FIR2_KO_PZo_U3	Student obserwuje, analizuje i monitoruje zjawiska zachodzące w środowisku pracy.	Student wyjaśnia zagadnienie związane z problematyką funkcjonowania systemu finansów publicznych.	Praktyka zawodowa	
FIR2_KO_SM_U1	Student samodzielnie identyfikuje zjawiska i procesy społeczno - gospodarcze oraz wzajemne ich relacje, wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce oraz formułuje wnioski, własne opinie, prognozuje i analizuje opisywane procesy.	Student sporządza sprawozdanie finansowe.	Standardy sprawozdawczości finansowej	
FIR2_KO_BE_U1	Student sporządza sprawozdanie finansowe.	Student sporządza sprawozdanie finansowe.	Bussines Ethics	Zajęcia praktyczne związane ze sporządzeniem sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i w zależności od wielkości jednostki. Na podstawie danych finansowych studenci będą sporządzać bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych uwzględniając wielkość jednostki i zakres informacji niezbędnych do zaprezentowania.

		FIR2_KO_PZo_U1	Student makes a holistic and detailed analysis of ethical and unethical behavior in business.	Praktyka zawodowa	<p>The concept and subject of ethics. The idea of ethics. Relationship between business ethics and other sciences. Ethical aspects of the functioning of Social capital in the labor market. The ethics of business against the pathologies of economic life. Manager and managing. Standards regarding Management of Ethical Program in the organization. Document: Standard of Ethical Program for companies and other organizations. Good practices – The Ethisphere Institute.</p> <p>Student stosował się do regulaminu pracy. Student stosował się do przepisów BHP. Student stosował się do zasad i procedur ochrony danych osobowych i informacji.</p>
FIR_II_U03	wykorzystać wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej lub zespołowej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczystości ekonomicznej, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych	FIR2_KO_RK_U1 FIR2_KO_ZSIWR_U1 FIR2_KO_ZSIWR_U2	Student stosuje zewnętrzne i wewnętrzne przepisy prawa obowiązujące w miejscu praktyki, w tym przepisy BHP. Student komunikuje się z otoczeniem oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu poprzez nabycie umiejętności doboru właściwego rachunku kosztów dla określonej sytuacji, a także krytycznej analizy rachunku kosztów stosowanego w przedsiębiorstwie Student wykorzystuje narzędzia informatyczne rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji biznesowych. Student wykorzystuje narzędzia	Rachunek kosztów Zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowości	<p>Rachunek kalkulacyjny kosztów Rachunek kosztów pełnych i rachunek kosztów zmiennych Absorpcyjny rachunek kosztów – rachunek kosztów normalnych Rachunek kosztów standardowych Rachunek kosztów standardowych Wielostopniowy i wieloblokowy rachunek kosztów i wyników Rachunkowość centrów odpowiedzialności</p> <p>Obsługa procesów zaopatrzenia u dystrybutora (oprogramowanie ELSE.ERP i ELSE.WMS), w tym procesy realizowane za pomocą platformy B2B. Obsługa procesów na magazynie dystrybutora (oprogramowanie ELSE.ERP i ELSE.WMS). Obsługa procesów dystrybucji u dystrybutora (oprogramowanie ELSE.ERP i ELSE.WMS).</p> <p>Zintegrowane systemy informatyczne. Główne klasy systemów informatycznych w organizacji. Przebieg dokumentów w organizacji (workflow).</p>

		FIR2_KO_ZSIWR_U3	Informatyczne i kanały komunikacyjne oparte o elektroniczną wymianę danych do komunikowania się z otoczeniem biznesowym.	Seminarium magisterskie	Dyskusje w ramach grupy seminaryjnej związane z problematyką badawczą. Prezentacja tematu pracy w odniesieniu do źródeł wtórnych i aktualnych badań z wybranego zakresu. Przesłanie na Moodle rozdziałów teoretycznych (I i II) – dyskusja i ich szczegółowe omówienie. Przygotowanie i przesłanie na Moodle szczegółowego planu badań i instrumentu badawczego. Przeprowadzenie badań, analiza wyników i opracowanie rozdziału empirycznego wraz z rekomendacjami dla biznesu.
		FIR2_KO_SM_U1	Student klasyfikuje zintegrowane systemy informatyczne wykorzystywane w obsłudze finansowo-księgowej i w rachunkowości zarządczej.		
		FIR2_KO_SM_U2	Student samodzielnie identyfikuje zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz wzajemne ich relacje, wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce oraz formułuje wnioski, własne opinie, prognozuje i analizuje opisywane procesy.	Praktyka zawodowa	Student napisał i wysłał maila służbowego zgodnie z zasadami korespondencji biurowej / samodzielnie stworzył notatkę służbową / protokół ze spotkania. Student archiwizował dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Student samodzielnie przygotowywał dokumenty związane z zajmowanym stanowiskiem (np. przygotowywanie danych do sporządzenia raportów, sprawozdań, informacji statystycznych i analiz na potrzeby wewnętrzne oraz dla instytucji zewnętrznych – m.in. GUS, ZUS, US).
		FIR2_KO_PZk_U1	Student dobiera właściwą metodę badawczą, przedstawia i interpretuje wyniki badań oraz przygotowuje prace pisemną właściwą dla studiowanego kierunku.		
			Student samodzielnie obsługuje narzędzia/urządzenia stosowane w instytucji/przedsiębiorstwie, w tym wybrane programy/systemy		

FIR_II_U04	ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretować uzyskane wyniki	FIR2_KO_ZIK_U1 FIR2_SO_FOP1_U1 FIR2_KO_OZK_U1	informatyczne związane ze studiowanym kierunkiem. Student przeprowadza analizę ilościowo-jakościową praktyki zarządzania instytucją kredytową. Student przeprowadza całościową, finansową ocenę opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych. Student przeprowadza analizę finansową (dla potrzeb oceny zdolności kredytowej) podmiotów gospodarczych sporządzających pełną i uproszczoną sprawozdawczość finansową.	Zarządzanie instytucjami kredytowymi Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych Ocena zdolności kredytowej	Praktyka zarządzania instytucją kredytową – ocena jakościowo-ilościowa Sprawozdania finansowe instytucji kredytowych – Studia przypadków Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych. Studenci na przykładach uczą się finansowej oceny opłacalności przedsięwzięcia inwestycyjnego rozpoczynając od szacowania wartości nakładów i wpływów związanych z inwestycją, sporządzania rachunku przepływów pieniężnych przedsięwzięcia, obliczania wartości statycznych i dynamicznych mierników opłacalności i interpretacji otrzymanych wyników, a także uwzględniania ryzyka w ocenie opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych. Analiza finansowa (dla potrzeb oceny zdolności kredytowej) podmiotów gospodarczych sporządzających pełną sprawozdawczość finansową, w tym: Analiza bilansu jako podstawa oceny równowagi finansowej, analiza struktury kapitałowo-majątkowej, pogłębiona ocena stopnia płynności przedsiębiorstwa w oparciu o sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych, badanie kondycji finansowej przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu analizy wskaźnikowej, analiza i ocena przyszłych wyników przedsiębiorstwa zgodnie ze schematem oceny sytuacji przeszłej i bieżącej. Analiza finansowa (dla potrzeb oceny zdolności kredytowej) podmiotów gospodarczych prowadzących uproszczoną sprawozdawczość finansową, w tym: Analiza rachunku wyników sporządzonego w oparciu o podatkową księgę przychodów i rozchodów, analiza bilansu sporządzonego dla potrzeb kredytowych, badanie kondycji finansowej przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu analizy wskaźnikowej, ocena stopnia płynności podmiotu gospodarczego w oparciu o przepływy środków pieniężnych Stworzenie projektu (arkusza) oceny zdolności, kredytowej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą – wykorzystanie materiałów na platformie Moodle. Rola planowania w działalności przedsiębiorstwa Części składowe biznes planu Część wstępna biznes planu Część merytoryczna biznes planu Część końcowa biznes planu Biznes plan a planowanie finansowe Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego - na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego.
------------	--	---	--	--	--

FIR_II_U08	opracować, samodzielnie lub w zespole, projekty, raporty, sprawozdania, przeglądy na temat zagadnień typowych dla finansów i rachunkowości, z wykorzystaniem wybranej literatury przedmiotu i innych udokumentowanych źródeł informacji oraz baz danych	FIR2_KO_OZK_U2 FIR2_SO_Biz_U2 FIR2_KO_SM_U3 FIR2_KO_PZK_U3	<p>Student sporządzając projekt oceny zdolności kredytowej student dobiera właściwą metodę, przedstawia i interpretuje wyniki.</p> <p>Student sporządzając biznes plan student dobiera właściwą metodę, przedstawia i interpretuje wyniki (ftp. w zakresie analizy rynku, analizy finansowej, analizy strategicznej itp.)</p> <p>Student konstruuje wypowiedź na temat poszczególnych etapów swojej pracy. Student przedstawia własne wnioski na podstawie studiowanej literatury i proponuje alternatywne rozwiązania rozpatrywanego problemu.</p> <p>Student samodzielnie przygotowuje pismo, notatkę, korespondencję i inne dokumenty, przestrzegając zasad korespondencji biurowej i zasad archiwizacji dokumentów wynikających z obowiązujących przepisów prawa.</p>	<p>Ocena zdolności kredytowej</p> <p>Biznesplan</p> <p>Seminarium magisterskie</p> <p>Praktyka zawodowa kierunkowa</p>	<p>Stworzenie projektu (arkusza) oceny zdolności, kredytowej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą – wykorzystanie materiałów na platformie Moodle.</p> <p>Biznes plan wybranego podmiotu gospodarczego – na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój firmy związany z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego.</p> <p>Prezentacja koncepcji pracy magisterskiej i przesłanie konspektu na platformę Moodle. Dyskusje w ramach grupy seminaryjnej związane z problematyką badawczą. Przeprowadzenie badań, analiza wyników i opracowanie rozdziału empirycznego wraz z rekomendacjami dla biznesu.</p> <p>Student napisał i wysłał maila służbowego zgodnie z zasadami korespondencji biurowej / samodzielnie stworzył notatkę służbową / protokół ze spotkania. Student archiwizował dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Student samodzielnie przygotowywał dokumenty związane z zajmowanym stanowiskiem (np. przygotowywanie danych do sporządzenia raportów, sprawozdań, informacji statystycznych i analiz na potrzeby wewnętrzne oraz dla instytucji zewnętrznych - m.in. GUS, ZUS, US).</p>
Kompetencje; student jest gotów do:					

FIR_II_K01	dokonania krytycznej samooceny stanu swoje wiedzy oraz uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	FIR2_KO_RZ_K1	Student określa poziom swojej wiedzy i umiejętności oraz potrzeby ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego. Student wykazuje odpowiedzialność za informacje emitowane z systemu rachunkowości zarządczej	Rachunkowość zarządcza	<p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów</p> <p>Krótkookresowe rachunki decyzyjne</p> <p>Decyzje cenowe</p> <p>Rachunek kosztów działań a rachunek kosztów działań sterowany czasem</p> <p>Rachunek kosztów klienta</p> <p>Rachunek kosztów cyklu życia produktu</p> <p>Rachunek kosztów docelowych</p> <p>Rachunek kosztów ciągłego doskonalenia</p> <p>Rachunek kosztów jakości</p> <p>Rachunek kalkulacyjny kosztów</p> <p>Rachunek kosztów pełnych i rachunek kosztów zmiennych</p> <p>Absorpcyjny rachunek kosztów – rachunek kosztów normalnych</p> <p>Rachunek kosztów standardowych</p> <p>Rachunek kosztów standardowych</p> <p>Wielostopniowy i wieloblokowy rachunek kosztów i wyników</p> <p>Rachunkowość centrów odpowiedzialności</p> <p>System podatkowy; prawo podatkowe materialne, konstrukcja podatku, rodzaje podatków.</p>
	FIR2_KO_RK_K1	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności	Rachunek kosztów		
	FIR2_KO_PF_K1	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności	Prawo finansowe		
	FIR2_KO_PZK_K3	Student krytycznie dokonuje samooceny stanu swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych ze studiowanym kierunkiem.	Praktyka zawodowa	<p>Student przestrzegał prawa pracy oraz procedur i przepisów wewnętrznych obowiązujących w danej instytucji/przedsiębiorstwie.</p> <p>Student odpowiedzialnie traktował powierzone mu zadania i dążył do ich prawidłowego wykonania.</p> <p>Student uczestniczył w organizacji/zachęcał do działań uwzględniających potrzeby środowiska społecznego lub/i interesu publicznego wynikających z polityki instytucji/przedsiębiorstwa</p>	
FIR_II_K04	inicjowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i interesu	FIR2_KO_ZIK_K1	Student wykazuje gotowość do realizacji zadań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego.	Zarządzanie instytucjami kredytowymi	<p>Projekt grupowy, polegający na analizie porównawczej dwóch wybranych instytucji kredytowych za ostatnie lata, pod kątem efektywności i jakości zarządzania, w szczególności:</p> <p>a) porównanie finansowe (analiza głównych pozycji sprawozdania finansowego, analiza wskaźników itp.) oraz b) porównanie niefinansowe (polityka produktowa, sprzedażowa, marketingowa itp.). Prezentacja wyników analizy publicznie na zajęciach.</p>

	publicznego oraz inspirowania innych do podejmowania tego typu przedsięwzięć	FIR2_KO_OZK_K1	Student wykazuje gotowość do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania ekonomiczne.	Ocena zdolności kredytowej	<p>Analiza finansowa (dla potrzeb oceny zdolności kredytowej) podmiotów gospodarczych prowadzących uproszczoną sprawozdawczość finansową, w tym: Analiza rachunku wyników sporządzonego w oparciu o podatkową księgę przychodów i rozchodów, analiza bilansu sporządzonego dla potrzeb kredytowych, badanie kondycji finansowej przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu analizy wskaźnikowej, ocena stopnia płynności podmiotu gospodarczego w oparciu o przepływy środków pieniężnych.</p> <p>Stworzenie projektu (arkusza) oceny zdolności, kredytowej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą – wykorzystanie materiałów na platformie Moodle.</p> <p>Część wstępna biznes planu Część merytoryczna biznes planu Część końcowa biznes planu</p> <p>Biznesplan</p>
	FIR2_SO_Biz_K1		Student docenia wiedzę ekspertów oraz wykazuje gotowość do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania ekonomiczne.	Praktyka zawodowa kierunkowa	<p>Student prosił o wyjaśnienie i pomoc w zakresie zadań dla niego trudnych.</p> <p>Student brał udział w formach doskonalenia zawodowego proponowanych przez instytucję/przedsiębiorstwo i zgodnych z jego potrzebami.</p> <p>Student wyszukiwał informacje z różnych źródeł nt. możliwości rozwiązania problemu związanego z zadaniami wykonywanymi w ramach praktyki i dokonywał ich krytycznej oceny w zakresie możliwości ich zastosowania.</p>
FIR_II_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą i pełnioną rolą zawodową, z	FIR2_KO_PZK_K1	Student bierze odpowiedzialność za powierzone działania oraz inspirowanie i organizuje działania na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego organizowanych w instytucji/przedsiębiorstwie, w której odbywana jest praktyka.	Rachunek kosztów	<p>Rachunek kalkulacyjny kosztów</p> <p>Rachunek kosztów pełnych i rachunek kosztów zmiennych</p> <p>Absorpcyjny rachunek kosztów – rachunek kosztów normalnych</p> <p>Rachunek kosztów standardowych</p> <p>Rachunek kosztów standardowych</p> <p>Wielostopniowy i wieloblokowy rachunek kosztów i wyników</p> <p>Rachunkowość centrów odpowiedzialności</p>

uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych	FIR2_KO_PF_K1	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności.	Prawo finansowe	<p>Projekt: Opracowanie projektu zgodnie ze wskazówkami prowadzącego. Analiza danych dotyczących wybranej kalkulacji kosztów - rozwiązanie zadania praktycznego wraz z interpretacją otrzymanych wyników.</p> <p>System podatkowy; prawo podatkowe materialne, konstrukcja podatku, rodzaje podatków.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów</p> <p>Krótkookresowe rachunki decyzyjne</p> <p>Decyzje cenowe</p> <p>Rachunek kosztów działań a rachunek kosztów działań sterowany czasem</p> <p>Rachunek kosztów klienta</p> <p>Rachunek kosztów cyklu życia produktu</p> <p>Rachunek kosztów docelowych</p> <p>Rachunek kosztów ciągłego doskonalenia</p> <p>Rachunek kosztów jakości</p> <p>Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych. Studenci na przykładach uczą się finansowej oceny opłacalności przedsięwzięcia inwestycyjnego rozpoczynając od szacowania wartości nakładów i wpływów związanych z inwestycją, sporządzania rachunku przepływów pieniężnych przedsięwzięcia, obliczania wartości statycznych i dynamicznych mierników opłacalności i interpretacji otrzymanych wyników, a także uwzględniania ryzyka w ocenie opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych.</p>
	FIR2_KO_RZ_K1	Student określa poziom swojej wiedzy i umiejętności oraz potrzeby ciągłego doskonalenia	Rachunkowość zarządcza	
	FIR2_SO_FOPI_K1	zawodowego i rozwoju osobistego. Student wykazuje odpowiedzialność za informacje emitowane z systemu rachunkowości zarządczej.	Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych	
przestrzegania, promowania i rozwijania zasad etyki zawodowej, a także podtrzymywania etosu zawodów związanych ze	FIR2_KO_SSF_K1	Student dostreaga celowość wykorzystywania sprawozdań finansowych w decyzjach biznesowych i ich etyczny wymiar.	Standardy sprawozdawczości finansowej	<p>Krajowe standardy sprawozdawczości finansowej – omówione zostaną zasady sporządzania sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i Krajowych Standardów Rachunkowości (KSR)</p> <p>Zajęcia praktyczne związane ze sporządzaniem sprawozdań finansowych według Ustawy o rachunkowości i w zależności od wielkości jednostki. Na podstawie danych finansowych studenci będą sporządzać bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych uwzględniając wielkość jednostki i zakres informacji niezbędnych do zaprezentowania.</p>
	FIR2_KO_BE_K1			

	studowanym kierunkiem	Student is ready to take part in the social and professional initiatives while taking into consideration the necessity of following the rules of ethics. Student kieruje się zasadami etyki i bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadanie. FIR2_KO_SM_K2	Bussines Ethics Seminarium magisterskie	<p>The concept and subject of ethics. Moral conflicts. Ethical aspects of the functioning of companies in the market system. Social surroundings of the enterprise. Shaping the natural environment in the context of ethical behavior. Economic competition and its positive principles (unfair competition). The ethics of advertisements. Social capital in the labor market. The ethics of business against the pathologies of economic life. Manager and managing. Standards regarding Management of Ethical Program in the organization. Document: Standard of Ethical Program for companies and other organizations. Good practices – The Ethisphere Institute.</p> <p>Prezentacja obszaru badawczego i wybór tematu pracy magisterskiej. Prezentacja celów i problemu badawczego pracy magisterskiej przez poszczególnych studentów na forum grupy seminaryjnej. Prezentacja koncepcji pracy magisterskiej i przesłanie konspektu na platformę Moodle. Prezentacja tematu pracy w odniesieniu do źródeł wtórnych i aktualnych badań z wybranego zakresu.</p> <p>Student w trakcie praktyki dbał o przyjazną atmosferę w miejscu pracy. Student brał udział w działaniach promocyjnych instytucji/przedsiębiorstwa / inspirował do nowych działań wizerunkowych. Student dostosował się do reguł/obyczajów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki i je upowszechniał.</p>
		Student dba o dobry klimat i atmosferę w miejscu pracy oraz jest gotów do podtrzymywania etosu zawodu, którego dotyczy praktyka. FIR2_KO_PZk_K2	Praktyka zawodowa	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz wynikami działalności zawodowej i naukowej Uniwersytetu WSB w Toruniu. Treści kształcenia uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin naukowych, do której kierunku został przyporządkowany. Na studiach pierwszego stopnia treści programowe zostały podzielone na cztery grupy zajęć:

- moduł kształcenia ogólnego,
- moduł kształcenia podstawowego,
- moduł kształcenia kierunkowego, w tym praktyki zawodowe,
- moduł specjalnościowy.

Na studiach drugiego stopnia treści programowe w planie studiów zostały natomiast podzielone na dwie grupy zajęć:

- moduł kształcenia podstawowego i kierunkowego,
- moduł specjalnościowy,

Pełny opis kształcenia językowego prowadzący do uzyskania przez studentów poziomu biegłości B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia znajduje się w Kryterium 7.

Program studiów na kierunku *finanse i rachunkowość* został dostosowany do potrzeb rynku pracy będąc odpowiedzią na sygnały płynące z otoczenia instytucjonalno-gospodarczego Uczelni. Istotnym elementem kształcenia są praktyki zawodowe, podczas których student realizuje treści dotyczące funkcjonowania jednostek gospodarczych lub instytucji sektora finansowego (zarówno publicznych jak i prywatnych) oraz procesów w nich zachodzących. Osiąganiu zakładanych efektów uczenia się sprzyja różnorodność stosowanych metod kształcenia, w tym metod aktywizujących. Zajęcia prowadzone są zgodnie z najnowszymi standardami metodycznymi z wykorzystaniem nowoczesnych materiałów dydaktycznych o zróżnicowanej formie i treści dostosowanej do dynamicznej rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Organizacja procesu kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* przewiduje realizację następujących form zajęć, metod i technik dydaktycznych:

- wykład: metody podające, czyli wykład wsparty prezentacją (multimedialną), w którym zawierają się elementy opowiadania i/lub opisu; metody problemowe, czyli wykład problemowy lub konwersatoryjny; metoda przypadków, czyli oparcie wykładu na praktycznej ilustracji omawianego zagadnienia/problemu; elementy metod aktywizujących, czyli dyskusja dydaktyczna związana z wykładem; metody eksponujące, posługujące się/wykorzystujące filmy, animacje lub symulacje.
- ćwiczenia: metody problemowe – klasyczna metoda problemowa (np. burza mózgów, rybi szkielet, metaplan); metody aktywizujące – metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/podgrupach/całej grupie, gry dydaktyczne, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka); metody eksponujące (film, ekspozycja); metody programowane (z użyciem komputera), metody praktyczne – metoda projektów, pokaz i obserwacja, symulacja.
- praktyki: stosuje się szkolenie na stanowisku pracy, zajęcia praktyczne na stanowisku pracy, obserwację przez opiekuna praktyk wykonanej pracy;

- zajęcia realizowane w warunkach rzeczywistych: wszelkie formy dyskusji i wywiadów; pokaz i obserwacja (w szczególnych przypadkach obserwację uczestniczącą i shadowing), inscenizacja.
- laboratorium - pokaz i obserwacja, ekspozycja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe), ćwiczenia laboratoryjne (np. tworzenie programów, budowanie modeli/u do badań), symulacja, studium przypadku, metody programowane z użyciem komputera)
- gra – realizowana na przedmiocie: Gra biznesowa, w ramach wykorzystania systemu wirtualnej gry biznesowej – REVAS; symulacja procesu podejmowania decyzji, interpretacja, analiza i ocena rozwiązań związanych z procesami biznesowymi.
- wizyty studyjne organizowane przy współudziale Biura Karier – planowana wizyta na przełomie marca/kwietnia w ramach przedmiotu: Organizacja księgowości w firmie w podmiocie – Norian Accounting, w celu poznania specyfiki funkcjonowania firmy z sektora BPO, korzyści i kosztów z outsourcingu usług finansowo-księgowych; poznania specyfiki automatyzacji i robotyzacji w rachunkowości na podstawie świadczonych usług przez NORIAN oraz wpływu sztucznej inteligencji.

Różnorodność proponowanych form zajęć wynika z dbałości, jaką Uczelnia przykładła do jakości kształcenia i indywidualnych predyspozycji studentów, ich odmiennych stylów uczenia się, potrzeb zawodowych i aspiracji. Wychodząc z tego założenia UWSB Merito w Toruniu dokłada starań, aby kadra dydaktyczna konsekwentnie pogłębiała i uaktualniała swoje umiejętności z zakresu nowoczesnej dydaktyki poprzez udział w warsztatach szkoleniowych prowadzonych przez metodyków. Więcej informacji nt. organizowanych szkoleń znajduje się w Kryterium 4.

W procesie realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość m.in. MS Teams, platforma e-learningowa Moodle oraz komunikacja drogą mailową.

Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się na kierunku *finanse i rachunkowość - studia pierwszego stopnia:*

Przedmiot	Forma zajęć	Efekty uczenia się	Metody kształcenia
Analiza finansowa	Ćwiczenia, Projekt	Absolwent potrafi posługiwać się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów	Projekt, Studium przypadku, Rozwiązywanie zadań obliczeniowych.
		Absolwent potrafi analizować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz interpretować uzyskane wyniki	
		Absolwent potrafi przeprowadzić analizę ekonomiczną jednostek gospodarczych	
		Absolwent potrafi planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	
Rachunkowość finansowa	Ćwiczenia, Projekt	Absolwent potrafi posługiwać się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów	Projekt, Uczestnictwo w dyskusji, Ćwiczenia, Rozwiązywanie zadań obliczeniowych.
		Absolwent potrafi ewidencjonować operacje gospodarcze, wyceniać składniki majątku oraz sporządzać sprawozdanie finansowe	
		Absolwent potrafi planować i realizować własne uczenie się przez całe życie w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych	
Bankowość	Ćwiczenia, Projekt	Absolwent potrafi wykorzystywać poznane teorie finansów i rachunkowości do analizy oraz interpretacji zjawisk lub procesów ekonomicznych w ujęciu przyczyn, przebiegu i skutków	Projekt, Uczestnictwo w dyskusji, Studium przypadku.
		Absolwent potrafi stosować przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością	
		Absolwent potrafi planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	
Księgowość informatyczna	Ćwiczenia	Absolwent potrafi ewidencjonować operacje gospodarcze, wyceniać składniki majątku oraz sporządzać sprawozdanie finansowe	Rozwiązywanie zadań problemowych, Uczestnictwo w dyskusji,
		Absolwent potrafi stosować niezbędne narzędzia informatyczne	

			Ćwiczenia w laboratorium komputerowym, Studium przypadku
Język obcy	Ćwiczenia	Absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem mono i wielokulturowym oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (zarówno w języku polskim jak i obcym)	Rozwiązywanie zadań -Kontenty Scenki Wypowiedź ustna indywidualna
		Absolwent posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Rozwiązywanie zadań -Kontenty Scenki Wypowiedź ustna indywidualna
		Absolwent potrafi planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	Rozwiązywanie zadań- Kontenty Scenki Wypowiedź ustna indywidualna

Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się na kierunku *finanse i rachunkowość - studia drugiego stopnia*

Przedmiot	Forma zajęć	Efekty uczenia się	Metody kształcenia
Rachunek kosztów	Ćwiczenia, Projekt	Absolwent potrafi zastosować wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej lub zespołowej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczywistości ekonomicznej, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych	Projekt, Studium przypadku, Rozwiązywanie zadań obliczeniowych
		Absolwent potrafi wykorzystywać narzędzia rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji	
		Absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu, w tym narzędzi informatycznych	
Portfel inwestycyjny	Ćwiczenia, Projekt	Absolwent potrafi korzystać z metod zarządzania różnymi rodzajami ryzyka w działalności gospodarczej	Projekt, Rozwiązywanie zadań obliczeniowych Ćwiczenia,
		Absolwent potrafi dobierać właściwą metodę badawczą, przedstawiać i interpretować wyniki badań	
		Absolwent potrafi współdziałać i pracować w zespole, przyjmując w nim różne role, w tym rolę lidera	
Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych	Ćwiczenia	Absolwent potrafi ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretować uzyskane wyniki	Rozwiązywanie zadań obliczeniowych, Ćwiczenia
		Absolwent potrafi korzystać z metod zarządzania różnymi rodzajami ryzyka w działalności gospodarczej	
Rachunkowość zarządcza	Ćwiczenia	Absolwent potrafi interpretować i wykorzystywać akty z zakresu prawa finansowego	Rozwiązywanie zadań obliczeniowych - zadania praktyczne, Studium przypadków,
		Absolwent potrafi wykorzystywać narzędzia rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji	
Zarządzanie instytucjami kredytowymi	Ćwiczenia	Absolwent potrafi samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości; Absolwent potrafi ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretować uzyskane wyniki; Absolwent potrafi współdziałać i pracować w zespole, przyjmując w nim różne role, w tym rolę lidera	Projekt Prezentacja, Studium przypadku, Dyskusja,

Ważnym elementem kształcenia jest włączenie w proces dydaktyczny wykładowców posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym. Takie podejście do realizacji zajęć gwarantuje poznawanie nowych zagadnień z jednoczesnym nabywaniem umiejętności realizacji podstawowych zadań służbowych oraz osiągnięcie przez absolwentów kierunku *finanse i rachunkowość* zakładanych efektów uczenia się. Należy podkreślić, że liczba godzin aktywnych form zajęć zaplanowanych w programie studiów kierunku *finanse i rachunkowość* gwarantuje osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się charakterystycznych dla profilu praktycznego.

Okres pandemii wymusił stosowanie technik i narzędzi informatycznych zarówno w procesie kształcenia, jak i weryfikacji osiągania efektów uczenia się włącznie z procesem dyplomowania. W chwili obecnej wykorzystywane jest przede wszystkim środowisko Office 365 wraz z aplikacją MS Teams.

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu kładzie nacisk na dynamiczny rozwój kształcenia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Zajęcia kontaktowe wzbogacane są dodatkowymi komponentami zdalnego kształcenia (webinaria, blended-learning, e-learning).

Organizacja studiów obejmuje nie tylko zajęcia określone w planie studiów, ale też wiele innych form kontaktu studenta z wykładowcami, m.in. dyżury, konsultacje indywidualne lub grupowe, konsultacje projektów, kontakt przez uczelnianą pocztę e-mail, uczestnictwo w kołach naukowych oraz przygotowanie i udział w inicjatywach społeczno-naukowych. Studenci mogą nieodpłatnie uczestniczyć w wykładach otwartych i konferencjach organizowanych przez Uczelnię. Dzięki temu studenci w pełni osiągają zakładane efekty uczenia się oraz zaspokajają indywidualne potrzeby edukacyjne.

Taki szeroki wachlarz form kontaktu umożliwia rozpoznanie wyróżniających się studentów, ale też pozwala na wsparcie studentów, w tym osób z niepełnosprawnością.

Uczelnia wychodzi naprzeciw osobom z niepełnosprawnością i jest otwarta na ich złożone potrzeby. Działania prowadzone dla studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, ukierunkowane są głównie na wyrównywanie ich szans w życiu i w pracy. Dla przykładu, dopuszcza się możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczanie w indywidualnym terminie, czy też studiowanie indywidualnym tokiem studiów. Wszystkie ważne i przydatne dla studentów z niepełnosprawnością informacje są umieszczane w systemie Extranet.

W celu udzielenia wsparcia studentom z niepełnosprawnościami na Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami oraz asystenta dydaktyczno-organizacyjnego, którym jest pracownik dziekanatu.

Studia pierwszego stopnia

Plan studiów pierwszego stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość*, stanowiący element programu studiów, realizowany jest w ciągu sześciu semestrów, a nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą punktów ECTS wynosi 180.

Ogólna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów dla poszczególnych modułów przedstawia się następująco (bez dyżurów):

Lp.	Moduł przedmiotów	STUDIA NIESTACJONARNE
		liczba godzin
A.	Kształcenia ogólnego	244
B.	Podstawowych	274
C.	Kierunkowych (bez praktyk)	520
D.	Specjalnościowych	120
E.	Praktyki	960
Razem		2118

Na studiach niestacjonarnych, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2023/2024 stanowią 37,8% (68 ECTS) ogółu ECTS.

Zajęcia podlegające wyborowi:

- grupa przedmiotów specjalnościowych – 20 ECTS,
- język obcy – 12 ECTS,
- praktyka – 36 ECTS.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego w liczbie 128 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęcia te są realizowane w trakcie czterech semestrów (3-6 semestr). Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowy przedmiot w języku obcym pt. Factoring.

Wskaźniki dotyczące programu studiów pierwszego stopnia zawarte są w tabeli nr 3 w załączniku nr 1.

Studia drugiego stopnia

Plan studiów drugiego stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość*, stanowiący element programu studiów, realizowany jest w ciągu czterech semestrów, a nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą punktów ECTS wynosi 120.

Ogólna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów dla poszczególnych modułów przedstawia się następująco (bez dyżurów):

Lp.	Moduł przedmiotów	STUDIA NIESTACJONARNE
		liczba godzin
A.	Kształcenia podstawowego i kierunkowego (bez praktyk)	428
B.	Specjalnościowych	92
C.	Praktyki	480
Razem		1000

Na studiach niestacjonarnych, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2023/2024 stanowią 52,5% (63 ECTS) ogółu punktacji ECTS.

Zajęcia podlegające wyborowi:

- grupa przedmiotów specjalnościowych – 19 ECTS,
- język obcy z elementami języka specjalistycznego – 6 ECTS,
- praktyka – 18 ECTS,
- seminarium magisterskie - 20 ECTS.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego w liczbie 64 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęcia te są realizowane w trakcie dwóch semestrów (2-3 semestr). Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowy przedmiot w języku obcym pt. Business Ethics.

Na kierunku *finanse i rachunkowość* studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym zgodnie z wymaganiami ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom, które umożliwiają kształtowanie umiejętności praktycznych. Należą do nich przede wszystkim ćwiczenia, laboratoria, lektorat, projekty oraz praktyki.

Wskaźniki dotyczące programu studiów pierwszego stopnia zawarte są w tabeli nr 4 w załączniku nr 1.

W planie studiów stosowane są następujące formy zajęć: wykłady, ćwiczenia/laboratoria/lektoraty/gra/projekt, e-learning oraz praktyki.

Liczba godzin przypisana poszczególnym formom przedstawia się następująco:

Studia pierwszego stopnia

Forma zajęć	STUDIA NIESTACJONARNE	
	Liczba godzin	% planu studiów
Wykłady	424	20,0
Ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, projekty, lektorat	508	24,0
E-learning	226	10,7
Praktyki	960	45,3
Razem	2118	100,0

Studia drugiego stopnia

Forma zajęć	STUDIA NIESTACJONARNE	
	Liczba godzin	% planu studiów
Wykłady	136	13,6
Ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, projekty, lektorat	332	33,2
E-learning	52	5,2
Praktyki	480	48,0
Razem	1000	100,0

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu dydaktycznego. Zgodnie z Regulaminem Studiów Wyższych Uniwersytetu WSB Merito W Toruniu, student jest zobowiązany do zaliczenia praktyk w wymiarze zgodnym z programem studiów. Zasady ich organizacji oraz zaliczania określa Regulamin praktyk Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu (Załącznik nr 3.1).

Studenci studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizują praktyki zawodowe w wymiarze 960 godzin, co odpowiada 36 ECTS. Praktyki na kierunku finanse i rachunkowość pierwszego stopnia realizowane są w następujący sposób:

- semestr III – 320 h praktyki zawodowej, co odpowiada 12 ECTS,
- semestr IV – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS,
- semestr V – 320 h praktyki zawodowej, co odpowiada 12 ECTS,
- semestr VI – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS.

Studenci studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym realizują praktyki zawodowe w wymiarze 480 godzin, co odpowiada 18 ECTS. Praktyki na kierunku finanse i rachunkowość drugiego stopnia realizowane są w następujący sposób:

- II semestr – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS,
- III semestr – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS,
- IV semestr – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS.

Podczas praktyki zawodowej studenci realizują program, który podzielony jest na dwie części:

- ogólną – podczas której student zapoznaje się z funkcjonowaniem instytucji/przedsiębiorstwa, jej strukturą i kulturą organizacyjną, profilem działalności oraz otoczeniem, z którym firma współpracuje,
- kierunkową – podczas której student zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności oraz kompetencje związane ze studiowanym kierunkiem.

Celem praktyki zawodowej jest umożliwienie studentowi pogłębienia wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie studiów oraz nabycia nowych umiejętności w wyniku praktycznego rozwiązywania zadań. Podczas praktyki student powinien zrealizować cele szczegółowe, do których zalicza się:

- poznanie zasad funkcjonowania, warunków pracy i jej specyfiki w różnych podmiotach (m.in. podziału kompetencji, procedur, procesu planowania, pracy, kontroli);
- przygotowanie do organizowania samodzielnej i zespołowej pracy, w tym także współdziałania w różnych grupach społecznych i w różnych rolach;
- kształtowanie zdolności samodzielnego i krytycznego myślenia;
- weryfikacja wiedzy teoretycznej w praktyce i umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w procesach zachodzących w instytucji/przedsiębiorstwie;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, dotyczących między innymi umiejętności analitycznych i organizacyjnych;
- poznanie środowiska zawodowego i obserwacja zachowań pracowników;
- poznanie potrzeb i oczekiwań pracodawców poszukujących pracowników, w szczególności w zakresie umiejętności, wiedzy oraz postaw;
- nawiązanie nowych kontaktów zawodowych i wykorzystanie ich do realizacji dalszych celów zawodowych czy dydaktycznych;
- kształtowanie kultury zawodowej i organizacji pracy, odpowiadającej współczesnym tendencjom.

Organizacją i koordynacją praktyk zawodowych zajmuje się Biuro Karier. Studenci odbywają praktyki w przedsiębiorstwach i instytucjach, które umożliwiają realizację zadań wynikających z programu praktyk, a tym samym osiągnięcie efektów uczenia się, przypisanych do przedmiotu Praktyka zawodowa. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów w oparciu o partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje (Załącznik nr 3.2). Student może również odbyć praktykę we wskazanym przez siebie przedsiębiorstwie lub instytucji. W tym celu, składa do Biura Karier deklarację w sprawie przyjęcia na praktykę zawodową (Załącznik nr 3.3), w której praktykodawca zobowiązuje się do wyznaczenia opiekuna odpowiedzialnego za organizację i przeprowadzenie praktyki zgodnie z załączonym programem (Załącznik nr 3.4a i Załącznik 3.4b - 2 programy dla 1 i 2 stopnia). Deklaruje również, że opiekun posiada praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki oraz realizację zadań wynikających z tej roli (zaznajomienie studentów z warsztatem pracy i zakresem obowiązków na stanowisku, obserwacja pracy studenta, sporządzenie opinii o przebiegu i osiągniętych efektach uczenia się przez studenta).

Po otrzymaniu deklaracji, pracownik Biura Karier kontaktuje się z opiekunem praktyk z ramienia uczelni, którego jednym z obowiązków jest ocena wskazanego miejsca praktyk pod względem możliwości realizacji zadań określonych w programie praktyk, a tym samym osiągnięcia przypisanych do przedmiotu Praktyka zawodowa efektów uczenia się. Opiekun weryfikuje profil miejsca odbywania praktyk na podstawie ogólnodostępnych informacji (strona internetowa, znajomość przedsiębiorstwa/institucji w środowisku). W przypadku wątpliwości, kontaktuje się telefonicznie lub bezpośrednio z opiekunem praktyk z ramienia przedsiębiorstwa/institucji, by omówić warunki i możliwości realizacji zadań wskazanych w programie. Po pozytywnej weryfikacji, podobnie, jak w przypadku praktyk realizowanych u partnerów uczelni, pracownik Biura Karier kontaktuje się z opiekunem z ramienia instytucji/przedsiębiorstwa i uzgadnia szczegóły dotyczące terminu oraz miejsca odbywania praktyki. Przed rozpoczęciem praktyki Uczelnia podpisuje trójstronne porozumienie z podmiotem, w którym realizowane będą praktyki oraz studentem. Listę przedsiębiorstw, w których studenci kierunku *finanse i rachunkowość* odbywali praktyki w ostatnich trzech latach, zawiera Załącznik nr 3.5.

Biuro Karier, które odpowiada za organizację praktyk, monitoruje miejsca, w których studenci odbywają praktyki. Wybór instytucji objętych monitoringiem jest celowy, jednakże moment monitoringu losowy. Weryfikacja dotyczy w szczególności podmiotów, w których praktyki nie były wcześniej realizowane, z którymi Uczelnia krótko i rzadko współpracuje, ale także tych, z którymi uczelnia długo współpracuje. Średnio Biuro Karier monitoruje od 1-5 podmiotów/institucji miesięcznie. Wnioski i spostrzeżenia z rozmów notowane są w prowadzonym rejestrze. Nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyki to z kolei jedno z zadań opiekunów praktyk z ramienia uczelni – powołanych z grona dydaktyków-praktyków. Opiekun monitoruje, czy praktyka odbywa się zgodnie z programem, sprawdza czy infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Od wiosny 2020 roku do końca roku akademickiego 2021/2022, ze względu na pandemię, wizytacja miejsc, w których realizowane były praktyki nie odbywała się. Monitoring został wznowiony od roku akademickiego 2022/2023.

Poziom osiągnięcia przez studenta założonych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się, weryfikowany jest po każdej zakończonej praktyce. Kluczową rolę w ocenie stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się pełnią uczelniani opiekunowie praktyk. Ich zadaniem jest analiza dokumentacji złożonej przez studenta oraz opiekuna z ramienia przedsiębiorstwa. W celu zaliczenia praktyki zawodowej student musi osiągnąć wszystkie efekty uczenia się, których ciężar ilościowy i jakościowy położony został na obszary związane z umiejętnościami i kompetencjami. Podstawą do oceny stopnia zrealizowania założonych dla przedmiotu Praktyka zawodowa efektów uczenia się są:

- zaświadczenie wystawione przez opiekuna, potwierdzające realizację wskazanych zadań, a tym samym założonych efektów uczenia się oraz zawierające krótką opinię o studentcie (Załączniki nr 3.6a i 3.6b - dotyczące programu praktyk z części ogólnej i Załączniki 3.7a i 3.7b - dotyczące programu praktyk z części kierunkowej);
- sprawozdanie przygotowane przez studenta, w którym szczegółowo opisał realizowane na praktyce zadania oraz ocenił wsparcie merytoryczne opiekuna ze strony pracodawcy (Załącznik nr 3.8).

Od roku akademickiego 2021/22 student ma możliwość opisania w sprawozdaniu swoich spostrzeżeń ze współpracy z praktykodawcą – w szczególności w zakresie pomocy opiekuna

i pracowników przy realizacji programu praktyk, chęci dzielenia się wiedzą oraz zgodności realizowanych zadań z programem praktyk. Pozytywna opinia studenta jest również brana pod uwagę jako rekomendacja dalszej współpracy z instytucją/przedsiębiorstwem. W roku akademickim 2022/23 Uczelnia wprowadziła elektroniczny system ankietyzacji praktyk. Kwestionariusze ankiet są analizowane przez pracowników Biura Karier, a ich wyniki umożliwiają systemową ocenę opiekunów oraz przebiegu praktyk w przedsiębiorstwach/instytucjach. Raport jest pomocny w jeszcze trafniejszej selekcji miejsc odbywania praktyk zawodowych przez studentów i jest przedmiotem analizy podczas corocznej oceny jakości realnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzonym przez Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem we współpracy z Menedżerem kierunku.

Od roku akademickiego 2023/2024, w efekcie nowelizacji Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (art. 67 ust. 7), uczelnia umożliwiła studentom ubieganie się o zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez nich w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się założonych dla przedmiotu Praktyka zawodowa. Studenci, którzy decydują się na procedurę zaliczenia na poczet praktyki doświadczenia zawodowego, zobowiązani są do złożenia podania do Dziekana wraz z załącznikami, które pozwolą ocenić stopień osiągnięcia przez studenta założonych efektów uczenia się. Podobnie jak w przypadku realizacji praktyk w przedsiębiorstwie, ocena stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się należy do uczelnianego opiekuna praktyk, a warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie przez studenta wszystkich efektów uczenia się. Opiekun weryfikuje złożone przez studenta zaświadczenie (tożsame pod względem realizowanych zadań i osiągniętych efektów uczenia się z zaświadczeniem studenta odbywającego praktykę), poświadczony przez przełożonego studenta lub osobę reprezentującą pracodawcę (Załączniki nr 3.6a i 3.6b oraz 3.7a i 3.7b) oraz wystawione przez niego dokumenty, takie jak, zaświadczenie o zatrudnieniu i stanowiskowy zakres obowiązków. Zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami, zarówno studenci odbywający praktykę, jak i studenci zaliczający praktykę na podstawie doświadczenia zawodowego, muszą wykazać się osiągnięciem tych samych efektów uczenia się oraz zrealizować określoną liczbę zadań. To pozwala traktować pracę zawodową studenta jako pełnowartościowy odpowiednik praktyki zawodowej.

Warto wspomnieć, że w trosce o jakość realizacji praktyk zawodowych i osiągania przez studentów zakładanych dla praktyki efektów uczenia się, w Uczelni wdrożono system pozwalający na ocenę jakości programów praktyk. W roku akademickim 2019/2020 wprowadzono nowe dokumenty zawierające zestawy zadań do realizacji w ramach praktyk, potwierdzające osiągnięcie każdego z efektów uczenia się. Każdego roku praktykodawcy i studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag co do treści opisanych zadań (wskazywania zadań trudnych do realizacji, niezgodnych z profilem firmy, niejasno lub niejednoznacznie sformułowanych). Zebrany od użytkowników materiał jest podstawą do corocznego przeglądu dokumentacji i wprowadzania w zasadnych przypadkach modyfikacji programów praktyk. Dokonuje tego corocznie zespół składający się z: Dyrektora Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem, Dyrektora Działu ds. jakości kształcenia i organizacji dydaktyki, metodyków i menedżerów kierunków.

Organizację roku akademickiego określa zarządzeniem Rektor, a harmonogram zjazdów dla studiów niestacjonarnych jest załącznikiem do tego dokumentu. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Studia realizowane

w formie niestacjonarnej planowane są w piątki od godz. 16:30 oraz soboty i niedziele. Średnio student w jednym dniu realizuje 8 - 10 godz. zajęć.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

W ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni” (nr projektu: MEiN/2022/DIR/1981) na okres od 1.07.2022 do 30.09.2023 został powołany zespół ds. doskonalenia dydaktyk przedmiotowych na kierunku *finanse i rachunkowość*. Zadaniem zespołu był merytoryczny, formalny i metodyczny przegląd programów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Zweryfikowano program studiów m.in. pod kątem form realizacji przedmiotów oraz dostosowania metod i form weryfikacji efektów uczenia się. Ponadto zrewidowano program studiów pod kątem kształtowania umiejętności praktycznych studentów i możliwości jego wzbogacenia o materiały wspomagające efektywność kształcenia. Komisja sformułowała rekomendacje dotyczące doskonalenia programów studiów m.in. wprowadzenie branżowej symulacji biznesowej REVAS (przedmiot: Gra biznesowa), dodanie projektów do wybranych przedmiotów, wzbogacenie przedmiotów o case study i atraktory opracowane m.in. w ramach Biblioteki Cyfrowej.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości lub dokumentu równoważnego. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie kompletu dokumentów oraz uiszczenie opłaty wpisowej. O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń. Decyzje o przyjęciu na studia wydaje Dziekan Wydziału, natomiast odwołania kandydaci mogą kierować do Rektora. Szczególne preferencje mają kandydaci legitymujący się świadectwem ukończenia szkoły średniej z wyróżnieniem i laureaci olimpiad i konkursów przedmiotowych, którzy rozpoczynają studia za darmo (co jest elementem uczelnianego programu VIS – Very Important Student promującego najlepszych studentów). Kandydat posiada kompetencje językowe na poziomie absolwenta szkoły ponadpodstawowej.

Podstawą przyjęcia na studia drugiego stopnia jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych potwierdzającego uzyskanie przez kandydata tytułu licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera lub równorzędnych. Podstawą przyjęcia na studia drugiego stopnia na kierunku *Finanse i rachunkowość* jest dyplom ukończenia studiów wyższych, dla których dyscypliną wiodącą jest: ekonomia i finanse lub nauki o zarządzaniu i jakości.

Dziekan podejmuje indywidualną decyzję o przyjęciu na studia drugiego stopnia w przypadku kandydata, który:

1. uzyskał dyplom ukończenia studiów wyższych przed rokiem 2020,
2. posiada dyplom ukończenia studiów wyższych potwierdzający uzyskanie przez niego tytułu licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera lub równorzędnych na kierunkach studiów, do których przypisane dyscypliny nie zawierają się w wykazie dyscyplin wskazanych dla kierunku, na który aplikuje.

W celu podjęcia studiów pierwszego oraz drugiego stopnia kandydat powinien dysponować kompetencjami cyfrowymi na poziomie pozwalającym na aktywny udział w zajęciach realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (poziom ukończonej szkoły ponadpodstawowej uznaje się za wystarczający) oraz dostępem do Internetu i komputera.

Osobom, u których kompetencje cyfrowe wymagają ugruntowania, Uczelnia oferuje szkolenie wstępne organizowane przez Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania (wprowadzenie i szkolenie z systemów, które używane są przez studentów UWSB Merito) oraz dostęp do komputera i Internetu (w bibliotece dostęp do komputerów i Internetu; dostęp do Wi-Fi na terenie Uczelni).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zostały określone w Uchwale nr 98/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu (Załącznik nr 3.10). Umożliwiają one identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się założonych dla ocenianego kierunku studiów. Podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów jest odniesienie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych danej osoby do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów.

Zasady przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez studenta na innej uczelni, w tym zagranicznej, określa Regulamin studiów. Dziekan na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdza zbieżność uzyskanych efektów uczenia się z efektami wymaganymi w programie studiów.

Zasady dyplomowania studentów określone są w Regulaminie Studiów, Procedurze kończenia studiów pierwszego stopnia w UWSB Merito w Toruniu oraz Procedurze kończenia studiów drugiego stopnia w UWSB Merito w Toruniu.

Do naboru 2020/2021 studenci studiów pierwszego stopnia przygotowywali prace dyplomowe w zespołach pod kierunkiem promotora. Po uzyskaniu pozytywnej oceny promotora i recenzenta student składał egzamin dyplomowy. Egzamin dyplomowy był egzaminem ustnym składanym przed komisją.

Zgodnie z programem studiów pierwszego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2021/2022, zrezygnowano z konieczności przygotowania przez studentów pracy dyplomowej. Końcowe potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia stanowić będzie egzamin dyplomowy. Główną przesłanką decydującą o wprowadzeniu zmiany było założenie, że kierunkowe efekty uczenia się powiązane z przedmiotem seminarium dyplomowe, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w pełni osiągnane są w ramach projektów realizowanych na innych przedmiotach. Profil praktyczny na kierunku *finanse i rachunkowość*, studia pierwszego stopnia, wyraża się w częstym stosowaniu aktywizujących metod kształcenia, m.in. takich jak projekt, który sprzyja samodzielnemu lub zespołowemu inicjowaniu, planowaniu i wykonywaniu zadań.

Metoda projektu realizowana jest na przedmiotach takich jak: rachunkowość finansowa, analiza finansowa, bankowość, statystyka, ekonometria i prognozowanie. Na powyższych przedmiotach, w ramach projektów studenci nie ograniczają się do osiągania efektów uczenia się, które uprzednio przypisane były wyłącznie do seminarium dyplomowego, ale mają szansę na zdobycie innych, poszerzających rozwój ich umiejętności i kompetencji społecznych.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych planem studiów, w tym praktyk zawodowych. Komisja egzaminacyjna składa się z trzech osób powoływanych przez Dziekana właściwego Wydziału:

- Przewodniczącego, odpowiedzialnego za formalną i organizacyjną prawidłowość przeprowadzenia egzaminu,
- Wykładowcy odpowiedzialnego za merytoryczną ocenę wypowiedzi studentów na temat zagadnień podstawowych i kierunkowych,
- Wykładowcy odpowiedzialnego za merytoryczną ocenę wypowiedzi studentów na temat zagadnień specjalnościowych.

Podczas egzaminu student odpowie na 5 pytań (1 z zagadnień podstawowych, 2 z zagadnień kierunkowych i 2 z zagadnień specjalnościowych). Podstawą oceny na dyplomie ukończenia studiów będzie średnia z ocen uzyskanych w trakcie studiów (70%) oraz egzaminu dyplomowego (30%).

Student studiów drugiego stopnia przygotowuje pracę dyplomową indywidualnie pod kierunkiem promotora. Wszystkie prace są recenzowane. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych planem i programem studiów (w tym praktyk zawodowych) oraz złożenie pozytywnie zaopiniowanej przez promotora

i recenzenta pracy magisterskiej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym składanym przed komisją.

Ocena poziomu osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się jest procesem ciągłym i przebiega na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć, za pomocą różnorodnych sposobów weryfikacji (egzamin, kolokwium, projekty, prezentacje, obserwacja aktywności studentów, opracowanie studium przypadków, dyskusje). Zasady oceny osiągnięcia efektów uczenia się ujęte są w Regulaminie studiów. Metody i zasady oceny opierają się o zdefiniowane w karcie przedmiotu zasady i skalę ocen zgodnie z przyjętymi i opisanymi standardami i dokumentowane w adekwatny sposób (protokoły z egzaminów, zaliczeń, sprawozdania z praktyki zawodowej, prace przejściowe, protokoły z egzaminów dyplomowych). Karty przedmiotów są weryfikowane przez menedżera kierunku z zespołem dydaktycznym oraz metodyka m.in. pod kątem właściwego doboru metod pomiaru dydaktycznego, poziomu osiągnięcia efektów uczenia się.

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot (i/lub jego formę), egzaminu dyplomowego, a także praktyki zawodowej potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

Uczelnia wprowadziła standaryzację metod weryfikacji i oceniania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz procesu kończenia studiów. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów student, który z wynikiem pozytywnym zdał wszystkie przewidziane w programie studiów na dany semestr zaliczenia i egzamin, uzyskuje zaliczenie semestru. Jeżeli student nie zaliczył semestru, może wystąpić do Dziekana z wnioskiem o warunkowe zaliczenie semestru i warunkowy wpis na kolejny semestr lub powtarzanie semestru.

Dziekan po każdym semestrze przeprowadza monitoring rozkładu ocen, prawidłowości procesu oceniania i osiągnięcia efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie, przy użyciu zdefiniowanych technik, metod i narzędzi oraz kryteriów oceny, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Każdy przedmiot został zdefiniowany w kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia się, treści programowych, w ramach których osiągnięty jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiągniętych przez studenta, przypisanych do poszczególnych przedmiotów przedstawiony jest w kartach przedmiotów. Wykładowca realizujący przedmiot, ustala metody i sposoby zaliczania wszystkich form prowadzonego przedmiotu, jednolite dla wszystkich grup zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów jest przeprowadzana przez wykładowców realizujących zajęcia i następuje na wszystkich etapach procesu kształcenia. Podstawą są zaliczenia etapowe w ramach realizacji danego przedmiotu/modułu zajęć (kolokwium, projekty itp.), różne formy aktywności studentów na zajęciach (wypowiedzi, praca w grupie itp.) oraz egzamin/zaliczenia kończące przedmiot.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się wybierane przez wykładowców na kierunku *finanse i rachunkowość* studia pierwszego stopnia (bez przedmiotów specjalnościowych):

Sposób weryfikacji	Kolokwium/test	Egzamin	Projekt	Aktywność na zajęciach	Dyskusja	Rozwiązywanie zadań/zadanie praktyczne/w tym quizy w ramach e-learningu	Prezentacja/referat	Studium przypadku	Inne
Liczba	31	13	6	14	5	15	1	2	3

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się wybierane przez wykładowców na *kierunku finanse i rachunkowość* studia drugiego stopnia (bez przedmiotów specjalnościowych):

Sposób weryfikacji	Kolokwium/test	Egzamin	Projekt	Aktywność na zajęciach	Dyskusja	Rozwiązywanie zadań/zadanie praktyczne/ w tym quizy w ramach e-learningu	Prezentacja/referat	Studium przypadku	Inne
Liczba	10	3	6	8	-	5	1	2	4

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, natomiast aktywizujące formy umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zarówno na zajęciach, jak i poza nimi. W ramach wykładów studenci osiągają efekty głównie w zakresie wiedzy. W ramach ćwiczeń, laboratoriów, wizyt studyjnych, seminariów, praktyk nabywają umiejętności praktyczne oraz rozwijają kompetencje społeczne.

Dobór odpowiednich metod sprzyja osiąganiu umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Metody dydaktyczne objęte są procedurą Standardy nauczania i oceniania w UWSB Merito w Toruniu.

W sierpniu 2020 r. przyjęto *Standardy metodyki kształcenia zdalnego*, które szczegółowo określają zasady prowadzenia zajęć asynchronicznych i synchronicznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z tym przeprowadzono i nadal prowadzi się dla kadry dydaktycznej szkolenia dotyczące stosowania standardów metodycznych kształcenia na odległość.

Dokumentem poświadczającym realizację praktyki zawodowej jest zaświadczenie, na którym wyszczególnione są zadania, które student realizuje podczas praktyki. Poszczególne zadania przypisane są do konkretnych efektów uczenia się. W celu zaliczenia praktyki zawodowej, student musi osiągnąć wszystkie efekty uczenia się. Po zakończeniu praktyki praktykodawca wypełnia zaświadczenie o realizacji zadań, a student przedkłada je opiekunowi praktyki z ramienia Uczelni w celu weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Opiekun praktyki ocenia osiągnięcie efektów uczenia się w sposób kompleksowy, odnosząc się do każdego z zakładanych efektów uczenia się i potwierdza swoim podpisem zaliczenie praktyki.

Zasady dokumentowania i przechowywania prac studentów stanowiących potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych przedmiotów (testy, prace egzaminacyjne, projekty, prezentacje, eseje itd.) reguluje zarządzenie nr 12/2014 Dziekana WFiZ w Bydgoszczy z dnia 9 lipca 2014 r.

Obowiązujące w Uczelni zasady i metody sprawdzania oraz oceniania efektów uczenia się sprzyjają zapewnieniu wiarygodności i porównywalności ocen oraz rzetelności, przejrzystości i bezstronności procesu weryfikacji.

Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób z niepełnosprawnością. Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne

nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Dopuszcza się tu możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym.

Uczelnia wdrożyła postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Na Uczelni została wprowadzona Zarządzeniem Kanclerza polityka przeciwdziałania mobbingowi, w której opisane są wszystkie procedury antymobbingowe (Zarządzenie nr 12/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w sprawie wprowadzenia polityki przeciwdziałania mobbingowi w Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu). Z kolei, uchwałą Senatu została wprowadzona Polityka Antykorupcyjna (Uchwała Senatu nr 14/2020 Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 11 lutego 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Polityki Antykorupcyjnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu).

W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich:

- Wydziałowa komisja dyscyplinarna,
- Uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Pełnomocnik ds. równości,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich.

Rzeczników i komisje dyscyplinarne powołuje Rada Akademicka Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu.

Ponadto zarządzeniem Kanclerza nr 6/2020 z dnia 14.02.2020 r. został powołany doradca ds. etyki. UWSB Merito w Toruniu prowadzi rejestr usług niezgodnych zgodnie z Normą ISO 9001. Są w nim dokumentowane wszystkie zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości i niezgodności z przyjętymi procedurami oraz podjęte w związku z tym działania korygujące i naprawcze. Ponadto w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się Regulamin Studiów przewiduje egzamin komisyjny, a w celu zapobiegania i reagowaniu na zachowanie nieetyczne i niezgodne z prawem przewiduje się postępowanie dyscyplinarne.

Poza powyższymi działaniami, w trakcie studiów studenci studiów pierwszego stopnia realizują przedmioty *Ochrona własności intelektualnej, Podstawy filozofii i etyki, Etyka w rachunkowości i finansach* oraz *Różnice kulturowe*, natomiast na drugim stopniu studiów: *Business Ethics*.

Tematyka prac magisterskich jest bezpośrednio związana z zagadnieniami z obszaru szeroko rozumianej problematyki finansów i rachunkowości. Dominującymi obszarami tematycznymi w pracach magisterskich są:

- rachunkowość finansowa (problemy ewidencji operacji gospodarczych i sprawozdawczości według norm krajowych i międzynarodowych), rachunkowość zarządcza i analiza finansowa,
- finanse publiczne (w aspekcie krajowym i międzynarodowym) i podatki,
- bankowość i ubezpieczenia oraz instrumenty i instytucje rynku finansowego (również w aspekcie krajowym jak i międzynarodowym).

Przykładowe tematy prac magisterskich:

- Analiza sprawozdań finansowych źródłem informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa PGF-Bydgoszcz S.A.,
- Strategia rozwoju przedsiębiorstwa i jej rola w maksymalizacji wyników finansowych na przykładzie spółki KOMPUTRONIK S.A.,
- Źródła finansowania działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem leasingu i kredytu na przykładzie przedsiębiorstwa "Afti Solutions spółki z o.o.",
- Wpływ Polskiego Ładu na funkcjonowanie Zakładów Pracy Chronionej w praktyce na przykładzie ZPCHR "ABC",
- Działalność inwestycyjna w gminie Kamień Krajeński w latach 2017-2021,
- Ocena rentowności Firmy Oponiarskiej Dębica S.A. w latach 2019-2021 na podstawie analizy rachunku zysków i strat.

Przykładowe tematy prac licencjackich:

- Rachunkowość we wspólnocie mieszkaniowej na przykładzie Wspólnoty Mieszkaniowej MODRAK,
- Wykorzystanie sprawozdawczości finansowej do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa Tarczyński S.A.,
- Analiza finansowa i jej znaczenie w ocenie kondycji finansowej przedsiębiorstwa na przykładzie Drozapol-Profil S.A.,
- Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie działalności przedsiębiorstwa XYZ w latach 2017-2021,
- Ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz wsparcie przedsiębiorców ze strony państwa w związku z Covid-19 na przykładzie firmy z branży gastronomicznej,
- Księgowanie faktur kosztownych w systemie SAP ERP z wykorzystaniem digitalizacji na przykładzie firmy XYZ.

Warto podkreślić praktyczność poruszanych zagadnień, która widoczna jest w sposobie sformułowania tematów. Aspekty praktyczne przejawiają się m.in. analizą danych statystycznych lub pokazaniem funkcjonowania danego obszaru w konkretnej firmie lub instytucji.

Tematyka prac przejściowych wpisuje się w cele realizacji przedmiotów, jest zgodna z treściami programowymi i efektami uczenia się. Ważnym elementem kształcenia praktycznego jest stosowanie formy/metody projektu na wybranych przedmiotach. W zadaniach projektowych wykładowcy (często praktycy) określają cel, obszar tematyczny a także zakres i sposób realizacji, co sprzyja obiektywnemu ocenianiu, a przede wszystkim, zastosowaniu wiedzy w praktyce. Istotą pracy projektowej jest umożliwienie studentom rozwijania umiejętności pracy w zespole.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu szczególną uwagę przywiązuje się do budowy i rozwoju własnej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej. Kadra ta stanowi istotny zasób w realizacji dotychczasowych celów strategicznych Uczelni. Jednym z założeń strategicznych jest zwiększenie satysfakcji studentów oraz kadry poprzez poprawę zarządzania i wsparcie procesu dydaktycznego od strony metodycznej, zapewnienie systemu szkoleń oraz warunków rozwoju i narzędzi HR. Uczelnia koncentruje się na budowaniu własnego, silnie zidentyfikowanego z nią zaplecza kadrowego oraz na zapewnieniu możliwości rozwoju naukowego własnej kadry badawczo-dydaktycznej.

Kadra etatowa UWSB Merito w Toruniu jest uzupełniana wykładowcami zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych. Uczelnia korzysta z doświadczeń zawodowych wykładowców-praktyków – przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia pozyskuje również kadrę dydaktyczną poza granicami kraju w ramach procesu umiędzynarodowienia.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w UWSB Merito w Toruniu posiadają dorobek naukowy w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych związanych z realizowanymi zajęciami. Prowadzenie przedmiotów specjalnościowych powierzane jest głównie osobom mającym bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym, zgodne z efektami uczenia się osiąganymi przez studentów na prowadzonych przedmiotach.

W roku akademickim 2023/2024 w proces dydaktyczny na kierunku *finanse i rachunkowość* zaangażowanych jest 69 wykładowców, w tym 2 z tytułem profesora, 4 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 22 ze stopniem naukowym doktora oraz 41 z tytułem zawodowym magistra, w tym lektorzy.

Poniższa tabela przedstawia strukturę kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku *finanse i rachunkowość* według dyscyplin naukowych, tytułu/stopni naukowych oraz formy zatrudnienia.

dyscyplina tytuł/ stopień naukowy	ogół prowadzących zajęcia				w tym: zatrudnieni w uczelni na podstawowym miejscu pracy			
	ekonomia i finanse	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscypliny	razem	ekonomia i finanse	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscypliny	razem
profesor	-	-	2	2	-	-	2	2
dr hab.	1	-	3	4	1	-	1	2
dr	10	3	9	22	8	3	3	14
mgr	-	-	-	39	-	-	-	12
razem	7	7	17	74	9	3	6	30

Za realizację polityki kadrowej w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu odpowiadają Rektor i Kanclerz. Przy udziale Dziekana kreują oni odpowiedni dobór kadry badawczo-dydaktycznej oraz dydaktycznej.

Chcąc zapewnić wysoką jakość kształcenia, UWSB Merito w Toruniu przy zatrudnianiu kadry dydaktycznej bierze pod uwagę dorobek naukowy, dydaktyczny i zawodowy (w tym zgodność praktycznego doświadczenia zawodowego kandydata z zakresem prowadzonych zajęć) oraz wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza

szkolnictwem wyższym realizują zazwyczaj zajęcia z przedmiotów specjalnościowych. Dział Rekrutacji i Rozwoju (HR) kompletuje dokumenty osób zgłaszających się do Uczelni z zamiarem podjęcia zatrudnienia i posiadających odpowiednie kwalifikacje za pomocą systemu ELEVATO. Lista zajęć prowadzonych przez wykładowców praktyków została umieszczona w kryterium 6.

Prowadzona przez Uczelnię polityka kadrowa jest integralną częścią systemu zapewniania jakości kształcenia w UWSB Merito w Toruniu. Dbłość o kadrę rozpoczyna się na etapie rekrutacji i towarzyszy pracownikom przez cały okres pracy w Uczelni.

Władze UWSB Merito w Toruniu szczególną wagę przywiązują do rozwoju naukowego własnej kadry. Wskazać należy w tym względzie na następujące tendencje:

- od kilku lat na etacie zatrudniani są niemal wyłącznie pracownicy, dla których UWSB Merito jest podstawowym miejscem pracy,
- pozyskiwane są osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe poza szkolnictwem wyższym,
- dbłość o rozwój naukowy młodych pracowników,
- wspieranie nauczycieli akademickich w zakresie otwierania przewodów doktorskich i habilitacyjnych w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW MERITO, której członkiem jest UWSB Merito w Toruniu, lub na uczelniach posiadających stosowne uprawnienia,
- nauczyciele akademicy realizujący prace „awansowe” wspierani są m.in. poprzez udzielanie urlopów naukowych, zmniejszenie pensum dydaktycznego,
- za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe przyznawana jest nagroda Rektora,
- finansowanie wyjazdów nauczycieli akademickich na konferencje i seminaria naukowe,
- dostęp do aktualnej literatury naukowej oraz baz naukowych znajdujących się w Bibliotece UWSB Merito w Toruniu,
- możliwość wyjazdów zagranicznych, w tym wymiana z uczelniami partnerskimi w programie Erasmus+,
- dbłość o rozwój warsztatu metodycznego nauczycieli akademickich.

Jednostką ogólnouczelnianą, działającą pod kierunkiem Rektora, wspomagającą i aktywującą rozwój naukowy pracowników, jest Instytut Rozwoju Badań Naukowych (IRBN), którego zadania oraz strukturę określa Regulamin organizacyjny.

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu wchodzi w skład Federacji Naukowej WSB-DSW Merito. Federacja posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych dr i dr hab. w dyscyplinach:

- kategoria A: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, językoznawstwo,
- kategoria B+: nauki o kulturze fizycznej, psychologia, nauki o bezpieczeństwie.

W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu funkcjonują Instytuty i ogólnouczelniane komórki o charakterze badawczym. Pracami Instytutu kieruje Dyrektor powołany przez Kanclerza na wniosek Rektora, który bezpośrednio podlega Rektorowi Uczelni. Zakres funkcjonowania Instytutu określa zarządzeniem Rektor.

Badawczo-dydaktyczne komórki organizacyjne UWSB Merito w Toruniu:

- Instytut Ekonomii i Finansów
- Instytut Zarządzania
- Instytut Nauk Stosowanych
- Instytut Nauk o Człowieku

Do najważniejszych osiągnięć Instytutu Ekonomii i Finansów w latach 2018-2023 należy zaliczyć:

1. Uzyskanie kategorii B+ w dyscyplinie naukowej ekonomia i finanse w procesie ewaluacji jakości działalności naukowej WSB w Toruniu za lata 2017-2021, która umożliwiła wejście do Federacji Naukowej WSB-DSW Merito.
2. Udziały w grantach badawczych: Grant NCN – OPUS (2 granty pod kierownictwem pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów UWSB Merito w Toruniu) oraz wspólnych grantach badawczych z innymi uczelniami wyższymi – Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu i grant MNiSW - SGH w Warszawie.
3. Stworzenie zespołu badawczego przez pracowników Instytutu, którego efektem było opublikowanie w 2023 roku Trylogii z zakresu Bankructwa (J. Ciak, T. I., Państwo i samorządy; R. Płókarz, T.II, Banki i SKOKi; M. Tokarski, A. Tokarski, T. III, Przedsiębiorstwa i konsumenci).
4. Nagroda Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego na najlepszy podręcznik akademicki z ekonomii pt. Matematyka finansowa. Teoria i praktyka, autorstwa P. Prewysza-Kwinto i M. Redo.
5. Organizacja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Bezpieczeństwo i Rozwój. Współczesne finanse w erze turbulencji” (kolejna edycja planowana jest 10 października 2024 r.).

Stały nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzą Dziekani oraz Menedżerowie kierunków, którzy również biorą udział w definiowaniu potrzeb rozwoju kompetencji dydaktyczno-metodycznych kadry z danego kierunku. Potrzeby w zakresie rozwoju tychże kompetencji definiuje się w oparciu o wyniki okresowej oceny, wyniki monitoringu sesji i oceny osiąganych przez studentów efektów uczenia się, wyniki badania ankietowego studentów oceniających zajęcia dydaktyczne (OKD), a także wyniki Badań Atrybutów Marki.

Ocena kadry obejmuje trzy sfery działalności, na którą składają się: jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, zarówno pod względem merytorycznym, jak i metodycznym, zaangażowanie w rozwój naukowy oraz osiągnięcia organizacyjne. Zajęcia dydaktyczne oceniane są na podstawie badania ankietowego studentów i hospitacji zajęć. Rozwój naukowy mierzy się liczbą publikacji naukowych, rangą wydawnictw, udziałem w programach naukowo-badawczych, badawczych i rozwojowych oraz czynnym uczestnictwem w konferencjach i seminariach, pozyskiwaniem grantów, osiąganiem kolejnych stopni i tytułów naukowych. Działalność organizacyjna oceniana jest w sposób jakościowy.

Do roku akademickiego 2021/2022 pracownicy Działu ds. jakości kształcenia cyklicznie przeprowadzali szkolenia w zakresie umiejętności i kompetencji metodycznych kadry dydaktycznej. Po ich odbyciu pracownicy dydaktyczni mogli uzyskać kolejno następujące certyfikaty:

- Certyfikat A potwierdzający przygotowanie do prowadzenia zajęć (poprzedzony szkoleniami) jest warunkiem do powierzenia prowadzenia zajęć.
- Certyfikat B potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji w poszerzonym zakresie metodyki nauczania, korzystania z nowoczesnych technologii oraz sfery psychospołecznej w procesie dydaktycznym zgodne z obowiązującymi na Uczelni standardami jakości.
- Certyfikat C – ma na celu poświadczenie pozyskania wysoko wyspecjalizowanych kompetencji dydaktycznych z obszaru metodyczno-psychologicznego, modułu umiejętności informatycznych oraz zarządzania informacjami.

Ponadto od roku 2016/2017 prowadzony jest Certyfikat P - mający na celu poświadczenie uzyskania kompetencji dydaktycznych umożliwiających pełnienie roli promotora prac dyplomowych.

W roku akademickim 2022/2023 wdrożony został nowy system certyfikacji kompetencji dydaktycznych. Punktem wyjścia do jego wprowadzenia były wypracowane w Grupie WSB-DSW dokumenty zatwierdzone Uchwałami Rady Dziekańskiej WSB-DSW. Należą do nich: *Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy, WSB-DSW 2020 r. Ramowy zbiór kompetencji dydaktycznych wykładowców WSB-DSW, 27.04.2021 r. Wytyczne do wdrażania standardu metodycznego w obszarze metodyki kształcenia zdalnego w GTA*. Skuteczne wdrażanie standardu metodycznego w obszarze dydaktyki WSB w Toruniu wymaga, aby kadra dydaktyczna na bieżąco podnosiła swoje kompetencje dydaktyczne. System certyfikacji jest procesem służącym jakościowemu wymiarowaniu kompetencji wykładowców UWSB Merito w Toruniu, dokonywanym w oparciu o zobiektywizowane i mierzalne rezultaty, opisane w dokumentach kompetencji możliwych do osiągnięcia na każdym z trzech poziomów certyfikacji wraz ze wskazaniem sposobów weryfikacji ich uzyskania. Kadra dydaktyczna w celu wykonywania pracy w Uczelni jest zobowiązana rozwijać kompetencje w 2 obszarach: *komunikacja ze studentami oraz praktyczność*, które odnoszą się wprost do jednego z atrybutów marki i mają swoje odzwierciedlenie w:

- łączeniu teorii z praktyką,
- realizacji procesu kształcenia zawierającego dwa komponenty: metodykę nauczania i technologię w uczeniu.

W ramach procesu certyfikacji wykładowcy realizują kursy w formie modułów (Poziom I i Poziom II) zamieszczonych na platformie Moodle, zawierających m.in. podręczniki multimedialne i quizy utrwalające wiedzę dotyczące: standardów metodyki grupy WSB-DSW, efektów uczenia się, postulatów andragogiki w projektowaniu efektywnych zajęć, aplikacji MS Teams, platformy Moodle, projektowania i prowadzenia zajęć metodą warsztatową, projektu jako metody pracy w kształceniu akademickim, projektowania poprawnych metodycznie prezentacji oraz aktywizowania studentów za pomocą aplikacji internetowych.

W roku akademickim 2022/2023 26 nauczycieli akademickich UWSB Merito w Toruniu osiągnęło pierwszy poziom certyfikacji oraz 32 poziom drugi, w tym wykładowcy realizujący zajęcia na kierunku *finanse i rachunkowość* – studia pierwszego i drugiego stopnia.

W roku akademickim 2020/2021 Centrum Nowoczesnej Technologii Nauczania (CNTN) zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej,
- OneNote w pracy dydaktycznej,
- MS Forms dla dydaktyków,
- Wirtualne tablice MS Whiteboard i Jamboard,
- Analogowe doświadczenia edukacyjne w cyfrowym świecie.

W roku akademickim 2021/2022 CNTN zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej

W roku akademickim 2022/ 2023 CNTN zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej,

- Standardy metodyki WSB-DSW,
- Efekty uczenia się,
- Postulaty andragogiki w projektowaniu efektywnych zajęć,
- Aplikacja MS TEAMS,
- Cykl Kolba w projektowaniu zajęć dydaktycznych.

Od maja 2018 r. do lutego 2022 r. realizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej w ramach projektu: "ZINTEGROWANI – kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu" (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z055/17), którego celem był wzrost poziomu kompetencji dydaktycznych, informatycznych i językowych kadry dydaktycznej WSB poprzez wewnętrzne i zewnętrzne kursy i szkolenia, tym samym wzrost jakości kształcenia w uczelni. Projekt skierowany był do całego zespołu wykładowców UWSB i obejmował swoim zakresem: moduł umiejętności metodyczno-psychologicznych; moduł umiejętności informatycznych oraz moduł umiejętności językowych. Część szkoleń została zrealizowana w ubiegłych latach, a w okresie od stycznia 2020 roku do lutego 2022, odbyły się takie szkolenia jak:

- Innowacyjne projektowanie zajęć dydaktycznych,
- Learning by doing,
- Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją,
- Różne style uczenia się, metody aktywizujące uczenie,
- Student zdolny i mniej zdolny,
- Jak uczy się mózg,
- Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją – warsztat,
- Moduł w zakresie dydaktyki w języku obcym, poziom C1,
- Mentoring/Tutoring,
- Neuroandragogika,
- Design-thinking,
- Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją – warsztat,
- Moduł w zakresie dydaktyki w j. obcym – kurs, C1+,
- Moduł w zakresie dydaktyki w j. obcym - konsultacje indywidualne,
- Szkolenia dla promotorów,
- Szkolenie z zakresu kompetencji międzykulturowych.

Uczelnia daje także możliwość doskonalenia się wykładowcom w ramach szkoleń zewnętrznych. Do tej pory wykładowcy UWSB Merito w Toruniu ukończyli takie kursy i szkolenia jak:

- Kurs moderatorów Design Thinking,
- Szkolenie coaching w dydaktyce,
- Szkolenia dot. tutoring,
- Szkolenie Zarządzanie procesami biznesowymi z syst. ADONIS,
- Szkolenie Statystyczna analiza danych wizualizacja informacji z użyciem raportów tabelarycznych i wykresów,
- Szkolenie Metodyka projekt. scenariuszy i tworzenia szkoleń e-learning,
- Kurs Business English,
- Kurs dydaktyki w języku angielskim ATE,
- Szkolenie Effective Presentations in English.

Ponadto, CNTN prowadzi systematyczne szkolenia z obsługi Microsoft Teams. Na kanale CNTN YouTube dostępne są pakiety dla wykładowców [\[link; link\]](#), a w każdy weekend działa telefoniczne wsparcie techniczne dla wykładowców.

Od roku akademickiego 2014/2015 w ramach Grupy Uniwersytetów Merito organizowane są spotkania metodyków i dydaktyków, w ramach których odbywają się warsztaty metodyczne, mające służyć wymianie dobrych praktyk związanych z procesem dydaktycznym oraz dających możliwość poszerzania wiedzy z zakresu metodyki kształcenia. Konferencje te są organizowane holdingowo dla wszystkich metodyków oraz kadry dydaktycznej, która rozwija swoje umiejętności i kompetencje w tym obszarze.

W listopadzie 2023 roku metodycy i dydaktycy z Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu wzięli udział w Forum Metodycznym Grupy Merito 2023 „*Metodyk(a) Przyszłości. Zmiany w edukacji wyższej*”, organizowanym przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych Merito i realizowanym w Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu.

Powszechną praktyką Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu jest łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową i/lub zawodową. W przypadku kierunku *finanse i rachunkowość* szczegółowe informacje na ten temat zawarte są w Załączniku nr 2.4 do raportu samooceny, który zawiera charakterystykę dorobku naukowego, a także doświadczenia i dorobku dydaktycznego wykładowców. Cechą wyróżniającą kierunek *finanse i rachunkowość* jest dobór osób prowadzących zajęcia w oparciu o trzy, łącznie rozpatrywane kryteria: (1) dorobek naukowy, (2) umiejętności i doświadczenie dydaktyczne, (3) doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzonych zajęć. Ma to bezpośredni związek z praktycznym profilem kształcenia na kierunku. Podkreślenia wymaga stabilność obsady zajęć dydaktycznych na przestrzeni lat - zmiana osób prowadzących poszczególne zajęcia dokonywana była najczęściej z przyczyn obiektywnych, np. urlopy, emerytura.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Finansów i Zarządzania Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu został utworzony w 1998 roku. Zajmowane budynki są własnością Założyciela i są użytkowane przez Uczelnię na podstawie umów najmu.

Wydział Finansów i Zarządzania UWSB Merito w Toruniu funkcjonuje w połączonych ze sobą budynkach A i B, które zlokalizowane są w centrum miasta, w niedalekim sąsiedztwie przystanków komunikacji miejskiej oraz ważnych arterii komunikacyjnych.

Szczegółowe zestawienie sal wykładowych, laboratoriów oraz ich wyposażenia służącego podnoszeniu jakości kształcenia, w tym na kierunku *Finanse i rachunkowość*, ułatwień dla studentów z niepełnosprawnościami oraz studentów przyjeżdżających z zagranicy zawarto w Załączniku nr 2.5a.

W toku zajęć dydaktycznych wykorzystywane są pracownie komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem, przedmioty: *Księgowość informatyczna, Program Płatnik w obsłudze kadrowo-płacowej, Edytory tekstu, Arkusze kalkulacyjne, Arkusze kalkulacyjne – metody zaawansowane, Informatyka i nowe technologie bankowe, Statystyka oraz Ekonometria i prognozowanie.*

Wykaz przedmiotów wraz z wykorzystywanym oprogramowaniem:

FIR – studia pierwszego stopnia – wykorzystywane oprogramowanie:

Nazwa przedmiotu	Wykorzystywane oprogramowanie
Edytory tekstu	MS Office 365
Arkusze kalkulacyjne	MS Office 365
Arkusze kalkulacyjne – metody zaawansowane	MS Office 365
Statystyka	MS Office 365, GRETL
Ekonometria i prognozowanie	GRETL
Matematyka finansowa	MS Office 365
Analiza finansowa	MS Office 365
Księgowość informatyczna	Sage Symfonia, Płatnik
Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	Lex, Legalis
Wprowadzenie do prawa gospodarczego	Lex, Legalis

FIR – studia drugiego stopnia – wykorzystywane oprogramowanie:

Nazwa przedmiotu	Wykorzystywane oprogramowanie
Zintegrowane systemy informatyczne w rachunkowość	SAP,
Prawo finansowe	Lex, Legalis
Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych	MS Office 365
Ocena zdolności kredytowej	MS Office 365
Biznesplan	MS Office 365
Rachunkowość zarządcza	MS Office 365
Portfel inwestycyjny	MS Office 365; OSTC
Programy i fundusze UE dla przedsiębiorstw	generatory wniosków o dofinansowanie

Na terenie uczelni każdy student i nauczyciel ma dostęp do Internetu poprzez sieć EDUROAM.

Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: każde laboratorium komputerowe wyposażone jest w stanowisko specjalnie przygotowane dla osób niedowidzących. Stanowisko takie posiada duży monitor wysokiej rozdzielczości (24 cale), specjalną klawiaturę (m.in. żółte klawisze z czarnymi oznaczeniami) oraz oprogramowanie SuperNova usprawniające korzystanie z komputera osobom niedowidzącym. Stanowisko jest umiejscowione w taki sposób, aby ułatwić korzystanie z niego osobom poruszającym się na wózkach. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami, który diagnozuje potrzeby, wypożycza sprzęt (notebooki, dyktafony, czytniki, itp.) oraz służy wsparciem.

W Uczelni od kilku lat wykorzystuje się nowoczesne technologie informacyjne do wspomagania procesu nauczania i uczenia się. Najczęściej wykorzystywanym rozwiązaniem jest platforma szkoleń elektronicznych Moodle. Dzięki platformie studenci korzystać mogą z ponad 700 e-serwisów stanowiących cenne uzupełnienie zajęć prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów dyplomowych. Prowadzenie e-serwisów należy do obowiązków każdego wykładowcy. Zasoby edukacyjne umieszczane na platformie wykonane są zarówno w formie plików tekstowych, prezentacji, jak również podręczników wideo. Zamieszczane w serwisach materiały udostępniane są również studentom na urządzenia przenośne (tablety i smartfony). Kolejnym rozwiązaniem wspomagającym proces dydaktyczny jest platforma szkoleń elektronicznych w czasie rzeczywistym. Umożliwia ona transmisję zajęć do sieci Internet, zapewniając aktywne uczestnictwo osobom, które z różnych przyczyn nie mogły przybyć do siedziby Uczelni. Platforma wykorzystywana jest również w procesie konsultacji sieciowych. Aby zapewnić właściwą obsługę procesu wdrażania metod e-learningowych, Rektor powołał Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Do jego zadań należy monitorowanie funkcjonowania projektu e-serwisów, kierowanie procesem okresowych szkoleń wykładowców (jako autorów e-serwisów) oraz studentów – użytkowników wyżej wymienionych rozwiązań. W ramach Centrum funkcjonuje również Zespół Opracowań Multimedialnych, którego głównym zadaniem jest przygotowywanie zaawansowanych technologicznie zasobów edukacyjnych.

W 2013 roku z inicjatywy bibliotekarzy Grupy WSB (obecnie Grupy UWSB Merito) została powołana Biblioteka Cyfrowa WSB (obecnie Biblioteka Cyfrowa UWSB Merito). W 2020 roku została ona rozbudowana i przekształcona na Bibliotekę Cyfrową Wyższych Szkół Bankowych i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (obecnie Bibliotekę Cyfrową Uniwersytetów WSB Merito i Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW - BC UWSB-UDSW). Podstawowym celem Biblioteki Cyfrowej jest stworzenie dostępu do zasobów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych. Zasób Biblioteki tworzą kolekcje czasopism, monografii, materiałów dydaktycznych.

UWSB Merito w Toruniu w 2019 r. utworzył dostępną online Bibliotekę Materiałów Dydaktycznych. Zawiera ona skatalogowane zasoby materiałów dydaktycznych, które powstały w ramach projektów realizowanych w UWSB Merito w Toruniu. Zasób materiałów dydaktycznych tworzą m.in. materiały do zajęć, manuale, filmy dydaktyczne, kontenty, case study, karty przedmiotu itp. Są one udostępnione wykładowcom w celu realizacji procesu dydaktycznego odbywającego się wyłącznie w UWSB Merito w Toruniu.

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu

System biblioteczno-informacyjny UWSB Merito w Toruniu tworzy Biblioteka Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu, w skład której wchodzi: Biblioteka Główna UWSB Merito w Toruniu, Biblioteka

Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia) oraz Biblioteka Wydziału Studiów Stosowanych w Łodzi (Filia).

Księgozbiór biblioteki ma charakter specjalistyczny, jest dostosowany do potrzeb studentów i kadry naukowo-dydaktycznej. Dzięki stałemu śledzeniu rynku wydawniczego oraz zmian w programach studiów, zbiory cechują się wysokim stopniem przydatności dla czytelników. Przynajmniej raz w roku zasoby wzbogacane są na podstawie zaktualizowanych kart przedmiotów, a wykładowcy zgłaszają do biblioteki konieczność zakupu niezbędnej im do pracy dydaktycznej literatury i czasopism. Zakupy dokonywane są w oparciu o literaturę programową, a także bieżące zamówienia wykładowców i studentów. Pracownicy biblioteki w porozumieniu z Menedżerami kierunków dbają o aktualność księgozbioru, przeprowadzają systematyczną selekcję, biorąc pod uwagę aktualność zbiorów oraz ich poczytność. System informacyjno-biblioteczny jest dostosowany do potrzeb m.in. wynikających z procesu nauczania na kierunku *Finanse i rachunkowość*, a polityka gromadzenia zbiorów zmierza do nieustannego wzbogacania ich o nowości. Oprócz zakupów ze środków własnych i pozyskanych z zewnątrz, księgozbiór uzupełniany jest z wymiany oraz darów.

Studentom kierunku *Finanse i rachunkowość* zapewnia się dostęp do literatury przedmiotowej, dostępnej na rynku wydawniczym, a zasoby biblioteczne w pełni zaspokajają ich potrzeby. Biblioteka oprócz wydawnictw zwartych, posiada także bogaty zbiór czasopism naukowych związanych z wieloma zagadnieniami dotyczącymi finansów i rachunkowości. Studenci mają możliwość odebrania zamówionych w katalogu bibliotecznym książek, w dogodnym dla siebie terminie za pośrednictwem księżkomatów.

Biblioteki podążają za rozwojem technologii i oprócz zbiorów w tradycyjnej formie papierowej oferują czytelnikom książki w formie audiobooków oraz e-booków. Biblioteki oferują także dostęp do czytelni internetowej Ibuk Libra i eBookpoint Biblio – polskich serwisów książek elektronicznych oraz zasobów elektronicznych o zasięgu międzynarodowym, gdzie również znajdują się książki oraz czasopisma z zakresu finansów i rachunkowości.

Wszystkie bazy elektroniczne dostępne są w sieci komputerowej Uczelni, a ponadto w ramach zainstalowanej sieci HAN (Hidden Automatic Navigator), bazy dostępne są również dla każdego użytkownika poza Uczelnią.

Doceniając elektroniczne nośniki danych Biblioteki, UWSB Merito w Toruniu stale poszerza dostęp do elektronicznych baz danych. Aby zaspokoić rosnące potrzeby współczesnych odbiorców i ich oczekiwania, wciąż uaktualnia się ofertę elektronicznych baz danych. Obecnie Biblioteka ma dostęp do baz licencjonowanych, do których opłaciła dostęp oraz baz dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Posiada również dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej Academica, która udostępnia zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe z różnych dziedzin wiedzy. Źródła te są cenne ze względu na aktualność i łatwość wyszukiwania informacji.

Opis całego systemu biblioteczno-informacyjnego UWSB Merito w Toruniu, w tym zasobów bibliotecznych związanych z kierunkiem *Finanse i rachunkowość*, został przedstawiony w Załączniku nr 2.5b.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Działania UWSB Merito w Toruniu zapewniają utrzymanie infrastruktury oraz jej wyposażenia technicznego w stanie umożliwiającym realizację zadań Uczelni, przy jednoczesnym tworzeniu optymalnych warunków pracy wszystkich grup pracowników. W Uczelni corocznie przeprowadza się przegląd zasobów materialnych, a także infrastruktury dydaktycznej oraz informatycznej. Celem przeglądu jest ocena przygotowania obiektów, sal dydaktycznych oraz wyposażenia do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Bieżącemu monitorowaniu podlega system biblioteczny oraz jego zasoby. Biblioteka regularnie weryfikuje bazę dydaktyczną i naukową, szczególnie zasób księgozbioru w oparciu o literaturę podstawową zawartą w kartach przedmiotów oraz o konsultacje z wykładowcami prowadzącymi zajęcia. Ważnym elementem działań doskonalenia systemu bibliotecznego jest proces okresowego sprawdzania przed rozpoczęciem roku akademickiego kart przedmiotów pod kątem dostępności w bibliotece literatury wskazanej przez wykładowców. W przypadku stwierdzenia braków podejmowane są działania mające na celu zakup takich pozycji literaturowych wskazanych w kartach przedmiotów.

Infrastruktura uczelni jest jednym z elementów ocenianych w ramach przeprowadzanego corocznie Badania Atrybutów Marki (BAM).

Duże znaczenie w procesie monitorowania, oceny oraz doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej, w tym zasobów biblioteki, mają studenci i absolwenci, którzy podczas Badania Atrybutów Marki (BAM) mogą proponować określone rozwiązania i zwracać uwagę na ważne dla nich kwestie.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Cechą wyróżniającą kierunek *finanse i rachunkowość* o profilu praktycznym prowadzony w Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu, jest szczególnie intensywna współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Obejmuje ona m.in. konsultacje koncepcji kształcenia, efektów uczenia się, programów studiów i ich realizacji, w tym realizacji praktyk zawodowych.

Uczelnia posiada 30 podpisanych porozumień o współpracy z instytucjami z sektora publicznego i prywatnego. Do najważniejszych partnerów kierunku zaliczyć należy: Nicolaus Bank, Bank Spółdzielczy w Piotrkowie Kujawskim, Bazy i Systemy Bankowe, Centrum Wsparcia Biznesu, Norian Accounting, Opus Capita, Lech Consulting, Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych, Kujawska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Inowrocławiu, Kujawsko-Pomorski Oddział Krajowej Izby Doradców Podatkowych, KCB Interlight, Druk Intro, ING Bank Śląski, Santander Bank, Reset2, WEM Consulting, RC Fundacja Konsultingu i Rehabilitacji, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce - Oddziały w Bydgoszczy i Toruniu, Związek Banków Polskich, KDR Solutions, Urząd Miasta w Bydgoszczy, Ivy Technology, Fundacja Przedsiębiorczy Toruń, Kujawsko-Pomorska Organizacja Pracodawców Lewiatan, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziały w Bydgoszczy oraz w Toruniu, NEUCA, Mondy, Urząd Marszałkowski w Toruniu. Ponadto, WSB w Toruniu intensywnie współpracuje z: CPP Nestle Pacific, Izbą Przemysłowo-Handlową w Toruniu, Toruńskimi Zakładami Materiałów Opatrunkowych, Hydro-Vacuum, Henkell Freixenet Polska, Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego, CUK Ubezpieczenia, Vitroflora, Citomedem, Phinance Financial Balance, Frostą, Alior bankiem, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Narodowym Bankiem Polskim, Izbą Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, w tym Kujawsko-Pomorskim Urzędem Celno-Skarbowym.

Formalnym i cyklicznym forum wymiany poglądów i opinii pomiędzy przedstawicielami Uczelni oraz przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego są posiedzenia Komisji ds. Jakości Kształcenia (KJK). Podczas spotkań komisji Menedżer kierunku prezentuje zaproszonym gościom dane i raporty pozyskane od interesariuszy, dotyczące potrzeb rynku pracy, przedstawia realizowany program studiów wraz z propozycjami zmian oferty specjalności i przedmiotów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wnoszą propozycje i uwagi do programów studiów, opiniują opracowane efekty uczenia się, wskazują na pożądane przez pracodawców kompetencje i umiejętności.

Wśród uczestników spotkań KJK na kierunku *finanse i rachunkowość* są m.in. przedstawiciele poniższych instytucji:

- Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Bydgoszczy,
- Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Toruniu,
- Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu,
- ING BS SA,
- Nicolaus Bank,
- Henkell Freixente Polska,
- PZU S.A.,
- Urząd Statystyczny w Bydgoszczy,
- Lewiatan,
- NEUCA S.A.,
- Hydro-Vacuum S.A.,

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych - oddziały w Bydgoszczy/Toruniu,
- Biuro Radców Prawnych Ostrowski i Wspólnicy,
- Planet Finance Broker,
- Kancelaria Radcy Prawnego Jacek Patyk,
- Kancelaria Radcy Prawnego Katarzyna Bartkowiak,
- CUK Ubezpieczenia,
- Vitroflora,
- Citomed,
- Phinance Financial Balance.

Spotkania Komisji ds. Jakości Kształcenia (KJK) odbywają się raz w roku, przed zatwierdzeniem programów studiów na nowy rok akademicki. Do 2020 r. spotkania te odbywały się stacjonarnie na Uczelni naprzemiennie na Wydziale w Toruniu i Wydziale w Bydgoszczy. W 2020 r. ze względu na pandemię Covid-19 spotkanie KJK odbyło się korespondencyjnie (drogą mailową). Od 2021 r. spotkania odbywają się online z wykorzystaniem platformy MS Teams. Taka forma realizacji KJK jest preferowana przez uczestników.

Najważniejsze ustalenia poczynione podczas kolejnych posiedzeń KJK, a także ich przełożenia na funkcjonowanie kierunku *finanse i rachunkowość* (analiza obejmuje okres od 2020 r. do 2023 r.) opisano poniżej.

W wyniku sugestii zgłoszonych w czasie korespondencyjnego posiedzenia KJK w maju 2020 roku do programu studiów wprowadzono nowe specjalności, tj. *Zdalne usługi finansowe i księgowość*, na studiach I stopnia, *Zdalne usługi finansowe oraz E-doradztwo i dystrybucja produktów finansowych*, na studiach II stopnia. Nowe specjalności były odpowiedzią na sugestie pracodawców wskazujących na konieczność kształcenia w zakresie nowych obszarów, które pojawiły się w wyniku pandemii Covid-19, lockdown'u oraz przejścia na pracę i obsługę zdalną. Nowe specjalności nie spotkały się jednak z zainteresowaniem kandydatów i nie zostały uruchomione.

Po konsultacji przeprowadzonej z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego podczas posiedzenia KJK 22 kwietnia 2021 roku do programu studiów pierwszego stopnia zostały wprowadzone dwa nowe przedmioty. Pierwszy z nich to *Finanse międzynarodowe*, który jest odpowiedzią na wskazywany przez pracodawców ważny aspekt znajomości nie tylko rozwiązań krajowych, ale również międzynarodowych. Drugi przedmiot to *Umowy w obrocie gospodarczym*. Umiejętność czytania i przygotowywania umów, ze szczególnym uwzględnieniem klauzul niedozwolonych, był również podnoszony przez pracodawców. Treść przedmiotu oraz jego forma zostały skonsultowane z wykładowcami praktykami UWSB Merito w zakresie prawa.

Na posiedzeniu KJK w roku 2021 członków komisji poproszono o wyrażenie opinii na temat propozycji związanej z rezygnacją z pisania prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia. Większość przedstawicieli pozytywnie zaopiniowała zaproponowaną zmianę.

W efekcie posiedzenia KJK w dniu 3 marca 2022 roku i sugestii pracodawców, do programu studiów pierwszego stopnia został wprowadzony kolejny nowy przedmiot: *Gra biznesowa*. Jest to przedmiot praktyczny, w ramach którego studenci poznają wpływ podejmowanych decyzji biznesowych na finanse firmy. Gra została wprowadzona w VI semestrze i będzie po raz pierwszy realizowana w roku akademickim 2024/2025 przy wykorzystaniu platformy Revas. Ponadto w roku 2022 w związku ze zgłoszoną przez pracodawców kwestią coraz większego zainteresowania problematyką ekologii i zrównoważonego rozwoju, do programu studiów wprowadzono dwie nowe

specjalności. Są to: *Finanse w ekogospodarce* na studiach pierwszego stopnia oraz *Ekoinwestycje w finansach* na studiach drugiego stopnia. Należy dodać, że choć nowe specjalności wynikały z rekomendacji pracodawców oraz odpowiadały aktualnym trendom, nie spotkały się z zainteresowaniem kandydatów i nie zostały uruchomione.

Na posiedzeniu KJK w dniu 5.04.2023 omówiono programy kształcenia studiów pierwszego i drugiego stopnia. Po żywej dyskusji na temat propozycji wprowadzenia specjalności związanej z ubezpieczeniami nie wprowadzono jej do oferty. Ponadto Komisja bardzo dobrze oceniła przeniesienie przedmiotu specjalnościowego *Księgowość informatyczna* do grupy przedmiotów kierunkowych realizowanych przez wszystkich studentów.

Innym wymiarem współdziałania z partnerami instytucjonalnymi jest zapraszanie ich przedstawicieli do odbywania spotkań ze studentami w murach Uczelni. Przykładem mogą być wykłady prowadzone przez przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziały w Bydgoszczy i w Toruniu na temat ubezpieczeń społecznych dla MŚP, naliczania składek dla studentów, systemu ZUS PUE. Podczas spotkań przedstawiono studentom także zasady funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz rekrutacji pracowników. Studenci kierunku *finanse i rachunkowość* od ponad 10 lat aktywnie uczestniczą w spotkaniach i webinarach organizowanych w ramach Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem. Program powstał z inicjatywy Związku Banków Polskich i Biura Informacji Kredytowej, przy wsparciu i zaangażowaniu Krajowej Izby Rozliczeniowej. Tematyka spotkań zaplanowanych na bieżący rok akademicki skupia się na zagadnieniach związanych, m.in. z cyberprzestępczością, oszczędzaniem, inwestowaniem długoterminowym. Na spotkania ze studentami zapraszani są także przedstawiciele współpracujących z kierunkiem firm, którzy dzielą się swoim zawodowym doświadczeniem. W ostatnich latach (z przerwą w bezpośrednich spotkaniach na okres pandemii) gośćmi uczelni byli m.in. przedstawiciele firm: E. Wedel, Neuca, Ivy Technology, HydroVacuum, Norian Accounting.

Warto wspomnieć o organizacji wizyt studyjnych w instytucjach partnerskich. Tytułem przykładu można przywołać wizyty studentów *finansów i rachunkowości* w przedsiębiorstwach: Norian Accounting, Opus Capita, CUK Ubezpieczenia, Banku BNP Paribas, Neuca, KDR Solutions oraz Ivy Technology.

Ze studentami spotkali się przedstawiciele Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy. Uczestnicy zostali zapoznani ze strukturą urzędu i jego zadaniami oraz prowadzonym przez Urząd Statystyczny programem stażowym. Przygotowano dla nich także warsztaty związane z realizacją badań statystycznych, przedstawiono m.in. sposób rejestrowania podmiotu gospodarki narodowej w rejestrze REGON, zapoznano ze społecznymi badaniami ankietowymi prowadzonymi na terenie województwa oraz ze sposobem wypełniania wybranego kwestionariusza ankiety.

Wyżej opisane wydarzenia były nie tylko okazją do zapoznania się z działalnością przedsiębiorstw i instytucji, poznania struktur i specyfiki działów zajmujących się szeroko pojętymi finansami.

W ramach tego kryterium należy wspomnieć o projekcie współfinansowanym ze środków UE „Specjaliści dla BPO - program rozwoju kompetencji i staże zawodowe dla studentów kierunku Finanse i Rachunkowość”, w którym wzięli udział studenci specjalności Rachunkowość międzynarodowa, zarówno w ramach studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Studenci realizujący projekt uczestniczyli w 2-miesięcznych stażach zawodowych w branży BPO (Norian Accounting, Frosta, Ivy Technology). Ponadto studenci przygotowywali prace projektowe związane

z realizowanymi stażami, w których zajmowali się rozwiązywaniem konkretnych problemów praktycznych.

Bardzo ważnym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest powierzenie pracownikom instytucji partnerskich prowadzenia zajęć na kierunku *Finanse i rachunkowość*, przede wszystkim w zamiarze zapewnienia odpowiedniego stopnia praktyczności nauczania. W kolejnych latach akademickich począwszy od 2020/2021 następujące zajęcia prowadzili pracownicy z przedsiębiorstw/ instytucji:

- Analiza finansowa – analityk finansowy w firmie Europejskie Doradztwo Projektowe,
- Konsolidacja sprawozdań finansowych – główny specjalista ds. analiz strategicznych Krajowa Grupa Spożywcza S.A.,
- Ocena opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych – analityk finansowy w firmie Europejskie Doradztwo Projektowe,
- Podstawy prawne funkcjonowania MSP – radca prawny, członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu,
- Prawo pracy – radca prawny specjalizujący się w zagadnieniach prawa pracy,
- Procedura podatkowa, optymalizacja podatkowa – radca prawny, właściciel kancelarii specjalizującej się w prawie podatkowym,
- Program PŁATNIK w obsłudze kadrowo-płacowej przedsiębiorstw – pracownik ZUS,
- Rachunkowość (ćwiczenia) – księgowy ds. Środków Trwałych i Księgi Głównej Frosta Sp. z o.o. oraz Zastępca Głównego Księgowego – Kolejowe Zakłady Łączności Sp. z o.o.,
- Standardy sprawozdawczości finansowej (ćwiczenia) – główna księgowa Vitroflora Sp z o.o.,
- Księgowość informatyczna (ćwiczenia) – główna księgowa Vitroflora Sp z o.o.,
- Ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne w różnych formach zatrudnienia – inspektor kontroli ZUS,
- Umowy w obrocie gospodarczym (ćwiczenia) – radca prawny,
- Zaawansowana rachunkowość finansowa (wykład i ćwiczenia) – główny księgowy w średnim przedsiębiorstwie produkcyjnym,
- Zobowiązania podatkowe (ćwiczenia) – doradca podatkowy, właściciel Kancelarii Doradztwa Podatkowego w Bydgoszczy.

Za kontakt z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego odpowiada Menedżer kierunku wraz z pracownikami *Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem (CRKiWB)*, które na bieżąco dokumentuje efekty współpracy (notatki ze spotkań i wizyt studyjnych, protokoły z posiedzeń komisji, wykazy podpisanych porozumień w sprawie praktyk, umów stażowych itp.). Cyklicznie, na koniec roku akademickiego, na podstawie zebranych informacji Dyrektor CRKiWB wspólnie z Menedżerami kierunków dokonują weryfikacji listy partnerów współpracujących z uczelnią i sporządzają wewnętrzny raport. CRKiWB analizuje jakość realnej współpracy wyrażanej aktywnością podmiotów i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w różnych obszarach działalności. W szczególności uwzględnia się aktywność danego podmiotu w zakresie organizacji praktyk zawodowych, staży unijnych, wizyt studyjnych, realizowanych zajęć dydaktycznych przez praktyków, incydentalnych spotkań z praktykiem, udziału w Komisjach ds. Jakości Kształcenia, prowadzenia warsztatów dla studentów i korzystania z portalu pośrednictwa pracy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Proces umiędzynarodowienia kształcenia jest jednym z kierunków rozwoju Uczelni, mającym swoje podstawy w zglobalizowanym świecie i związanych z tym wyzwaniach dla absolwentów na rynku pracy. Dlatego też kontakty z instytucjami międzynarodowymi są obecnie wyznacznikiem rozwoju Uczelni, wpływającym na podnoszenie jakości jej działań poprzez transfer i generowanie dobrych praktyk, podwyższenie kompetencji międzynarodowych pracowników dydaktycznych i administracyjnych, doskonalenie procedur, podnoszenie jakości kształcenia oraz zwiększenia liczby studentów z zagranicy.

Dostrzega się coraz większą rolę kompetencji międzynarodowych na rynku pracy, z czym wiąże się potrzeba kształtowania kompetencji miękkich m.in. w obszarze funkcjonowania w zróżnicowanym kulturowo środowisku pracy. W związku z powyższym wśród priorytetów UWSB Merito w Toruniu wymienić należy:

- wzmocnienie wizerunku Uczelni jako międzynarodowej i rozpoznawalnej instytucji na mapie szkolnictwa wyższego,
- transfer i generowanie wiedzy we współpracy z zagranicznymi partnerami,
- zwiększenie liczby studentów z zagranicy,
- zwiększenie liczby wykładowców z zagranicy,
- podniesienie kompetencji międzynarodowych pracowników i studentów.

UWSB Merito w Toruniu współpracuje z ponad 20 uczelniami partnerskimi (Załącznik nr 3.9). Wśród zagranicznych uczelni i instytucji, z którymi od 2021 r. UWSB Merito w Toruniu z powodzeniem realizuje współpracę w ramach Programu Erasmus+, w szczególności wymienić należy:

- Haute Ecole de la Province de Liege – Belgia,
- Telecom Ecole de Management, Paryż – Francja,
- Universidad de Santiago de Compostela – Hiszpania,
- De Haagse Hogeschool – Holandia,
- SRH Hochschule Berlin – Niemcy,
- Instituto Politecnico de Braganca – Portugalia,
- University of Economics, Bratysława – Słowacja,
- University of Modena and Reggio Emilia – Włochy,
- Dogus University, Istambul – Turcja.

Strategicznym partnerem zagranicznym Grupy Merito jest amerykańska uczelnia Franklin University (Columbus, Ohio). Współpraca z tą Uczelnią ma wielopłaszczyznowy charakter. Jeden z kluczowych wymiarów tej współpracy dotyczy transferu *know-how* w zakresie nowoczesnych metod zarządzania w szkolnictwie wyższym, w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi oraz jakością. W ramach tych działań odbywają się cykliczne wizyty studyjne władz dydaktycznych oraz szkolenia metodyków i pracowników dydaktycznych m.in. w zakresie metodyki kształcenia na odległość. Warty podkreślenia punktem współpracy obu Uczelni jest dwuletni program *Master of Business Administration*. Franklin University może poszczycić się wieloletnim doświadczeniem w zakresie kształcenia osób aktywnych zawodowo, a co za tym idzie dostosowywaniem programów nauczania do potrzeb studentów, zmian cywilizacyjnych oraz wymogów rynku pracy.

W przypadku kierunku *finanse i rachunkowość* koncepcja kształcenia uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe m.in. Franklin University (praktyczność studiów i nowoczesne metody dydaktyczne, system zarządzania jakością kształcenia, menedżerowie kierunków, rubrics),

zaś powiązanie praktyk z pracą dyplomową to efekt współpracy Uczelni w Windesheim University w Zwolle (Holandia).

Istotnym elementem realizacji procesu umiędzynarodowienia uczelni jest realizacja mobilności pracowników i studentów w ramach programu Erasmus. W tym celu na UWSB Merito w Toruniu powołany został Pełnomocnik Rektora ds. programu Erasmus+, który pełni rolę pierwszego kontaktu w zakresie Programu. Do jego głównych obowiązków należy m.in.: organizowanie rekrutacji do Programu Erasmus+ wśród studentów i pracowników Uczelni, kompleksowa obsługa uczestników wyjeżdżających i przyjeżdżających, redagowanie materiałów informacyjnych oraz utrzymywanie relacji z uczelniami partnerskimi.

Za koordynację działań w zakresie opieki nad studentami z zagranicy odpowiada jeden z Prodekanów, który wspomagany jest przez oddelegowanego do tych obowiązków pracownika Dziekanatu oraz Welcome Center, które jest dedykowane obsłudze studentów zagranicznych.

Działalność informacyjna w obszarze umiędzynarodowienia jest jedną z najważniejszych aktywności w tym procesie. Oprócz możliwości kontaktu z osobami odpowiedzialnymi za sprawy międzynarodowe na Uczelni, studenci mają także stały dostęp do aktualnych informacji nt. Programu Erasmus+, które znajdują się, zarówno na stronie WWW Uczelni jak i w systemie Extranet. Co roku aktualizowany jest poradnik Start-up, opracowany w dwóch wersjach językowych, który jest udostępniany studentom w Extranecie. W Poradniku prezentowane są m.in. informacje dotyczące możliwości studiowania za granicą. Ponadto informacje w zakresie wymiany międzynarodowej przekazywane są studentom podczas spotkań Dziekana Wydziału ze starostami grup, Samorządem Studenckim oraz odbywających się raz w semestrze spotkań grona dziekańskiego ze wszystkimi studentami Wydziału.

Myśląc o umiędzynarodowieniu Uczelnia podjęła działania w zakresie przygotowania infrastruktury i poszczególnych jednostek administracyjnych do przyjmowania wykładowców i studentów z zagranicy. Wszystkie tablice informacyjne, semafony kierunkowe i oznaczenia biur wraz ze stanowiskami służbowymi przygotowane są w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. W Bibliotece dokonano inwentaryzacji zasobów bibliotecznych pod kątem dostępności literatury w języku angielskim, zakupiono nowe publikacje, które wzbogaciły księgozbiór. Katalog biblioteczny posiada wersję anglojęzyczną, a studenci za pośrednictwem swojego konta bibliotecznego mają dostęp do elektronicznych baz naukowych o zasięgu międzynarodowym. Oddelegowano pracownika Biblioteki do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy. Zadbano o to, żeby strona WWW Biblioteki oraz materiały informacyjno-promocyjne zostały przygotowane w języku angielskim. Podobne działania mają miejsce w Biurze Karier. Cała dokumentacja związana z praktykami oraz materiały informacyjne zostały przetłumaczone na język angielski, a do kontaktów ze studentami z zagranicy oddelegowany został jeden z pracowników Biura Karier. W Dziekanacie, do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy zostali oddelegowani pracownicy biegle posługujący się językiem angielskim i/lub językiem ukraińskim, przetłumaczona została cała dokumentacja związana z tokiem studiów oraz wprowadzono stałe dyżury dla studentów z zagranicy. Określono kalendarz spotkań informacyjnych ze studentami z zagranicy, których celem jest przekazanie wszystkich niezbędnych informacji nt. organizacji kształcenia. Dodatkowo personel administracyjny, w tym pracownicy portierni, przeszli kurs języka angielskiego na poziomie podstawowym.

Studenci kierunku *finanse i rachunkowość* doskonali swoje umiejętności językowe na studiach pierwszego stopnia w ramach przedmiotu *język obcy*, natomiast na studiach drugiego stopnia w ramach przedmiotu *język obcy z elementami języka specjalistycznego*.

Wymagane kompetencje językowe weryfikowane są za pomocą różnorodnych metod, głównie w formie ustnej, podczas zajęć kontaktowych (dialogi, dyskusje, prezentacje) oraz w formie pisemnej (testy, formy pisemne).

Jednocześnie, studenci Uczelni, którzy chcieliby podnieść swoje kompetencje z języka obcego, mają możliwość dodatkowego korzystania z materiałów do samodzielnej pracy, które dedykowane są dla danego języka. Zasoby te, znajdują się na platformie Moodle i udostępniane są studentom po uprzednim kontakcie z Centrum Języków Obcych. Dodatkowo, aby wzmocnić możliwość nauki języków obecnych wśród studentów, każdy z lektorów pełni dyżury dla swoich grup i jest dla nich wsparciem merytorycznym.

Istotnym aspektem umiędzynarodowienia UWSB Merito w Toruniu jest wymiana studentów i kadry. Aktywność ta odbywa się przede wszystkim w ramach Programu Erasmus+, poprzez który Uczelnia realizuje następujące mobilności studentów i pracowników:

- a) studia zagraniczne – studenci mają możliwość odbycia części studiów za granicą w jednej z uczelni partnerskich (semestr lub rok), co jest odnotowane w dokumentacji toku studiów. Z tej oferty w latach 2014-2023 skorzystały 33 osoby,
- b) praktyki zagraniczne – studenci mają możliwość odbycia trwającej od 3 do 12 miesięcy praktyki zagranicznej w wybranym państwie UE. W latach 2014–2023 z możliwości wyjazdu na praktyki w ramach programu Erasmus+ skorzystało 28 studentów,
- c) mobilność kadry:

- wyjazdy kadry dydaktycznej - trwają zwykle kilka dni, w czasie których nauczyciele akademicki przeprowadzają minimum 8 godzin zajęć dydaktycznych zgodnie z wytycznymi programu Erasmus+. W latach 2014-2023 z możliwości tej skorzystało 22 wykładowców,

- wyjazdy kadry administracyjnej - trwają kilka dni, podczas których pracownicy zapoznają się z organizacją interesujących ich obszarów funkcjonowania uczelni zagranicznych z terenu UE, a także USA (np. Biblioteka, Biuro Karier, Biuro Rekrutacji, Dziekanat). W latach 2014-2023 odbyło się 18 takich wyjazdów.

W ramach projektu współfinansowanego ze środków UE pn. „Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”, który zakończył się 31 grudnia 2023 r., zrealizowano 26 staży dla pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. W trakcie pobytu za granicą pracownicy wizytowali uczelnie oraz przedsiębiorstwa (np. Chile, Gruzja, Włochy).

Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia UWSB Merito w Toruniu jest procesem, na który składają się różne działania. Pierwszym narzędziem jest Badanie Atrybutów Marki (BAM). Studenci Uczelni, w tym studenci z zagranicy, oceniają jakość realizowanych zajęć, narzędzia oraz działania informacyjne prowadzone przez Uczelnię, jak również działalność jednostek obsługowych.

Istotnym elementem strategii umiędzynarodowienia UWSB Merito w Toruniu w latach 2019-2023 była realizacja dwóch projektów finansowanych w ramach funduszy pozyskanych w konkursach NAWA. Pierwszym z nich był Program Welcome to Poland, zainicjowany w 2019 roku, którego głównym celem było zwiększanie gotowości instytucjonalnej Uczelni do obsługi studentów

zagranicznych, podniesienie kompetencji kadry związanej z obsługą studentów zagranicznych (m.in. szkolenia kompetencji językowych i międzykulturowych), rozwijanie działań związanych z internacjonalizacją „w domu” (kurs języka polskiego dla studentów zagranicznych) oraz przygotowaniem Uczelni do przyjmowania gości zagranicznych. Z kolei drugi projekt związany był z uruchomieniem na wydziałach toruńskim i bydgoskim jednostek administracyjnych pod nazwą Welcome Center (działających od 2021 r.). Welcome Center zajmuje się szeroko rozumianą obsługą i adaptacją studentów z zagranicy oraz wykładowców i gości zagranicznych. Ponadto pracownicy Welcome Center aktywnie uczestniczą w procesie umiędzynarodowienia uczelni i podejmują działania na rzecz szerzenia idei międzykulturowości m.in. poprzez organizację cyklicznych eventów okolicznościowych (Welcome Week, Christmas Day).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Film nt. studentów z zagranicy studiujących w UWSB Merito w Toruniu [\[link\]](#)

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu udziela studentom pomocy materialnej oraz wsparcia w rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Wsparcie studentów jest systematyczne i ma charakter stały, wykorzystując przy tym najnowsze technologie. Głównym narzędziem służącym do ułatwienia studentom uczenia się i przekazywania informacji na temat dostępnych form wsparcia, jest Extranet oraz aplikacja mobilna.

W Uczelni obowiązuje Regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu, wprowadzony Zarządzeniem Rektora. Regulamin określa sposób ustalania wysokości świadczeń, szczegółowe kryteria i tryb ich przyznawania, sposób wypłacania świadczeń, dokumentowanie sytuacji materialnej oraz tryb powoływania i skład komisji stypendialnej oraz odwoławczej dla studentów Uczelni. Świadczenia pomocy materialnej przysługują studentom na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich. Studenci UWSB Merito w Toruniu mogą korzystać z określonych form wsparcia, na które składa się stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia naukowe.

Na Wydziale w Bydgoszczy, według stanu na 30 stycznia 2024 roku zarejestrowanych jest 112 studentów z niepełnosprawnościami o różnym stopniu i kategorii niepełnosprawności, w tym 13 studentów na kierunku *finanse i rachunkowość*. Uczelnia zapewnia tym osobom stały i zróżnicowany dostęp do udogodnień oraz wsparcia w procesie kształcenia. Mogą one skorzystać zarówno ze wsparcia finansowego, jak również rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych. Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą ubiegać się o przyznanie specjalnego stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. W roku akademickim 2023/2024 z tego wsparcia na kierunku *finanse i rachunkowość* korzystają 3 osoby.

W celu wsparcia osób z niepełnosprawnościami studiujących na Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością. Ponadto utworzone zostało Biuro Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami, a w Dziekanacie została wyznaczona osoba do wsparcia studentów z niepełnosprawnościami.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że kadra administracyjna i dydaktyczna Wydziału uczestniczy w szkoleniach podnoszących kompetencje i świadomość w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi m.in. w kursie języka migowego, kurs „student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim”. Ostatnie szkolenie odbyło się 20.11.2023 r. na temat: „Osoby z niepełnosprawnościami są wśród nas”. Tematyka szkolenia skupiała się na niepełnosprawności psychicznej - spektrum autyzmu, depresji, CHAD, schizofrenii oraz specyfice komunikacji z tymi osobami i dostosowaniu trybu studiowania do tego rodzaju niepełnosprawności. Prowadzący omówili również działania zwiększające dostępność uczelni dla studentów z dość powszechnie spotykanymi niepełnosprawnościami jakimi są niepełnosprawność wzroku i słuchu.

Oprogramowaniem wspierającym studentów z niepełnosprawnościami w poruszaniu się po budynku jest aplikacja Navigator Hexa Units, która pozwala na zaplanowanie dojścia do dowolnego miejsca w Uczelni z uwzględnieniem potencjalnych trudności jakimi mogą być schody czy różnice w poziomach.

Biblioteka WSB Merito posiada szereg udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, które pomagają w swobodnym korzystaniu ze zbiorów bibliotecznych. Biblioteka oferuje dostęp do stanowisk wspomagających i ułatwiających pracę osobom z dysfunkcją wzroku lub z niepełnosprawnością ruchową. Dostępne są:

- stanowiska komputerowe z możliwością regulacji wysokości blatu i ergonomicznymi fotelami, duże monitory o wysokiej rozdzielczości (24 cale), specjalne klawiatury (żółte klawisze z czarnymi oznaczeniami), mysz piłka (trackball), słuchawki;
- stanowisko dodatkowo wyposażono w linijkę brajlowską oraz skaner szybkiej obsługi,
- powiększalnik tekstu DaVinci - uniwersalny, stacjonarny powiększalnik wideo z kamerą o wysokiej rozdzielczości, z OCR i z funkcją zamiany tekstu na mowę, umożliwiający czytanie, pisanie, oglądanie obiektów z dowolnej odległości i odczytywanie głosem skanowanych dokumentów;
- katalog biblioteczny posiadający opcję zmiany kontrastu i wyświetlanych kolorów (dla osób słabowidzących);
- kolekcja audiobooków oraz tablety i czytniki e-booków, które można wypożyczać do domu.

Uczelnia od 01.03.2020 do 28.02.2022 r. realizowała projekt pt. „WSB w Toruniu - uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnościami”. Jego celem była realizacja założeń modelu uczelni dostępnej, obejmującego wsparcie zmian organizacyjnych, podniesienie świadomości oraz kompetencji kadry dydaktycznej i administracyjnej UWSB Merito w zakresie niepełnosprawności.

W Uczelni obowiązuje rozbudowany system motywowania studentów do nauki, czyli program VIS (ang. *Very Important Student*), którego podstawą jest system stypendiów naukowych finansowanych ze środków własnych Uczelni oraz środków zewnętrznych.

Na Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu funkcjonują koła naukowe, w tym dwa związane ściśle z kierunkiem *Finanse i rachunkowość*: Koło Naukowe Ubezpieczeń i Koło Naukowe Rachunkowości. W pracach kół naukowych biorą udział zarówno studenci, jak i wykładowcy. Działalność kół to bezpośrednie spotkania ich członków, na które zapraszani są naukowcy, przedsiębiorcy, pracownicy Uczelni. Członkowie kół mają możliwość czynnego udziału w konferencjach, seminariach i specjalistycznych warsztatach. Uczelnia zapewnia potrzebne wsparcie finansowe przy wyjazdach na konferencje naukowe oraz wizyty studyjne w przedsiębiorstwach.

UWSB Merito w Toruniu przywiązuje dużą wagę do rozwoju działalności naukowej studentów i upowszechniania ich dorobku naukowego. Członkowie Koła Naukowego Ubezpieczeń uczestniczyli:

- w roku 2019 w konferencji naukowej pt. Ubezpieczenia i Finanse – Nowe Perspektywy organizowanej w przez UE w Poznaniu wygłaszając 3 referaty,
- w roku 2020 w konferencji pt. Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa organizowanej przez UKW w Bydgoszczy wygłaszając 1 referat,
- w roku 2021 w konferencji pt. Zapobieganie korupcji w oparciu o infrastrukturę blockchain organizowanej przez WNEIZ Politechniki Koszalińskiej wygłaszając 1 referat oraz w konferencjach i wykładach organizowanych przez NBP
- w roku 2022 w 16 konferencjach, na których wygłosili 11 referatów,
- w roku 2023 w 12 konferencjach, na których wygłosili 11 referatów.

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu jest Uczelnią, która posiada rozszerzoną Kartę Erasmus+. Oznacza to, że studenci mogą ubiegać się o staż lub praktyki, w takich państwach jak: Belgia, Czechy,

Francja, Hiszpania, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Turcja czy Włochy, a tym samym zdobywać nowe doświadczenia oraz pogłębiać znajomość języków obcych. Nasi studenci niezbędne wsparcie w tym zakresie otrzymują od Pełnomocnika Rektora ds. Erasmus+, który pełni rolę pierwszego kontaktu w zakresie Programu, którego rola opisana została szerzej w Kryterium 7.

Rozwój zawodowy studentów wspierany jest przez Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy (CRKiW), które zajmuje się organizacją oraz koordynacją praktyk zawodowych, wspiera studentów w ich rozwoju zawodowym i w zakresie pośrednictwa pracy. W ramach doradztwa zawodowego, mającego na celu pomoc studentom w poszukiwaniu pracy, przekwalifikowaniu się, zmianie pracy oraz aktywizacji po dłuższej przerwie, studenci przygotowują profesjonalne dokumenty aplikacyjne, trenują rozmowy kwalifikacyjne oraz wykonują testy kompetencyjne. W ramach doradztwa indywidualnego mogą przygotować z doradcą Indywidualny Plan Działania (IPD) w ramach ścieżki zawodowej oraz edukacyjno-zawodowej. W tych działaniach Uczelnia współpracuje m.in. z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Studenci mogą uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez pracodawców połączone z procesem rekrutacyjnym. Takie działania zostały zrealizowane m.in. wspólnie z Towarzystwem Ubezpieczeń Allianz, CUK Ubezpieczenia, Grupą Nauca czy Ivy Technology. Uczelnia od 2007 roku, w porozumieniu z biurami karier innych uczelni organizuje największe Targi Pracy w regionie.

Działające w ramach CRKiWB, wydziałowe Biura Karier realizują projekty szkoleniowe, kompetencyjne i stażowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. W ostatnich 6 latach uczelnia zrealizowała 9 projektów adresowanych do studentów, z czego 6 skierowanych było do studentów kierunku *finanse i rachunkowość* (Załącznik nr 3.10).

CRKiW świadczy usługi pośrednictwa pracy. Uniwersytet WSB Merito w Toruniu jest wpisany do rejestru agencji zatrudnienia pod nr 144. Działalność ta pozwala na gromadzenie i przekazywanie studentom i absolwentom aktualnych ofert pracy, staży i praktyk. Każdego roku z usług pośrednictwa korzysta ponad 200 pracodawców, co pozwala na publikację kilkuset ofert rocznie. Od roku akademickiego 2023/2024 uczelnia wdrożyła nowy portal kariery – JobTeaser. Pozwala on na bezpośredni kontakt pracodawców i studentów poszukujących pracy. Aktualnie w bazie zarejestrowało się ponad 600 studentów.

Kadra akademicka Uczelni jest dostępna dla studentów - godziny konsultacji oraz dane kontaktowe do wykładowców dostępne są w systemie Extranet. Dziekanat, Biuro Karier, Dział Obsługi Finansowej Studenta, Biblioteka, jak również grono dziekańskie pełnią stałe dyżury, które publikowane są w Extranecie. Studenci mogą załatwić większość bieżących spraw online oraz dodatkowo uzyskać pomoc u Menedżera kierunku.

Uczelnia realizuje m.in. zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (*blended learning*). W związku z tym dla studentów organizowane są szkolenia przygotowujące ich do udziału w tych zajęciach. Pracownicy Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania (CNTN) przygotowali filmy instruktażowe [\[link\]](#) oraz pełnią stałe dyżury mające na celu szybkie i sprawne rozwiązywanie problemów technicznych występujących podczas zajęć.

W celu sprawnego rozwiązywania spraw bieżących studentów wydziały zostały wyposażone we wrzutnie zewnętrzne na dokumenty oraz książkomaty.

Uczelnia zapewnia materialne i pozamaterialne wsparcie dla Samorządu Studentów. Istotnym elementem wspierania studentów i monitorowania ich potrzeb jest systematyczna komunikacja władz dziekańskich z Samorządem Studenckim. Odbywa się ona poprzez cykliczne spotkania z przedstawicielami Samorządu Studentów oraz konsultowaniem działań władz Uczelni z bezpośrednio zainteresowanymi. Studenci reprezentowani są w Radzie Akademickiej i mają realny wpływ na program studiów, regulamin studiów czy warunki studiowania.

Dodatkową formą nabywania kompetencji społecznych przez Samorząd Studencki, aktywnie wspieraną przez Władze Uczelni, jest finansowanie szkoleń dla jego działaczy (np. „Skuteczny samorząd”) oraz udziału w spotkaniach i członkostwie w organizacjach studenckich. Uczelnia umożliwia studentom realizację staży związanych z kierunkiem studiów (m.in. w ramach projektu „Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”). Samorząd Studentów we współpracy z Uczelnią umożliwia studentom zaangażowanie się w różnego rodzaju działalność społeczną m.in. honorowe krwiodawstwo, DKMS, udział w Szlachetnej Paczce czy zbiórce na rzecz lokalnego schroniska.

Samorząd Studentów posiada na każdym z Wydziałów własne pomieszczenie oraz dysponuje możliwością nieodpłatnego użytkowania infrastruktury Uczelni. Może korzystać ze wsparcia działu marketingu UWSB Merito w Toruniu przy promocji swoich wydarzeń.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy dostępnych form wsparcia studentów w procesie uczenia się w ramach corocznie organizowanego Badania Atrybutów Marki (BAM). Cykliczność, szeroki zakres badania oraz możliwość porównania wyników do innych Uniwersytetów z Grupy Merito pozwala szybko reagować na uwagi dotyczące systemu wsparcia oraz systematycznie go udoskonalać. Przykładem podjętego działania doskonalącego w ostatnim czasie było wprowadzenie aplikacji mobilnej umożliwiającej dostęp do funkcji Extranetu również za pomocą urządzeń mobilnych. BAM obejmuje m.in. takie obszary jak: platforma e-learningowa, Extranet, aplikacja mobilna, organizacja studiów, Dziekanat, obsługa finansowa i stypendialna, Biuro Karier oraz Samorząd i organizacje studenckie.

W UWSB Merito w Toruniu obowiązuje system rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów. Opisany jest on w Procedurze nadzoru nad usługą niezgodną, której celem jest identyfikacja niezgodności w realizacji usługi edukacyjnej w stosunku do wymagań studenta i wewnętrznych standardów oraz ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności w realizacji usługi edukacyjnej.

W Uniwersytecie WSB Merito w Toruniu funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich:

- Wydziałowa komisja dyscyplinarna,
- Uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich,
- Pełnomocnik ds. Polityki Równościowej,
- Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

UWSB Merito w Toruniu realizuje również politykę antykorupcyjną, która jest zbiorem zasad i standardów mających na celu zapobieganie łamaniu obowiązujących regulacji w tym obszarze.

Na każdym z Wydziałów UWSB Merito w Toruniu funkcjonuje Centrum Wsparcia Studenta (CWS). Wśród zadań realizowanych przez pracowników CWS można wymienić:

- spotkania ze studentami i badanie ich potrzeb,
- raportowanie bieżącego stanu studentów,
- analizę przyczyn skreśleń studentów,
- opracowywanie, koordynowanie i realizowanie działań retencyjnych (przy współpracy z Dziekanem, Dziekanatem, Działem Obsługi Finansowej Studenta i innymi działami obsługowymi),
- rozpowszechnianie i udzielanie informacji nt. świadczeń pomocy materialnej (stypendium socjalne, zapomoga),
- pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż Uczelnia wspiera studentów i dba o ich dobrostan psychiczny. Studenci mają możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, która świadczona jest w trakcie dyżurów psychologa. Konsultacje psychologiczne dostępne są w formie on-line od poniedziałku do soboty w godzinach 10:00-19:00 po wcześniejszym mailowym zgłoszeniu chęci skorzystania ze wsparcia.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Studenci kierunku finanse i rachunkowość zaangażowali się w organizację Forum Meritum Finansów, które odbyło się 20 października 2023 r. Wydarzenie było okazją do spotkania z praktykami z obszaru ekonomii i finansów, którzy przygotowali cykl wykładów poświęconych roli banków w społecznej gospodarce rynkowej, kosztów podatków, zdrowia w naszym społeczeństwie. Gośćmi spotkania byli przedstawiciele partnerskich instytucji i firm, m.in.: Alior Bank, IGWP, PFRON i ZUS. Forum towarzyszyła wystawa pt. "Czas to pieniądz" oraz debata z udziałem studentów kierunku finanse i rachunkowość z przedstawicielami Alior Bank.

W ramach wsparcia studentów w procesie uczenia się i uspołeczniania opracowano *Symulacje z zakresu diagnozy oraz reakcji na mobbing i inne zachowania niepożądane w miejscu pracy oraz Symulacje zaburzeń sensorycznych u osób ze spektrum autyzmu*, dostępne w Bibliotece Cyfrowej WSB Merito-DSW. Materiały te można stosować na zajęciach dydaktycznych używając gogli VR. Symulacje z zakresu diagnozy symptomów mobbingu i innych zachowań niepożądanych w miejscu pracy obejmują takie zjawiska jak: dyskryminacja (ze względu na płeć, narodowość, kolor skóry i wiek), molestowanie (seksualne, psychiczne). Realizacja kolejnych scenariuszy symulacji pozwala uczestnikom doświadczyć realnych sytuacji w środowisku pracy i dostrzec pojawiające się zagrożenia, ich różnorodność oraz stosowane taktyki mobbingu i innych zachowań niepożądanych, a przede wszystkim uczy podejmowania adekwatnych reakcji. Celem symulacji z zakresu zaburzeń sensorycznych jest poznanie i doświadczenie wybranych zaburzeń (Nadreaktywność (nadwrażliwość) słuchowa; Nadreaktywność (nadwrażliwość) wzrokowa; Połączenie nadwrażliwości słuchowej i wzrokowej) oraz kształtowanie umiejętności organizowania przyjaznego sensorycznie środowiska edukacyjnego dziecka/ucznia. Realizacja kolejnych scenariuszy, przy wykorzystaniu aplikacji i gogli VR pozwala na uczenie się poprzez doświadczenie.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje o studiach w UWSB Merito w Toruniu są dostępne na stronie internetowej w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej, rosyjskiej i ukraińskiej. Strona jest dostosowana do wyświetlania na urządzeniach przenośnych. Nawigowanie po stronie internetowej jest wygodne i ergonomiczne. Istnieje możliwość łatwego zwiększenia rozmiaru fontu, co ułatwia korzystanie z niej osobom z niepełnosprawnościami. Ustawowo wymagane dokumenty są dostępne w BIP oraz w systemie informatycznym Uczelni (Extranet – studenci, Intranet – pracownicy).

Na stronie internetowej dostępne są opisy kierunków studiów.

Na platformie Moodle znajdują się niezbędne materiały dydaktyczne, a także e-kursy.

Interesariuszom zewnętrznym i wewnętrznym udostępniane są wyniki:

- monitoringu poziomu osiągnięcia efektów uczenia się,
- oceny zajęć dydaktycznych przez Studentów,
- Badań Atrybutów Marki.

Każdy student ma dostęp (także za pomocą aplikacji mobilnej) do spersonalizowanego rozkładu zajęć w Extranecie (w tym terminów egzaminów, zaliczeń i konsultacji), ma możliwość wyszukania planu zajęć wykładowcy lub grupy. W Extranecie publikowane są również procedury kluczowe dla procesu dydaktycznego.

Systemy Intranet, Extranet oraz platforma Moodle zapewniają studentom i pracownikom pełen dostęp do potrzebnych informacji.

Publiczny dostęp do informacji na temat warunków rekrutacji, programu studiów i jego realizacji stanowi kluczowy element pozyskiwania kandydatów i gwarantuje transparentność procesu kształcenia. Realizowany jest poprzez:

- systematyczne udostępnianie informacji na stronie internetowej Uczelni oraz kanałach social media,
- organizowaniu cyklicznych spotkań ze studentami w ramach:
- Witaj w UWSB Merito w Toruniu – spotkania grona dziekańskiego oraz przedstawicieli poszczególnych jednostek z nowoprzyjętymi studentami nt. zasad studiowania,
- spotkania grona dziekańskiego z wyższymi rocznikami – spotkania dotyczące m.in. spraw bieżących, praktyk, sesji, egzaminów dyplomowych, pracy jednostek administracyjnych, ECTS,
- spotkania grona dziekańskiego Wydziału ze starostami – spotkania odbywające się raz w miesiącu, które dotyczą spraw bieżących,
- spotkań z Menedżerem kierunku, dotyczących m.in. programu studiów i efektów uczenia się,
- coroczne spotkania Komisji ds. Jakości Kształcenia – prezentowanie partnerom biznesowym programów studiów, efektów uczenia się, zmiany w programach studiów,
- współudział w organizacji Targów Pracy przez bydgoskie porozumienie Biur Karier wszystkich uczelni wyższych regionu (zarówno publicznych jak i niepublicznych), które służą zapoznaniu się z aktualnymi wymaganiami rynku pracy stawianym absolwentom studiów wyższych;
- spotkania (co najmniej dwa razy w roku) zespołów dydaktycznych (nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku, przedstawiciele Biblioteki i Biura Karier, metodycy, Menedżer kierunku) organizowane w celu bieżącej oceny realizacji efektów uczenia się.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia odbywa się na podstawie doświadczeń i zweryfikowanych dobrych praktyk wypracowanych w czasie prowadzenia studiów w UWSB Merito w Toruniu. Ma ono na celu wzmacnianie osiągania założonych efektów uczenia się, by umożliwić absolwentom efektywne wejście w życie społeczne i zawodowe, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy.

Celem systemu jest:

1. zapewnianie jakości programów studiów poprzez:
  - a) tworzenie, zatwierdzanie, monitoring oraz okresową weryfikację i modyfikację programów studiów, w tym efektów uczenia się;
  - b) angażowanie pracodawców do definiowania, opiniowania i modyfikacji programów studiów;
  - c) pozyskiwanie i wdrażanie najlepszych praktyk uczelni polskich i zagranicznych w zakresie tworzenia i ciągłego doskonalenia programów studiów.
2. zapewnianie jakości kadry dydaktycznej poprzez wdrożenie:
  - a) procedury rekrutacji i adaptacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia;
  - b) systemu szkoleń;
  - c) procedury oceny nauczycieli akademickich;
  - d) systemu motywowania i nagradzania.
3. zapewnianie jakości procesu i zajęć dydaktycznych poprzez:
  - a) wsparcie wykładowców przez metodyków;
  - b) hospitację zajęć przez doświadczonych nauczycieli akademickich i metodyków;
  - c) doskonalenie metod dydaktycznych poprzez szkolenia i wdrażanie nowych narzędzi;
  - d) wsparcie studentów oraz zapewnianie zasobów do nauki;
  - e) doskonalenie systemu motywowania i oceniania studentów;
  - f) systemy informacyjne oraz skuteczną komunikację wewnętrzną;
  - g) sprawną organizację studiów i procesu dydaktycznego.
4. ciągłe doskonalenie procesów i efektów uczenia się na Uczelni.

W ramach systemu działają:

- komisje ds. jakości kształcenia – odrębne dla każdego kierunku,
- zespoły dydaktyczne – odrębne dla każdego kierunku,
- menedżerowie kierunków,
- metodycy.

System zapewniania jakości kształcenia gwarantuje szeroki udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych:

- studenci,
- kadra badawczo-dydaktyczna, dydaktyczna i badawcza,
- pracownicy administracyjni,
- pracodawcy, partnerzy biznesowi i instytucjonalni,
- absolwenci.

Interesariusze uczestniczą w pracach ciał doradczych i w licznych badaniach realizowanych przez Uczelnię (badania ankietowe studentów, badania atrybutów marki – tzw. BAM).

Badania BAM realizuje Centrum Rozwoju Szkół Wyższych Merito. Badania obejmują ocenę satysfakcji studentów i słuchaczy, monitoring losów zawodowych absolwentów oraz ocenę Uczelni przez pracodawców i pracowników. Obejmują kluczowe, z punktu widzenia strategii Uczelni obszary:

- dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy (praktyczność);
- dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej z przyjaznym podejściem do studentów (przyjazność).

Wyniki badania BAM przedstawiane są studentom oraz pracownikom Uczelni na spotkaniach i w ekspozycjach na terenie uczelni.

Podstawą doskonalenia jakości kształcenia jest informacja uzyskiwana od interesariuszy. Szczególnie miejsce w systemie doskonalenia jakości kształcenia zajmują informacje uzyskiwane poprzez:

- monitoring wyników sesji egzaminacyjnej i analizę obciążenia studentów w poszczególnych semestrach,
- analizę zasobów bibliotecznych i korzystania z nich przez studentów,
- ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów,
- hospitację zajęć dydaktycznych,
- udział pracodawców w pracach Komisji ds. jakości kształcenia,
- analizę wyników BAM,
- weryfikację prac dyplomowych i procesu dyplomowania dokonywaną przez Komisję Oceniającą Jakość Prac Dyplomowych.

Systematyczność i kompleksowość wszystkich aktywności w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym szczególnie cenny udział interesariuszy zewnętrznych, pozwala na skuteczną modyfikację programu studiów.

Plany rozwoju kierunku są ściśle powiązane z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy – uwzględniają wymagania pracodawców i aktualne tendencje identyfikowane na rynku pracy. Analiza potrzeb rynkowych jest od wielu lat prowadzona cyklicznie w ramach BAM oraz Komisji ds. jakości kształcenia. Wyniki tych analiz pozwalają na uwzględnienie w ofercie oczekiwań pracodawców. Innym źródłem informacji o rynku pracy są zaangażowani w prace Komisji ds. jakości kształcenia przedstawiciele otoczenia biznesowego.

Na kierunku *finanse i rachunkowość* w wyniku funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia podjęto szereg działań m.in.:

- wprowadzono nowe specjalności,
- zwiększono liczbę godzin zajęć z języka obcego,
- zwiększono udział wykładowców praktyków,
- zmieniono organizację i dokumentację praktyk zawodowych,
- wprowadzono nowy system certyfikacji kompetencji nauczycieli akademickich,
- przeprowadzono szereg szkoleń przygotowujących kadrę dydaktyczną i studentów do realizacji zajęć w formie synchronicznej.

Powyższe działania opisane zostały w poszczególnych kryteriach niniejszego raportu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

W Uczelni corocznie przeprowadzany jest audyt nadzoru potwierdzający spełnianie wymagań normy w zakresie projektowania autorskich programów kształcenia i ich realizacji na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych.

Jedną z najmocniejszych stron, związaną m.in. z wdrożeniem normy ISO 9001:2015, jest wprowadzenie uporządkowanego i spójnego sposobu realizacji działań i procesów, w ramach wypracowanych procedur.

Uczelnia, mając na uwadze skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w czerwcu 2015 roku, poddała się certyfikacji zewnętrznej, zgodnej z wymaganiami normy EN-PN ISO 9001:2008 i uzyskała certyfikat TÜV SÜD Management Service GmbH. W 2017 roku Uczelnia dostosowała system do wymagań nowej normy ISO 9001:2015. W wyniku audytu zewnętrznego w maju 2018 roku Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata. W wyniku kolejnego audytu zewnętrznego, który odbył się w **maju 2021** roku Uczelnia otrzymała **certyfikat ISO 9001:2015** na kolejne trzy lata.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualność programów studiów – uwzględnianie nowej wiedzy, będącej częściowo wynikiem badań samych dydaktyków i dostosowywanie treści programowych do potrzeb rynku pracy. 2. Wysoki poziom i doświadczenie kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej (jej zróżnicowane, kompetencje naukowe i dydaktyczne, doświadczenie wynikające z praktyki gospodarczej). 3. Podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej poprzez szkolenia w zakresie efektywnego wykorzystywania metod i technik kształcenia oraz szkoleń branżowych. 4. Nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowa. 5. Systemowe badanie poziomu zadowolenia kluczowych interesariuszy (BAM i OKD). 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczający udział młodych pracowników w aplikowaniu o projekty naukowe 2. Niewystarczający poziom umiędzynarodowienia w zakresie mobilności kadry dydaktycznej i studentów oraz projektów badawczych. Konieczna jest dalsza intensyfikacja działań w tym zakresie i informacja na temat systemu motywacyjnego wypracowanego w jednostce, wspierającego ten proces.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczna ocena poszczególnych obszarów kształcenia przez Władze UWSB w Toruniu umożliwia modyfikację programów kształcenia, ich unowocześnianie z punktu widzenia potrzeb otoczenia zewnętrznego, co powinno sprzyjać wzrostowi zapotrzebowania pracodawców na wysoko wykwalifikowanych absolwentów. 2. Możliwość ciągłego doskonalenia kompetencji kadry dydaktycznej w ramach samokształcenia i uczestnictwa w kursach/projektach finansowanych także ze źródeł zewnętrznych, np. NCBiR. 3. Potencjał związany z przynależnością do Uniwersytetów WSB Merito – największej niepublicznej grupa uniwersytetów w Polsce. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębiający się niż demograficzny. 2. Systematyczny spadek liczby studentów na studiach stacjonarnych. 3. Niestabilna sytuacja makroekonomiczna wpływająca na kondycję finansową potencjalnych kandydatów na studia. 4. Opinia dotycząca przesylenia rynku pracy absolwentami studiów wyższych. 5. Problemy szkolnictwa ponadpodstawowego, związane z jakością kształcenia i merytorycznym przygotowaniem kandydatów na studia. 6. Silna konkurencja szkół wyższych w Bydgoszczy.

(Pieczęć uczelni)

UNIWERSYTET
WSB MERITO
BYDGOSZCZ
dr Magdalena Kucińska-Ciżowska

Dziekan
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu

prof. dr hab. Marek Jacek Stankiewicz

(podpis Rektora)

Bydgoszcz, dnia 28 lutego 2024 r.

(miejscowość)